

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

MENIŠIJA

2019 - 2028

Številka: 05 - 31/19

OSNUTEK

VSEBINA

VSEBINA.....	I
KAZALO PREGLEDNIC	III
GRAFIKONI	V
KARTE	VI
	SLIKE VI
PREGLEDNICE V PRILOGAH	VI
POVZETEK	VII
0 UVOD	1
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	3
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER.....	3
1.1.1 Lega	3
1.1.2 Relief	5
1.1.3 Podnebne značilnosti	5
1.1.4 Hidrološke razmere	5
1.1.5 Matična podlaga in tla	5
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	6
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote.....	8
1.1.8 Živalski svet.....	10
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	12
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	13
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE.....	14
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	14
1.5.1 Lovstvo	14
1.5.2 Kmetijstvo.....	16
1.5.3 Poselitev	16
1.5.4 Infrastruktura	16
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru	17
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	17
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	17
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	17
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	18
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE GOZDOV.....	18
2.1.1 Varovalna funkcija.....	18
2.1.2 Hidrološka funkcija	19
2.1.3 Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	20
2.1.4 Klimatska funkcija.....	22
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	22
2.2.1 Zaščitna funkcija.....	22
2.2.2 Higiensko-zdravstvena funkcija.....	22
2.2.3 Obrambna funkcija	22
2.2.4 Rekreatijska funkcija in turistična funkcija.....	23
2.2.5 Poučna funkcija.....	23
2.2.6 Raziskovalna funkcija.....	23
2.2.7 Funkcija varovanja naravnih vrednot	23
2.2.8 Funkcija varovanja kulturne dediščine	25
2.2.9 Estetska funkcija	25
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	25
2.3.1 Lesnoproizvodna funkcija.....	25
2.3.2 Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.....	26
2.3.3 Lovnogospodarska funkcija.....	26
3 OPIS STANJA GOZDOV.....	27
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	27
3.2 LESNA ZALOGA	28
3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge.....	29
3.2.2 Način ugotavljanja tarif.....	30
3.3 PRIRASTEK	30

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka	31
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	31
3.5 TIPI SESTOJEV	32
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	33
3.7 KAKOVOST DREVJA	33
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	34
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	34
3.10 ODMRLO DREVJE	35
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	36
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	36
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	39
4.2.1 Posek	39
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	43
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	43
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	43
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2011-2018	44
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011-2018	44
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	46
5.1 RAZVOJ GOZDNIH FONDov	46
5.1.1 Površina gozdov	46
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek, možni posek	46
5.1.3 Kontrolni izračun lesne zaloge	49
5.2 PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	50
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	50
5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	52
6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI	53
6.1 SPLOŠNI CILJI	53
6.2 USMERITVE	54
6.2.1 Splošne usmeritve	54
6.2.2 Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov	56
6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	63
6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	64
6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	64
6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti	64
6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	64
6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	66
6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih (daljinovodi)	68
6.3 UKREPI	69
6.3.1 Možni posek	69
6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela	70
6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali	72
6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	73
6.3.5 Graditev gozdnih prometnic	74
7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	75
8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE MENIŠIJA	76
9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	78
9.1 UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	78
9.2 NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	79
9.2.1 Rastiščnogojitveni razred 401 – Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	79
9.2.2 Rastiščnogojitveni razred 417 – Gozdovi rdečega bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum varietas geograficus Ruscus hypoglossum</i>	88
9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 504 – Mešani in raznomerni gozdovi na <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	95
10 PROSTORSKI DEL GGN GGE MENIŠIJA	103
10.1 STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	103
10.2 VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	104
10.3 INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	107
10.4 OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	109
10.5 GOZDOVI ZA SANACIJO	109
10.6 OBMOČJA GOZDOV	109

10.7 VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH	112
10.8 OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	112
10.9 PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	114
11 LITERATURA	116
12 NAČRT SO IZDELALI	117
13 PRILOGE	118

KAZALO PREGLEDNIC

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP	VII
Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov - D - KG	VII
Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah - NGDL	VIII
Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami - D-F.....	VIII
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	3
Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	6
Preglednica 3/D: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Menišija	6
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE	8
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov	11
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	12
Preglednica 7/LS: Posestna sestava gozdov v GGE Menišija	12
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave v GGE v obdobju 2011-2019	12
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	13
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	14
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč GGE Menišija	14
Preglednica 12: Gibanje števila prebivalcev po naseljih v GGE Menišija	16
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	18
Preglednica 14/N: Območja Natura 2000	20
Preglednica 15/KV - Kvalifikacijske vrste	21
Preglednica 16: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev	24
Preglednica 17: Izjemna drevesa v GGE Menišija	24
Preglednica 18: Pregled objektov kulturne dediščine v GGE Menišija	25
Preglednica 19/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (v ha)	27
Preglednica 20/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	27
Preglednica 21/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	28
Preglednica 22/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	28
Preglednica 23/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	29
Preglednica 24/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	30
Preglednica 25/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	31
Preglednica 26/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev	32
Preglednica 27/D-POM: Sestava podmladka po drevesnih vrstah	32
Preglednica 28/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	32
Preglednica 29/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	33
Preglednica 30/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	33
Preglednica 31/K: Kakovost drevja	33
Preglednica 32/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	34
Preglednica 33/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	35
Preglednica 34/OD: Odmrlo drevje v GGE (število dreves na ha)	35
Preglednica 35: Posek v GGE Menišija v obdobju 1960 - 2018 v bruto m ³	36
Preglednica 36/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	39
Preglednica 37/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2001 do 2018	40
Preglednica 38/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	40

Preglednica 39/VP: Posek po vrstah poseka	41
Preglednica 40/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	42
Preglednica 41/PDR: Posek po debelinskih razredih	43
Preglednica 42/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	43
Preglednica 43/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2011-2018 po namenu	44
Preglednica 44: Spreminjanje gozdnih površin v letih 1960 – 2019 v GGE Menišija	46
Preglednica 45/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1960 - 2019	46
Preglednica 46/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 - 2019	47
Preglednica 47/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	49
Preglednica 48/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge	49
Preglednica 49/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po starih tarifah	50
Preglednica 50/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	50
Preglednica 51/D-SM: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Menišija	51
Preglednica 52: Primerjava dejanske in ciljne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Menišija	55
Preglednica 53: Možni posek v GGE Menišija	69
Preglednica 54: Možni posek po gospodarskih razredih v GGE Menišija	69
Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m ³)	70
Preglednica 56/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	71
Preglednica 57: Potrebe po materialu za gojitvena in varstvena dela v GGE Menišija	71
Preglednica 58/NGDL: Načrtovana dela za izboljšanje življenjskih razmer prstoživečih živali in biotopsko funkcijo	73
Preglednica 59: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov	73
Preglednica 60/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti	73
Preglednica 61/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v EUR)	76
Preglednica 62/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Menišija	76
Preglednica 63: Primerjava revaloriziranih vrednosti ekonomike gospodarjenja 2011-2019	77
Preglednica 64: RGR v GGE Menišija in povezava z območnimi RGR	78
Preglednica 65/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 401	80
Preglednica 66/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	80
Preglednica 67/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	80
Preglednica 68/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	81
Preglednica 69/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 401	81
Preglednica 70/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 401	82
Preglednica 71/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1971 do 2019	82
Preglednica 72/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1971 do 2019	83
Preglednica 73/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	83
Preglednica 74: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge v RGR 401	84
Preglednica 75: Ciljno stanje po razvojnih fazah v RGR 401	85
Preglednica 76: Ciljno razmerje debelinske strukture lesne zaloge v RGR 401	85
Preglednica 77/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	86
Preglednica 78/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	87
Preglednica 79/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	87
Preglednica 80/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 417	89
Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	89
Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	89
Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	90
Preglednica 84/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 417	90
Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 417	90
Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1971 do 2019	91
Preglednica 87/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1976 do 2018	91
Preglednica 88/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	91
Preglednica 89: Ciljno stanje po razvojnih fazah v RGR 417	92
Preglednica 90/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	93
Preglednica 91/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	93
Preglednica 92/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	94

Preglednica 93/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 504	95
Preglednica 94/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	96
Preglednica 95/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	96
Preglednica 96/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	96
Preglednica 97/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504	97
Preglednica 98/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 504	97
Preglednica 99/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1971 do 2019	98
Preglednica 100/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1971 do 2019	98
Preglednica 101/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	98
Preglednica 102: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge v RGR 504	99
Preglednica 103: Ciljno stanje po razvojnih fazah v RGR 504	100
Preglednica 104: Ciljno razmerje debelinske strukture lesne zaloge v GR 504	100
Preglednica 105/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	102
Preglednica 106/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	102
Preglednica 107/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	102
Preglednica 108: Stanje gozdnih površin	103
Preglednica 109/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	103
Preglednica 110: Večfunkcionalna območja	105
Preglednica 111: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	107
Preglednica 112: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	109
Preglednica 113: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	111

GRAFIKONI

Grafikon 1: Deleži drevesnih vrst na stalnih vzorčnih ploskvah (v %)	29
Grafikon 2/PŠD: Poškodovanost drevja (v %)	34
Grafikon 3: Dinamika sečenj v obdobju 1960 - 2018 v GGE Menišija	38
Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	42
Grafikon 5: Gibanje lesnih zalog v celotnem obdobju načrtnega gospodarjenja z gozdovi v GGE Menišija	47
Grafikon 6: Nihanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi	48
Grafikon 7: Gibanje lesnih zalog drevesnih vrst v obdobju 1960 – 2019 (v m ³)	48
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	51
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v raznomernih gozdovih v GGE Menišija	52
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 401	83
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge raznomernih sestojev v RGR 401	84
Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 417	92
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 504	99
Grafikon 14: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge raznomernih sestojev v RGR 50	100

KARTE

<i>Karta 1: Lega GGE Menišija.....</i>	<i>4</i>
<i>Karta 2: Krajinski tipi v GGE Menišija.....</i>	<i>7</i>
<i>Karta 3: Karta lastništva v GGE Menišija.....</i>	<i>13</i>
<i>Karta 4: Pregledna karta lovišč v GGE Menišija.....</i>	<i>15</i>
<i>Karta 5: Prostorska karta št. 2a: Večfunkcionalna območja.....</i>	<i>104</i>
<i>Karta 6: Prostorska karta št. 2b: Območja gozdov konfliktnih funkcij.....</i>	<i>106</i>
<i>Karta 7: Prostorska karta št. 3: Intenzivnost gospodarjenja.....</i>	<i>108</i>
<i>Karta 8: Prostorska karta št. 6a: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....</i>	<i>110</i>
<i>Karta 9: Prostorska karta št. 6b: Območja pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....</i>	<i>111</i>
<i>Karta 10: Prostorska karta št. 8: Območja gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno.....</i>	<i>113</i>
<i>Karta 11: Prostorska karta št. 9: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture.....</i>	<i>115</i>

Karte v prilogah

Prostorski del:

Karta 1: Stanje in razvoj gozdnih površin	v prilogi
---	-----------

Kartni del:

Karta 2: Karta tipov drevesne sestave gozdov	v prilogi
Karta 3: Karta rastišč	v prilogi
Karta 4: Karta kategorij gozdov	v prilogi
Karta 5: Karta rastiščnogojitvenih razredov	v prilogi
Karta 6: Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst	v prilogi
Karta 7: Karta funkcij gozdov	v prilogi
Karta 8: Karta ukrepov	v prilogi
Karta 9: Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del	v prilogi
Karta 11: Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila	v prilogi
Karta 12: Karta požarne ogroženosti gozdov	v prilogi

SLIKE

<i>Slika 1: Pogled z Gradišča proti GGE Menišija.....</i>	<i>3</i>
<i>Slika 2: Pogled od sv. Lenarta pri Dobcu proti zahodu.....</i>	<i>3</i>
<i>Slika 3: Izviir Brajnice.....</i>	<i>19</i>
<i>Slika 4: Gnezdova jelka v oddeku 5.....</i>	<i>24</i>
<i>Slika 5: Sestoj A040 v oddelku 4.....</i>	<i>71</i>
<i>Slika 6: Sestoj B095 v oddelku 16.....</i>	<i>72</i>
<i>Slika 7: Ograja (sestoj B080) v oddelku 15.....</i>	<i>72</i>
<i>Slika 8: Sestoj A009 v oddeku 2.....</i>	<i>79</i>
<i>Slika 9: Sestoj A029 v oddelku 4.....</i>	<i>79</i>
<i>Slika 10: Sestoj B090 v oddelku 16.....</i>	<i>88</i>
<i>Slika 11: Sestoj B057 v oddelku 15.....</i>	<i>88</i>
<i>Slika 12: Sestoj C024 v oddelku 8.....</i>	<i>95</i>

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, F2, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, D-GZ1, ,OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD,RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Ostale priloge: Seznam tarif po odsekih, Seznam prirastnih nizov po RGR, Pregled jam, Preglednica F1

Obrazec E4: Opisi gozda po odsekih

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.339,09	7,93	10,25	2.357,27
Delež (%)	99,3	0,3	0,4	100,0

Gozdnogospodarska enota (GGE) Menišija leži na severu gozdnogospodarskega območja (GGO) Postojna. Pripada krajevni enoti (KE) Cerknica. Na jugu sega skoraj do Rakeka, na severu do vrha Padeža, na zahodu do meje z GGO Ljubljana in na vzhodu do Vinjega vrha. GGE upravno pripada občini Cerknica.

Skupna površina GGE Menišija je 2.707,41 ha. Od tega je 2.357,27 ha gozdov. Gozdovi prekrivajo 87,1 % celotne površine. V GGE prevladuje gozdna krajina.

V GGE Menišija prevladujejo zasebni gozdovi z 99,3 %, manjši delež imajo državni gozdovi in gozdovi lokalnih skupnosti.

Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov - D - KG

Lastništvo Gospodarske kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			%			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	na PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	2.357,27	181,9	101,7	283,6	5,31	2,26	7,57	23,5	16,5	21,0	78,7
GPN z načrtovanim posekom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GPN brez načrtovanega poseka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varovalni gozdovi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj vsi gozdovi	2.357,27	181,9	101,7	283,6	5,31	2,26	7,57	23,5	16,5	21,0	78,7
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.339,09	182,0	101,8	283,8	5,31	2,27	7,58	23,5	16,5	21,0	78,7
GPN z načrtovanim posekom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GPN brez načrtovanega poseka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varovalni gozdovi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj vsi gozdovi	2.339,09	182,0	101,8	283,8	5,31	2,27	7,58	23,5	16,5	21,0	78,7
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	7,93	204,0	106,2	310,2	5,22	2,44	7,67	26,1	18,9	23,6	95,6
GPN z načrtovanim posekom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GPN brez načrtovanega poseka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varovalni gozdovi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj vsi gozdovi	7,93	204,0	106,2	310,2	5,22	2,44	7,67	26,1	18,9	23,6	95,6
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	10,25	140,9	80,7	221,6	4,97	1,93	6,90	22,4	13,7	19,2	61,7
GPN z načrtovanim posekom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GPN brez načrtovanega poseka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varovalni gozdovi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj vsi gozdovi	10,25	140,9	80,7	221,6	4,97	1,93	6,90	22,4	13,7	19,2	61,7

Vse gozdove (100,0 %) GGE Menišija uvrščamo v kategorijo večnamenskih gozdov. V GGE Menišija imamo tri rastiščnogojitvene razrede (RGR).

Lesna zaloga je 283,6 m³/ha. Prirastek je 7,57 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci. V drevesni sestavi je največ jelke (48,4 %), sledijo bukev (23,6 %), smreka (12,9 %), plemeniti listavci (7,5 %), bori (2,9 %), drugi trdi listavci (2,6 %), hrasti (1,5 %) in mehki listavci (0,7 %).

Načrtovan možni posek je 140.567 m³. To pomeni, da je predviden desetletni posek na hektar 59,6 m³. Načrtovan posek predstavlja 21 % lesne zaloge ali 79 % prirastka. V poseku prevladujejo iglavci (72 %). Glede na vrsto sečnje prevladuje prebiralna sečnja (60 %), sledita pa redčenja (30 %) in pomladitveni posek (9 %).

Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah - NGDL

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	31,61	0,06	0,21	31,88
Priprava tal	ha	14,17	0	0	14,17
Sadnja	ha	14,17	0	0	14,17
Obžetev	ha	42,51	0	0	42,51
Nega mladja	ha	14,17	0	0	14,17
Nega gošče	ha	54,66	0,18	0	54,84
Nega letvenjaka	ha	45,75	0,02	0	45,77
Nega ml. drogovnjaka	ha	71,21	0,05	0,13	71,39
Nega prebiralnega gozda	ha	125,47	0,52	0,29	126,28
Zaščita s premazom	ha	56,68	0	0	56,68
Odstranjevanje tulcev	kos	100	0	0	100
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	1.400	0	0	1.400
Vzdrževanje grmišč	ha	29,31	0	0	29,31
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	28,70	0	0	28,70
Spravo sena z odvozom	ha	28,70	0	0	28,70
Vzdrževanje vodnih površin	kos	51	0	0	51
Naravni razvoj biotopov	m ³	167	0	0	167
Ostala varstvena dela	dni	-	-	-	100

Največ načrtovanih del je povezanih z nego prebiralnega gozda, sledijo dela za nego mladovij in mlajših drogovnjakov, precej je tudi načrtovanih del za obnovo gozdov (priprava sestoja, sadnja). Vse nege, kjer je potrebno, so predvidene tudi ponovitve. Ukrepi, predvideni za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali, so vzdrževanje travinj, kaluž in grmišč pod daljnovidmi.

Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami - D-F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Varovalna funkcija	710,53	30,0	28,4	989,29	41,8	39,5	666,66	28,2	26,6	2.366,48
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72
Biotopska funkcija	81,71	3,3	3,3	2.420,01	96,7	96,7	0,00	0,0	0,0	2.501,72
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Zaščitna funkcija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Obrambna funkcija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	404,04	16,2	16,2	2.097,68	83,8	83,8	2.501,72
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Raziskovalna funkcija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varovanje naravnih vrednot	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	-	-	-	2.501,72
Varovanje kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	100,51	100,0	4,0	-	-	-	100,51
Estetska funkcija	0,00	0,0	0,0	3,79	100,0	0,2	-	-	-	3,79
Lesnoproizvodna funkcija	1.656,94	70,3	66,2	696,44	29,5	27,8	3,89	0,2	0,2	2.357,27
Funkcija pridobivanja drugih g. dobrin	0,00	0,0	0,0	404,04	100,0	16,2	-	-	-	404,04
Lovnogospodarska funkcija	14,99	100,0	0,6	-	-	-	-	-	-	14,99

V GGE Menišija prevladujejo lesnoproizvodna funkcija prve stopnje, hidrološka funkcija druge stopnje, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti druge stopnje ter funkcija varovanja naravnih vrednot druge stopnje.

0 UVOD

Gozdnogospodarska enota (dalje GGE) Menišija se nahaja na istoimenski kraški planoti Menišija. Ta se razteza med Cerkniškim jezerom na jugu, Planinskim poljem na zahodu, Ljubljanskim barjem na severu in Borovnišnico na vzhodu, sama GGE pa zajema osrednji del te planote. Enota nosi ime po nekdanjih lastnikih tega področja – menihih iz samostana Bistra pri Borovnici.

Gozdovi te enote so bili za prvo ureditveno obdobje obravnavani ločeno glede na lastništvo. Družbeni gozdovi so bili zajeti v gozdnogospodarskem načrtu (dalje GGN) Otave – Zavrh, ki je veljal v obdobju 1.1.1962 – 31.12.1971 ter je zajemal vse družbene gozdove na področju Menišije, Otav, Bloške in Vidovske planote. Zasebni gozdovi so bili zajeti v GGN Begunje, ki je veljal za obdobje 1.1.1961 – 31.12.1970 in je zajemal vse zasebne gozdove Menišije, Otav, Žilc in Slivnice. Prvi načrt pod imenom Menišija, ki je pokrival območje katastrske občine Bezuljak, je nastal leta 1971, ter je zajemal zasebne in družbene gozdove. Del družbenih gozdov v oddelkih 6, 9 in 10 v obsegu 169,10 ha je bilo vključenih v GGN Borovnica, s katerimi so vse do leta 1992 gospodarili na Gozdnem gospodarstvu (dalje GG) Ljubljana. Sledila sta tretji in četrti načrt v letih 1981 ter 1991, za gozdove, s katerimi so do leta 1992 gospodarili v GG Ljubljana, pa so od leta 1995 dalje upravljali z letnimi načrti. V petem načrtu iz leta 2001 so v eno GGE združili vse gozdove, ne glede na lastništvo, tako pa je tudi v preteklem in pričujočem GGN, ki je že sedmi zapored, oziroma je to šesta revizija načrta za to območje. Zaradi spremembe izvajanja obnov načrtov s sprejetim GGN GGO Postojna 2011-2020, je bil GGN GGE Menišija 2011-2020 zaključen z 31.12.2018. GGN GGE Menišija 2019-2028 ima značaj obnove načrta s poudarkom na kontroli in preverjanju ciljev, zato so zbrani in analizirani vsi dosegljivi podatki.

V času med 1.3.2018 in 31.5.2018 je potekalo zbiranje pobud zainteresirane javnosti za sestavo GGN GGE Menišija, vendar nismo prejeli nobene pobude. Vsa terenska dela pri izdelavi načrta so bila opravljena leta 2018, kabinetna dela pa v letih 2018 in 2019. Osnutek načrta je bil določen 29.4.2019 na Strokovnem svetu ZGS OE Postojna.

Opisi sestojev so bili opravljeni na DOF-ih katerih podlaga so bili ortofoto posnetki posneti poleti 2017.

Načrt je narejen v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (dalje Pravilnik, Ur. l. RS št. 91/2010) in Priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot, dopolnjenim leta 2012.

Načrt je skladen z Naravovarstvenimi smernicami, ki jih je izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Ljubljana v decembru 2018. Smernic Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije nismo prejeli, zato so smernice povzete iz razpoložljivih podatkov.

Gozdnogospodarski načrt je skladno s Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020 (sprejet na 30. seji Vlade RS, dne 9. 4. 2015) potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in vrst za območja Natura 2000:

SI3000310 Bezuljak (SAC)

V Programu upravljanja območij Natura 2000 je natančneje opredeljeno vključevanje naravovarstvenih usmeritev in ukrepov v gozdnogospodarske načrte ter izvedba le-teh. Načrtovanje varstva območij Natura 2000 narekuje Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 - popr., 39/13 - odl. US, 3/14 in 21/16). Na podlagi splošnih varstvenih usmeritev so določene podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve, ki smo jih upoštevali pri izdelavi pričujočega GGN.

V nadaljevanju bomo uporabljali naslednje okrajšave in sicer:

DKN	Digitalni katastrski načrt
DOF	Digitalni ortofoto posnetek
EPO	Ekološko pomembno območje
GGE	gozdnogospodarska enota
GGN	gozdnogospodarski načrt
GGO	gozdnogospodarsko območje
GR	Gozdni rezervat
GUP	Gozdna učna pot
K.o.	katastrska občina
KC	kamionska cesta
KD	kulturna dediščina
KE	krajevna enota
LD	lovska družina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovskoupravljavsko območje
LZ	lesna zaloga
NV	naravna vrednota
N2K	Natura 2000
OE	območna enota
PSR	proizvodna sposobnost rastišč
PVO	Posebno varstveno območja
RDR	razširjeni debelinski razred
RGR	rastiščnogojitveni razred
SDF	Standard Data Form z ocenami stanja vrst in habitatnih tipov v območjih Natura 2000
SiDG	Slovenski državni gozdovi
SVP	stalne vzorčne ploskve
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Fotografije v načrtu so bile posnete leta 2019.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

GGE Menišija leži na severu postojnskega GGO. Zajema osrednji del kraške planote Menišija.

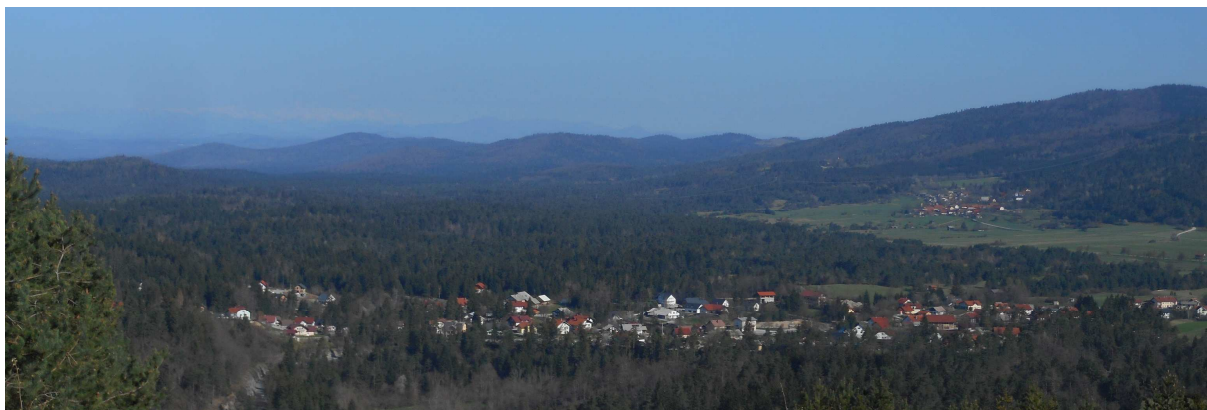
GGE Menišija leži v celoti na teritoriju občine Cerknica, ki spada pod Upravno enoto Cerknica. Površina gozdov je 2.357,27 ha. Skupna površina GGE Menišija znaša 2.707,41 ha.

GGE Menišija meji na severnem in severozahodnem delu z GGO Ljubljana (GGE Ravnik in GGE Bistra-Borovnica), na vzhodnem z GGE Iška-Otave, na južnem z GGE Slivnica in na jugozahodnem z GGE Unec-Škocjan.

V GGE Menišija je zajeta ena sama katastrska občina: Bezuljak..

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

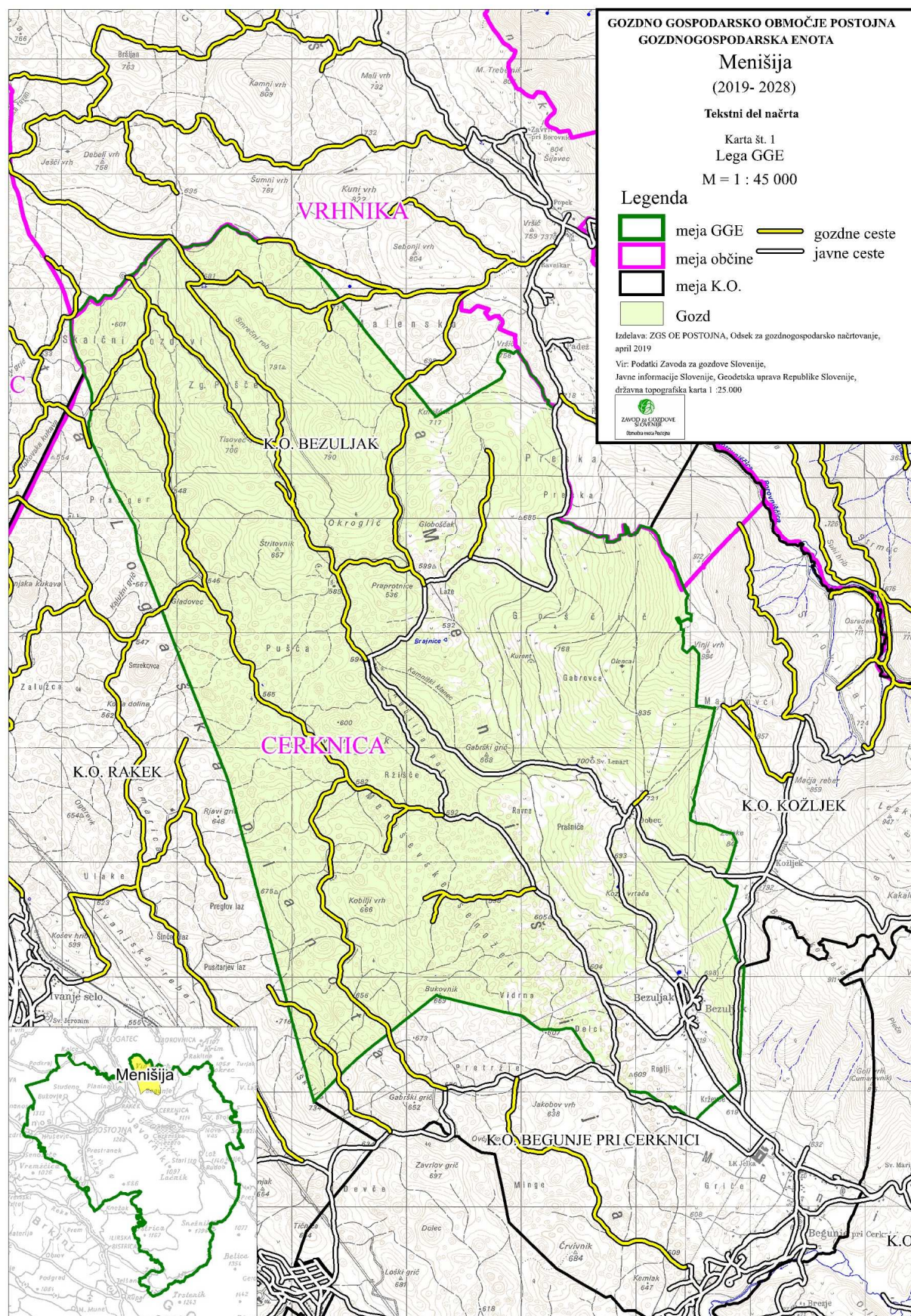
Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Površina. k.o. v GGE (ha)	Površina gozda v k.o. v GGE (ha)	Opomba
Cerknica	1658	Bezuljak	2.707,41	2.357,27	
Skupaj			2.707,41	2.357,27	

Slika 1: Pogled z Gradišča proti GGE Menišija

Slika 2: Pogled od sv. Lenarta pri Dobcu proti zahodu

Karta 1: Lega GGE Menišija

1.1.2 Relief

Gozdovi GGE Menišija se raztezajo med Logaško in Pokojiško planoto.

Zahodni del enote predstavlja razgibana kraška planota z množtvom vrtač in neizrazitim naklonom ter povprečno nadmorsko višino okoli 600 metrov. Iz te ravnine izstopajo manjše vzpetine. Na jugu so to Škrilje (734 m), Bukovnik (669 m) in Kobilji vrh (675 m), na severu pa Štritovnik (656 m), Tisovec (716 m), Črni vrh (790 m) in Smrečni rob (794 m). Kraški značaj dodatno potrjujejo številna brezna in jame ter globoke vrtače: Zgornja (548 m) in Spodnja Volčja dolina (516 m), Grda dolina (524 m) in Gladovska dolina (498 m).

Z gozdom neporaščena območja se nahajajo v okolici Bezuljaka in Dobca, ki sta edini vasi in se nahajata na jugu enote in pa območje imenovano Brejnice, ki je bolj na severu. Od teh dveh območij proti vzhodu se teren prične dvigovati proti Zalakam (842 m) in Vinjem vrhu (984 m), čigar vrh pa se nahaja v sosednji GGE.

Najvišja točka je malo pod vrhom Vinjega vrha na 975 metrih, najnižja pa v Gladovski dolini na višini 498 m.

1.1.3 Podnebne značilnosti

GGE Menišija leži med Jadranskim morjem in kontinentalnim delom Evrope, zato se tu mešata vpliva sredozemske in celinske klime. Posledično so padavine preko celega leta razporejene dokaj enakomerno, ni nobenega izrazitejšega sušnega obdobja. Najmanj padavin pade v zimskem času, poletno sušno obdobje, ki je najbolj kritično, pa je kratkotrajno.

Za to območje so značilni nagli vdori toplega zraka pozimi in hladnega pozno pomladi in zgodaj jeseni. Vdori toplega zraka v zimskem času povzročajo obilne padavine mokrega snega, kar ima za posledico snegolome in podrtice. Vdori hladnega zraka na začetku in na koncu vegetacijskega obdobja pa povzročajo žled in pozebe. Tako je žledolom v začetku februarja 2014, ko je prizadel večji del Slovenije, pustil precej posledic tudi na območju GGE Menišija, kjer je bilo pri sanaciji le-tega posekanega 24.000 m³ lesa.

Ima pa to območje še eno značilnost in sicer jesenske in spomladanske sorazmerno močne jugozahodne vetrove. Ti večinoma ne povzročajo škode, je pa pred pol stoletja (4.7.1965) vihar za sabo pustil opustošenje na Notranjskih in Dolenjskih gozdovih. Ob zadnjem viharju, 11.12.2017, ki je pustil kar precej posledic na območju Loške doline, Kočevja in tudi v severni Sloveniji, je bilo v GGE Menišija zaradi sanacije posekanega 6.350 m³.

1.1.4 Hidrološke razmere

Zaradi prepustne karbonatne geološke podlage na območju GGE Menišija ni površinskih vodnih tokov, saj voda po večini pronica v podzemni svet, na površje pa pride ob prelomnicah. Tam se pojavljajo bolj ali manj stalni studenci (Brejnice, Beč). Glavna smer podzemnih vodotokov je iz Cerkniškega jezera proti Bistri.

Nekaj manjših izvirov se nahaja tudi v gozdnati krajini, ki pa večinoma niso stalni: Rupa (Sevske rebri), Dovžek (pri Kozji vrtači). Izvir, ki je stalen, pa ni v gozdnem prostoru je pri cerkvi Sv. Lenarta (ob cesti se nahaja tudi korito). Okoli 100 metrov dalje proti gozdu pa imamo še eno vodno telo in sicer Dobško lokev, ki pa je umetnega nastanka.

1.1.5 Matična podlaga in tla

1.1.5.1 Matična podlaga

Geološka podlaga GGE je precej enotna. Kraško planoto, kjer prevladujejo klimaksni gozdovi, sestavljajo jurski apnenci zgornjega liasa. To so gosti in ooidni apnenci z vložki zrnatega dolomita. Na območju, kjer prevladujejo razvojno mladi gozdovi pa je geološka podlaga dolomit spodnje jure.

1.1.5.2 Tla

Tla so nosilec vegetacije in s tem eden najvažnejših ekoloških faktorjev. Na območju GGE Menišija ima kombinacija lahko topljive karbonatne matične podlage in humidne klime odločilen vpliv na nastanek rjavih karbonatnih tal, ki tu prevladujejo. Na ravninskem delu so se razvila srednja do globoka rjava gozdna tla. Na strmejših, ne še popolnoma ustaljenih pobočjih so se razvile rendzine, ki pa se glede na ekspozicijo delijo na rendzine s tipično sprstenino na toplih legah ter prhninaste rendzine na hladnejših in bolj vlažnih legah. Na dolomitni matični podlagi prevladujejo skeletna rjava tla.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

V GGE Menišija imamo gozdno in gozdnato krajino (glej Karto 2: Krajinski tipi). Največjo površino zavzema gozdna krajina, ki ima tudi največ gozdov in najvišjo gozdnatost. Kmetijske krajine v GGE Menišija ni.

Skupna površina GGE Menišija je 2.707,41 ha in od tega je 2.357,27 ha gozdov, tako da je gozdnatost 87,1 %. S 64,83 ha so zastopani lazi in senožeti v kompleksu gozdov, 62,44 ha je zaraščajočih površin v gozdnem prostoru. Pod daljnovodi je 9,21 ha, ceste v gozdnem prostoru so na 7,49 ha. Ostalih površin je 0,48 ha.

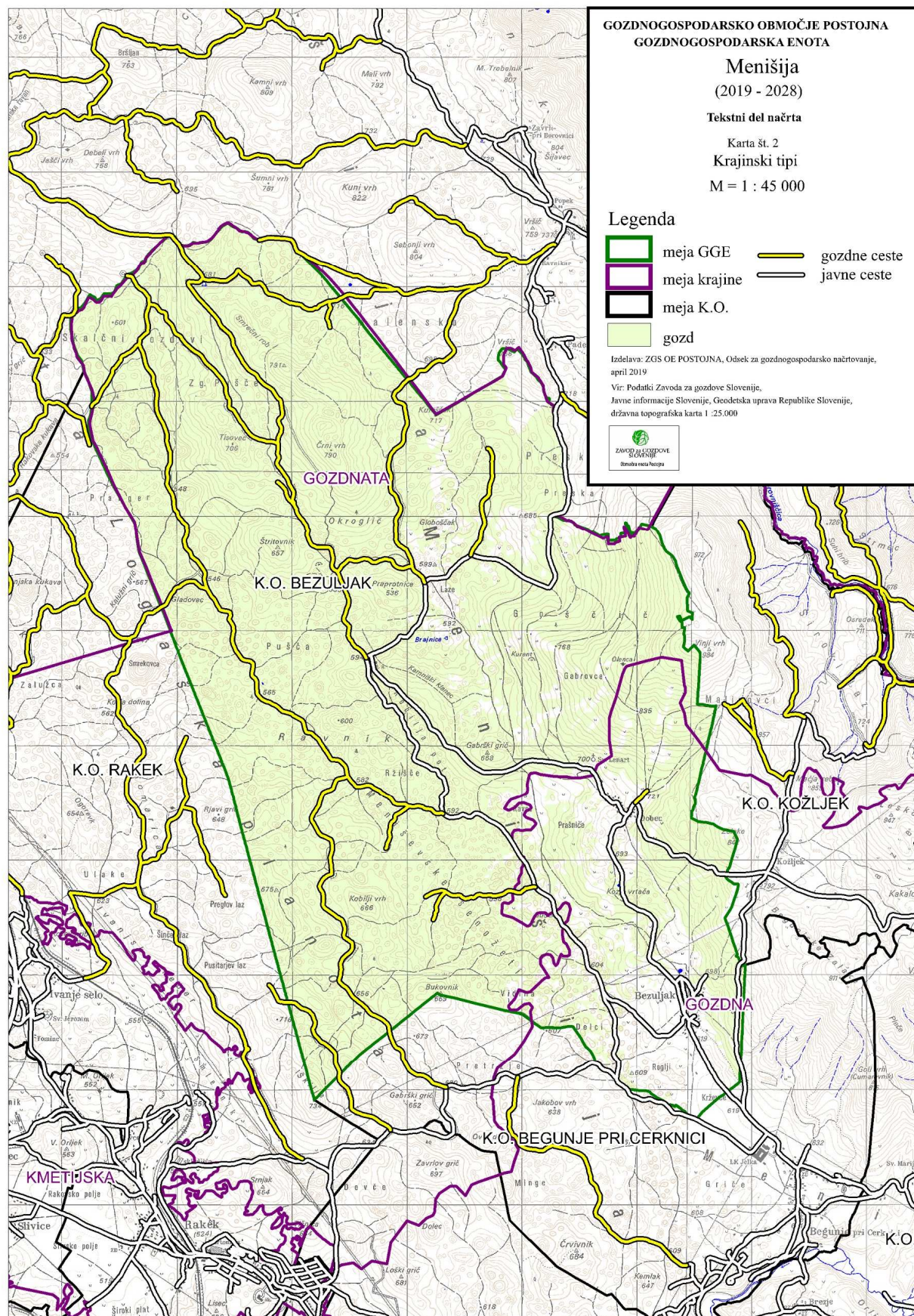
Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	2.707,41	100,0
Gozd	2.357,27	87,1
Ostala gozdna zemljišča	9,21	0,3
- obora	-	0,0
- daljnovodi	9,21	0,3
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	135,24	5,0
- pobočni grušči	-	0,0
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	64,83	2,4
- zaraščajoče površine	62,44	2,3
- infrastrukturni objekti	7,49	0,3
- drugo (objekti..)	0,48	0,0
Skupaj gozdni prostor	2.501,72	92,4
- zaraščajoče površine izven gozda	27,88	1,0
- drugo	177,81	6,6
Skupaj negozdni prostor	205,69	7,6

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov.

Preglednica 3/D: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Menišija

Tip krajine	Površina gozda ha	Površina skupaj ha	Gozdnatost %	Delež tipa %
Gozdna	2.061,71	2.180,42	94,6	80,5
Gozdnata	295,45	526,86	56,1	19,5
Skupaj	2.357,27	2.707,41	87,1	100,0

Karta 2: Krajinski tipi v GGE Menišija

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Področje Menišija ni bilo detajlno fitocenološko kartirano. Leta 1971 je bila iz strani SAZU napravljena le groba določitev gozdnih tipov in izdelana karta v merilu 1:50.000. Za takratnega nosilca načrta so bile v pomoč karte sosednjih enot ter detajlna fitocenološka obravnava gozdov iz Loške doline. V letu 1981 se je izvršila dopolnitev predhodnega elaborata, ki je v uporabi še danes.

GGE Menišija je razdeljena na dve večji skupini rastišč. Na apnencu, kjer se nahajajo klimaksni gozdovi prevladujejo rastišča jelovo-bukovih gozdov, dolomit, kjer se nahajajo razvojno mlajši gozdovi, pa pokrivajo predvsem rastišča predgorskih bukovih gozdov.

Natančen pregled gozdnih združb (Kutnar L. in sod., 2012) v GGE Menišija je podan v spodnji preglednici.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE

Šifra	Skupina rastišč Gozdna združba Gozdni habitatni tipi Natura 2000	Površina	%	PSR*
25	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	660,94	28,0	7,21
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. <i>geogr. Ruscus hypoglossum</i>	660,94	28,0	7,21
29	Jelova-bukovja	1.696,33	72,0	8,34
64110	Dinarsko jelovo bukovje oblika z dlakavim šašem <i>Omphalodo-Fagetum</i> var. <i>Caricetosum pilosae</i>	28,27	1,2	6,82
64112	Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	600,21	25,5	8,56
64113	Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	222,26	9,4	6,41
64130	Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	845,59	35,9	8,74

*PSR v m³/ha/leto je ocenjen na osnovi sedanje sestave lesne zaloge po drevesnih vrstah

Rastiščno gledano je GGE Menišija precej homogena, saj kar 72 % enote zavzemajo jelova bukovja. Povprečna proizvodna sposobnost rastišča je v GGE ocenjena na 8,02 m³/ha/leto.

1. Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje *Hacquetio-Fagetum* var. *geogr. Ruscus hypoglossum*

Površina podgorskega bukovja je v GGE 660,94 ha ali 28,0 %, proizvodna sposobnost rastišča: 7,21 m³/ha/leto.

Dobro četrtino površine v GGE Menišija porašča gozdna združba predgorskega bukovnega gozda s tevjem. Nahaja se v pasu med 500 in 700-800 m nadmorske višine. Združba se je razvila na zrelih rjavih tleh in predstavlja v predgorskem pasu klimaksno združbo z veliko ekološko amplitudo. V ohranjenih gozdovih te subasociacije je bukev v lesni zalogi prisotna z več kot 90%, pojavljajo pa se tudi plemeniti listavci. Velik delež gozdov na tem rastišču je izmenjan, močno je prisotna smreka, ki so jo tu vnesli s sadnjo ali pa se je naselila po naravni sukcesivni poti. Združba zavzema nižinski pas in reliefno ugodnejše terene, zato so bili ti gozdovi pod močnim vplivom človeka. Na velikih površinah so bili izkrčeni, površine pa so služile kot travniki in pašniki. Zaradi opuščanja pašništva in odseljevanja prebivalstva, je te površine zopet začela naseljevati gozdna vegetacija. Sukcesija se je na dolomitu in dolomitiziranem apnencu razvila na plitkih tleh skozi fazo rdečega bora in smreke. Bukve se dobro pomlajuje, prav tako pa tudi javor in smreka, ki pa pozneje zaradi dominantne vloge bukve ne prideta do izraza, če jima ne pomagamo.

2. Dinarsko jelovo bukovje oblika z dlakavim šašem *Omphalodo-Fagetum* var. *Caricetosum pilosae*

Površina jelovega bukovja je v GGE 28,27 ha ali 1,2 %, proizvodna sposobnost rastišča: 6,82 m³/ha/leto.

Subasociacija zavzema najmanjši delež površine v enoti. Gre za variacijo združbe dinarskega gozda bukve in jelke s kopitnikom, ki se pojavlja na bolj spranih tleh. V drevesni sestavi jelka močno prevladuje nad ostalimi drevesnimi vrstami.

3. Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico

Omphalodo-Fagetum typicum

Površina jelovega bukovja je v GGE 600,21 ha ali 25,5 %, proizvodna sposobnost rastišča: 8,56 m³/ha/leto.

Subasociacija dinarskega gozda jelke in bukve s spomladansko torilnico je s četrtno površine druga največja združba dinarskega jelovo-bukovega gozda v GGE Menišija. Je klimaksna združba visokega krasa. Naseljuje najugodnejša rastišča na ravninah in blagih pobočjih. Ta gozdna združba se v dinarskem svetu nahaja v osrednjem delu svojega areala in vsebuje vse floristične elemente visokega krasa. Poleg spomladanske torilnice tudi ostale zelnate rastline dosegajo veliko pokrovnost in kažejo svojo veliko življenjsko silo. Tla, ki so za to subasociacijo najbolj značilna so globoka, dobro razvita in vlažna rjava tla. Značilno za to združbo so visoke nadmorske višine, obilica padavin in globoka zrela tla na karbonatih, ki skupaj tvorijo zelo stabilen ekološki kompleks. Gozdovi so ohranjeni, v grobem prevladuje v lesni zalogi jelka nad bukvijo, v razmerju dve proti ena, v sledeh so prisotni tudi plemeniti listavci. Lesne zaloge so visoke. Vse drevesne vrste se dobro pomlajujejo, najbolj pa bukev.

4. Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem

Omphalodo-Fagetum mercurialetosum

Površina jelovega bukovja je v GGE 222,26 ha ali 9,4 %, proizvodna sposobnost rastišča: 6,41 m³/ha/leto.

Subasociacija dinarskega gozda jelke in bukve s trpežnim golščem je zastopana na desetini površine GGE Menišija. Gre za edafsko pogojen klimaks, kar pomeni, da je združba vezana na talne ekološke faktorje. Razširjena je na strmih pobočjih, toplih (večinoma južnih) legah, kjer je teren skalovit. Ker se tla na takem terenu ne morejo ustaliti, so rastišča obubožana, kar se kaže v majhni prisotnosti fagetalnih vrst. Zaradi ekstremnih temperatur na toplih legah in posledičnega pomanjkanja vlage je razkroj organskih snovi počasen, le-ta pa se kopiči v nerazkrojenem stadiju (horizontu). Tla, ki nastanejo na tak način so braunizirane rendzine, nerazvita rjava tla in rjava tla. Združba ni vezana na vegetacijski pas, kar ima za posledico velik višinski razpon. V ohranjenih gozdovih je v lesni zalogi prevladujoča bukev, sledi ji jelka, nekaj je tudi plemenitih listavcev. V GGE Menišija so gozdovi na tem rastišču dobro ohranjeni, spremenjeni so le nekateri sestoji, kjer je nasajena smreka. V lesni zalogi polovico predstavlja jelka, tretjino bukev, kar desetino pa plemeniti listavci. Najbolje se pomlajuje bukev, v pomladku tudi javor ni nobena redkost.

5. Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom

Omphalodo-Fagetum asaretosum

Površina v GGE 845,59 ha ali 35,9 %. Proizvodna sposobnost rastišč je ocenjena na 8,74 m³/ha/leto.

Gozdna združba, ki v enoti zavzema največjo površino je mezoklimatsko pogojen klimaks. Pojavlja se na gričevnatem in predgorskem svetu do višine 700 metrov na razgibanem vrtačastem terenu ter na vznožjih hribov. Značilna sta slabša zračnost tal in visoka zračna vlaga. Tla, ki se pojavljajo na apnenčasti matični podlagi so srednje globoka do globoka izprana rjava tla. Združba je občutljiva na golosečno gospodarjenje, saj le-to lahko privede do sekundarnih stadijev s termofilnimi drevesnimi vrstami. Kadar se preveč odpre sklep, se poruši predvsem ugodno sestojno klimo za uspevanje jelke, ki na tak poseg slabo reagira. Ob pravilnem prebiralnem gospodarjenju ti gozdovi dosegajo visoke donose. Rastišče je zelo primerno za smreko, saj od vseh drevesnih vrst na tem rastišču najbolj uspeva. Kjer je posek zelo intenziven, se razbohotita srobot in robida, ki močno otežujeta obnavljanje gozdov.

1.1.8 Živalski svet

GGE Menišija zajema osrednji del istoimenskega območja (Menišija), ki je kraška planota. Gre za orografsko razgibano območje z neizrazitimi nakloni terena in z vsemi značilnostmi kraškega sveta.

Dobra ohranjenost naravnega okolja nudi večini vrst divjadi, ki je tu le avtohtona, ugodne prehranske in bivalne razmere, zato tu najdemo vse najvplivnejše vrste divjadi, značilne za lovsko upravljavsko območje Notranjske. Poleg tega so tu prisotne tudi skoraj vse vrste divjih živali, ki sicer sodijo med zavarovane vrste, a so na Notranjskem še vedno stalno prisotne.

Jelenjadi so področja te GGE primerno življenjsko okolje skozi vse leto. Področje je pomembno tudi za migracijske tokove te divjadi med Snežniško-Javorniškim masivom in krimskim predelom. Čeprav so prehranske razmere v letnem povprečju ugodne (pestrost gozda, podrast in dosti travnih površin), pa je jelenjadi zlasti jeseni in pozimi potrebno nuditi dodatno prehrano na krmiščih. Bivalne razmere za jelenjad so primerne. Povprečni odvzem (odstrel in izgube) jelenjadi v zadnjih petih letih je v loviščih, ki so v GGE Menišija, znašal 1,19 glave/100 ha skupne površine. Taka intenziteta je občutno višja od povprečja v LUO Notranjske (0,76 glave/100 ha). Ocenjujemo, da je številčnost jelenjadi v zadnjih osmih letih v GGE Menišija stabilna, oziroma v rahlem trendu upadanja. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro.

Srnjad je v enoti stalna in zastopana v še zadovoljivem številu in kondiciji. Številčnost srnjadi v zadnjih letih upada. Življenjski pogoji so za srnjad v tej enoti ugodni. Povprečni odvzem srnjadi je v zadnjih petih letih znašal 1,35 glave/100 ha površine, kar je nekoliko višja stopnja intenzitete, kot je povprečje za celotno LUO Notranjske (1,15 glave/100 ha). Fizična kondicija srnjadi je dobra, zdravstveno stanje ni problematično.

Tako za jelenjad kot za srnjad je bila v letih 1960 do 1990 ugotovljena prevelika številčnost populacij, ki ni bila usklajena z okoljem. Po letu 1990 pa ocenjujemo, da se je ta z močno povečanim odstrelom zmanjšala v povprečju na zadovoljivo raven.

Divji prašič je v GGE Menišija razmeroma maloštevilen. To velja za vsa lovišča. Odvzem je bil v preteklih desetletjih bolj simboličen, v zadnjih petih letih pa se je ta povečeval. Povprečna intenziteta odvzema v zadnjih petih letih je bila 0,23 glave/100 ha površine, kar je nekoliko manj od povprečja v LUO Notranjske (0,48 glave/100 ha). Življenjsko okolje v tej enoti je za divjega prašiča primerno, a ne najboljše, saj so obdelane njivske površine bolj izjema kot pravilo, zato se tudi škode, ki jih divji prašiči lahko povzročajo v kmetijstvu, tu pojavljajo le na travnikih.

Gams je v obravnavani enoti le prehodni, njegova prisotnost je občasno opažena v predelu Vinjega vrha.

Od **male divjadi** so pogoste lisice, v zadnjih letih se je njihova številčnost stabilizirala. Populacija jazbeca je kar številna, pred nekaj leti se je močno povečala in je sedaj stabilno visoka. Stanje poljskega zajca je podobno kot v večini LUO Notranjske: slabo. Čeprav je stalno prisoten na vsem področju GGE Menišija in je odstrel omejen le na nekaj zajcev letno, se populacija številčno ne opomore. Pogostost kun belic je v tej enoti precejšnja, v zadnjem obdobju se je njihova številčnost povečala, manj pa je kun zlatih, čeprav tudi te niso le izjemno prisotne.

Območje GGE Menišija je primerno življenjsko okolje **velikim zverem**, saj so tu stalno prisotni medvedi, volkovi in risi. Številčnost medvedov je podobno kot drugod v LUO Notranjske napram prejšnjim desetletjem močno povečana, volkovi se v enoti pojavljajo redno, risa se v zadnjem času opazi občasno. Čeprav načelno za te vrste velja, da je območje enote premajhno za stalno življenjsko okolje posameznih osebkov, vseeno lahko rečemo, da so našete zveri na območju enote stalne. Njihova prisotnost se odraža predvsem v vplivu na izgube parkljaste divjadi in na škodah od zveri v kmetijstvu. Odstrel medvedov je bil v preteklih letih na območju GGE Menišija kar znaten.

V okviru ukrepa vzdrževanja ravnotežja med rastlinstvom in živalstvom je pomembna regulacija številčnosti divjadi. Pri teh ukrepih pa je odstrel odločilen ukrep za vzdrževanje ravnotežja med rastlinstvom in rastlinojedo parkljasto divjadjo v tem prostoru. Porušeno ravnotežje predvsem v povečani koncentraciji parkljaste divjadi, ima lahko negativne posledice na gozdni ekosistem.

Iz vsega navedenega lahko zaključimo, da je območje GGE Menišija ugoden habitat za veliko število vrst divjadi in tudi drugih vrst živali.

Seznam, opis habitata in ekološke zahteve živalskih vrst, ki spadajo med kvalifikacijske vrste za Naturo 2000, je v preglednici 15/KV.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov

Vrsta/ skupina	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ocena habitata	Nujni ukrepi
jelenjad	- zadostna površina travnišč - večji delež pomladitvenih površin v gozdovih - migracijski prehodi - zadostno število vodnih kalov - zadostna površina grmišč	stabilna	- GGE Menišija je primeren habitat za jelenjad	- redna košnja na obstoječih lazih - izvajati zimsko sečnjo jelke - spodbujati pomlajevanje - zagotoviti primerne površine grmišč in jih vzdrževati - na območju migracijskih prehodov ohraniti primerno strukturo gozdov - na ustreznih lokacijah v zimskih razmerah izvajati zimsko krmljenje - izvajati in realizirati načrt odvzema
srnjad	- raznolika gozdnata krajina - zadostna količina grmovnega sloja - ustrezna dolžina gozdnega roba - zadostna površina travnišč	nestabilna	- GGE Menišija je primeren habitat za srnjad	- redna košnja na obstoječih lazih - v višjih predelih pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - izvajati in realizirati načrt odvzema - zagotoviti primerne površine grmišč in jih vzdrževati
divji prašič	- prisotnost plodonosnega drevja v gozdovih - prisotnost površinskih voda - površine v zaraščanju ali bogate s podrastjo	nihajoča	- premajhen delež ostalih plodonosnih vrst razen bukve	- pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - redna košnja na obstoječih lazih in obdelava krmnih njiv - vzdrževati kaluže in ostale vodne vire - izvajati in realizirati načrt odvzema
velike zveri	- večje površine strnjenih gozdov - orografska pestrost reliefa - migracijski prehodi - zadostna gostota populacij plenskih vrst	ris - v upadanju volk - stabilna - v porastu medved - stabilna - v porastu	- izoliranost populacije risa	- ohraniti primerno strukturo gozdov - zagotavljati zadostno gostoto populacij plenilske baze - zalagati krmišča in mrhovišča

1.2 Površina in lastništvo gozdov

V GGE Menišija po lastništvu prevladujejo zasebni gozdovi z 99,2 %, državnih in gozdov lokalnih skupnosti je po 0,4 %.

GGE Menišija leži v občini Cerknica.

V primerjavi s stanjem leta 2011 se je v letu 2019 površina gozdov v GGE Menišija zmanjšala za 8,35 ha. Zmanjšanja so posledica krčitev gozdov ter brisanja omejkov, kjer je širina gozda manjša od 20 m.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	2.339,09	7,93	10,25	2.357,27
Delež (%)	99,3	0,3	0,4	100,0

Delež površin zasebnih gozdov se v zadnjih osmih letih povečal zaradi zmanjšanja površin gozda v lasti države ter lokalnih skupnosti po okrog 10 ha.

Preglednica 7/LS: Posestna sestava gozdov v GGE Menišija

Velikost gozd. posesti	Po številu posesti			Po gozdni površini			Povprečna posest (ha)
	Št. poses.	%	Kum %	Površina	%	Kum %	
do 1 ha	54	15,3	15,3	25,21	1,1	1,1	0,47
1 do 5 ha	162	45,8	61,1	418,40	17,8	18,9	2,58
5 do 10 ha	72	20,3	81,4	504,64	31,5	40,4	7,01
10 do 30 ha	56	15,8	97,2	945,25	40,2	80,6	16,88
30 do 100 ha	10	2,8	100,0	456,23	19,4	100,0	45,62
nad 100 ha	0	0,0	100,0	0,00	0,0	100,0	-
Skupaj	354	100,0	100,0	2349,73	100,0	100,0	6,64

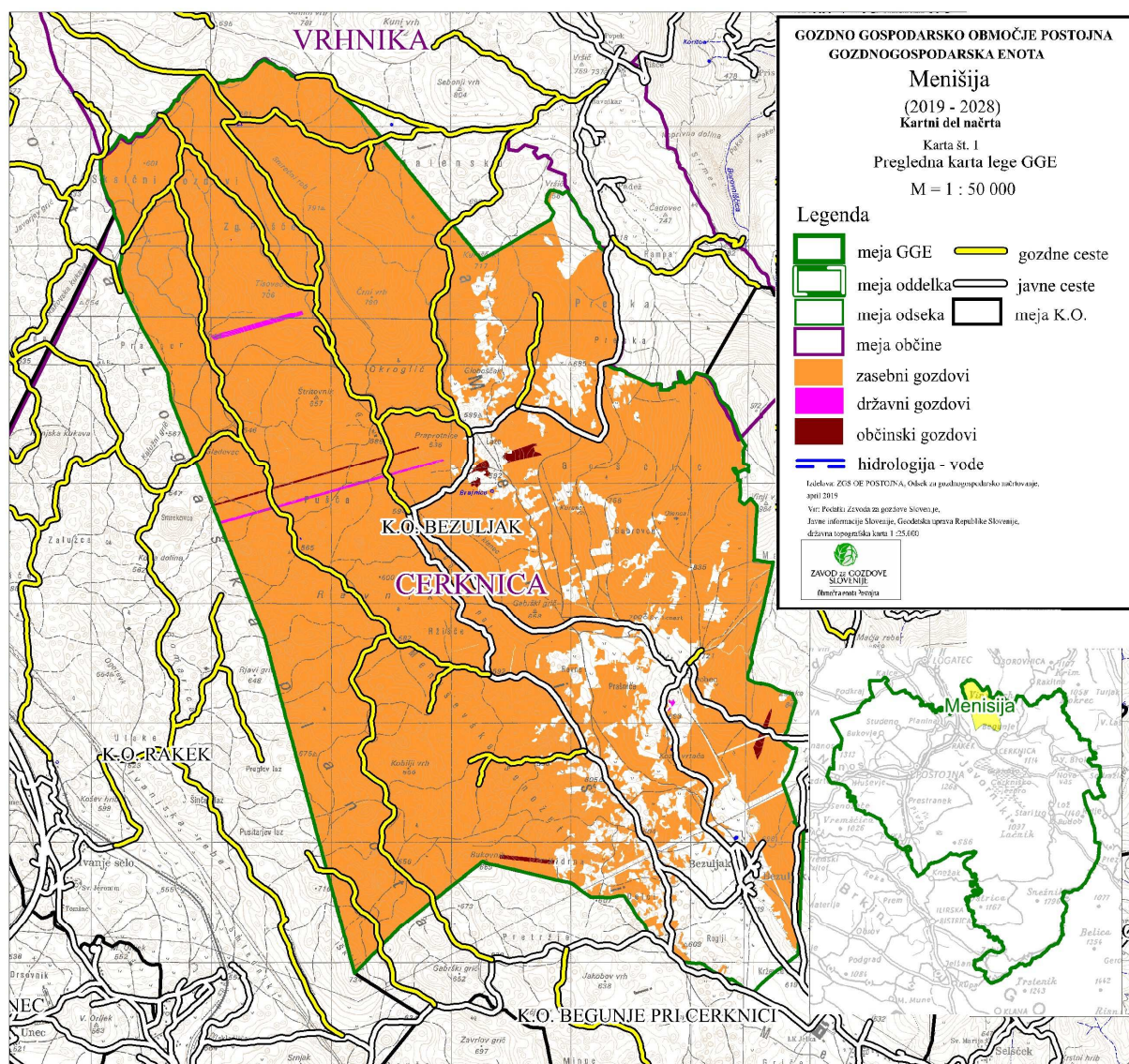
vir: Indeks gozdnih posestnikov (*površina je manjša zaradi izločitve parcel: javno dobro)

Glede na indeks gozdnih lastnikov je v GGE Menišija 354 gozdnih posesti, v katerih je 452 različnih lastnikov. 61,1 % lastnikov ima gozdno posest manjšo od 5 ha. Največji zasebni lastnik ima 76,80 ha gozdov. Če primerjamo te podatke s površino gozdov, ki odpadejo na posamezno kategorijo velikosti gozdne posesti, vidimo da je le 18,9 % gozdov v GGE v lasti malih posestnikov (do 5 ha). Največji delež gozdov imajo lastniki, ki posedujejo med 10 in 30 ha gozdov. Povprečna velikost posesti je 6,64 ha.

Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave v GGE v obdobju 2011-2019

Velikost gozdne posesti	Št. posesti (%) Leto 2011	Št. posesti (%) Leto 2019	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	21,7	15,3	52	52
1 do 5 ha	50,3	45,8	202	254
5 do 10 ha	18,3	20,3	96	350
10 do 30 ha	8,8	15,8	84	434
30 do 100 ha	0,9	2,8	18	452
nad 100 ha	0,0	0,0	0	452

V GGE Menišija ima 292 gozdnih posesti enega lastnika (2.037,44 ha), 33 ima dva solastnika (133,45 ha) in 29 tri ali več solastnikov (do najštevilčnejše s 17 solastniki). Po razpoložljivih podatkih je v GGE 452 posestnikov gozdov. Gozd se nahaja na 1.481 parcelah. Glede na razpoložljive podatke lahko ugotovimo da se je posestna struktura izboljšala, saj sta se zmanjšala deleža posesti v razredu do 1 ha ter 1 do 5 ha in povečal delež v vseh ostalih razredih.

Karta 3: Karta lastništva v GGE Menišija

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

V GGE Menišija so terenske razmere povsod ugodne za spravilo s traktorjem. Neodprtih gozdov je okrog 300 ha in so mozaično razporejeni po celotni GGE. Povprečna pravilna razdalja odprtih gozdov v GGE Menišija je 390 m.

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	2.048,36	86,9	0,9	22,5	67,8	4,5	4,3	0,0
Ni odprto	308,91	13,1	-	-	-	-	-	-
Skupaj	2.357,27	100,0	0,9	22,5	67,8	4,5	4,3	0,0

Produktivnih gozdnih in javnih cest je v GGE Menišija 37,91 km, kar znese 16,1 m/ha. Gozdovi so z gozdnimi cestami slabo odprti, zato je kot prednostno območje za odpiranje z gozdnimi cestami predvidenih 293 ha gozdov.

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	25,217	0,0	25,217	10,7
Javne ceste	12,694		12,694	5,4
Skupaj	37,911		37,911	16,1

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Menišija v celoti leži v občini Cerknica. Občina Cerknica je bila pred drugo svetovno vojno industrijsko slabo razvita. Več kot 80 % ljudi je živelo od kmetijstva, obstajali so žagarski obrati, kovačnice, majhne mehanične delavnice. Med drugo svetovno vojno in po njej se je delavsko gibanje močno razvilo in nastajali so vedno večji lesni in kovinarski obrati, delež kmečkega prebivalstva pa je upadal. Za občino Cerknica (ki je v obdobju med leti 1961 in 1994 obsegala še teritorija občin Loška dolina in Bloke, pred in po tem obdobju pa samo osrednje območje) se je odstotek kmečkega prebivalstva naglo manjšal, saj je leta 1953 znašal 51 %, leta 1963 35 % in leta 1969 samo še 26 %, ter tako naprej, do leta 2002, ko je v občini Cerknica le še 3 % kmečkega prebivalstva. Izredno nagel padec kmečkega prebivalstva iz okolice vasi Begunje je posledica velikih potreb delavne sile za lesno industrijsko podjetje Jelka Begunje, ki je zaposlovalo pretežni del prebivalstva tega območja vse do začetka devetdesetih let. Večina prebivalstva je zdaj zaposlenega v Cerknici. Kljub sorazmerno dobro razviti industriji, je gozdarstvo imelo (in ima tudi sedaj) pomembno vlogo pri ohranjanju kmečkega podeželja in prebivalstva ter je stalno nudilo dodaten vir zaslužka na kmetijah. Razmere za turizem na območju GGE Menišija niso optimalne. Zanimive so naseljem bližnje izletniške točke, kamor sodita predvsem naravoslovna učna pot Menišija ter kolesarska pot Menišija, ki poteka po tej in sosednji GGE, ter delno tudi po sosednji OE.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

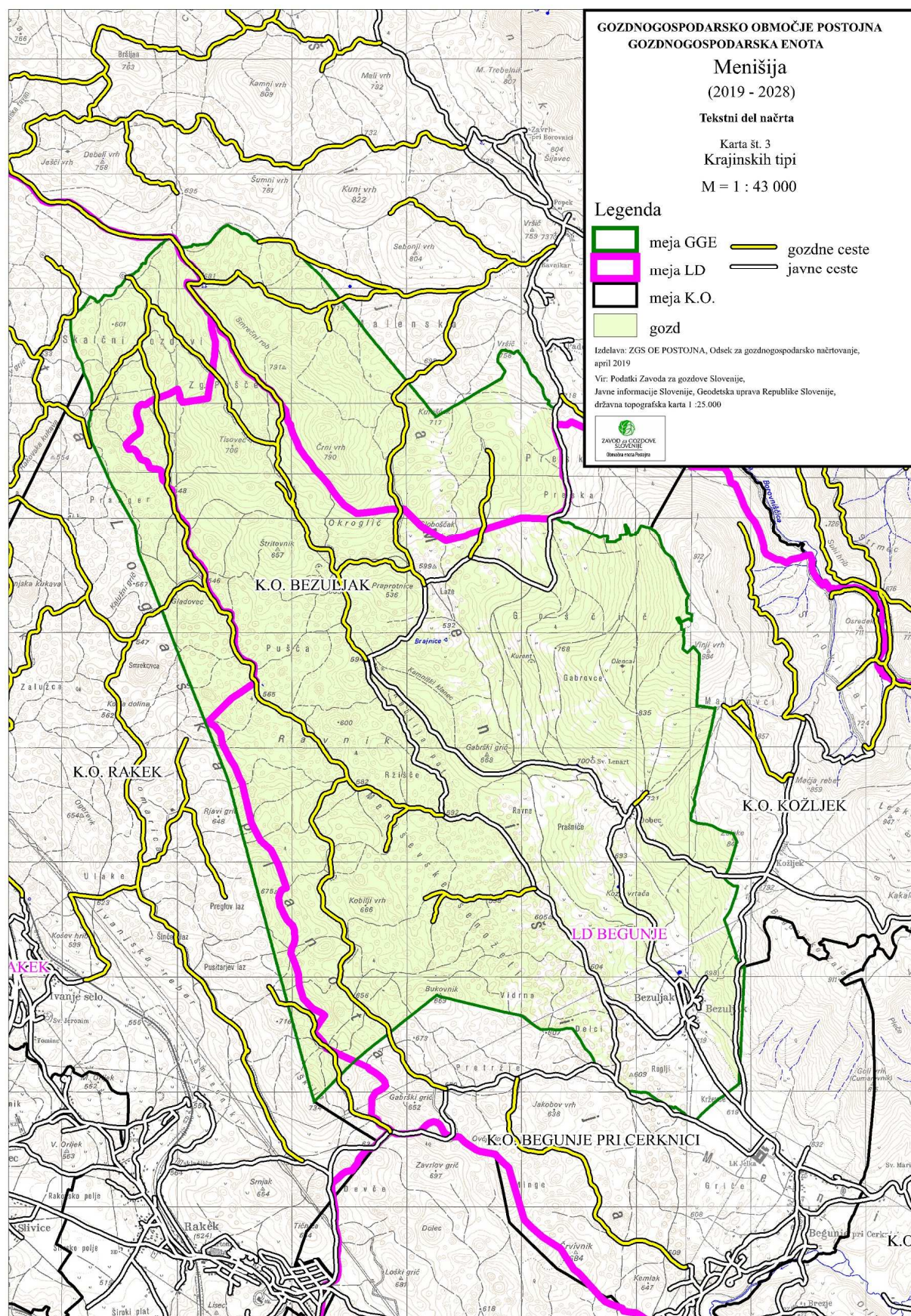
1.5.1 Lovstvo

Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč GGE Menišija

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina lovišča v GGE	Površina gozda (v ha)	Opomba
0402	LPN Ljubljanski vrh	410,61	378,10	-del
0408	Rakek	307,08	307,07	-del
0409	Begunje	1.989,73	1.672,10	-del
Skupaj		2.707,41	2.357,27	

V GGE Menišija z divjadjo gospodarita dve lovski družini in eno lovišče s posebnim namenom. Pretežni del pokriva LD Begunje, severni del LPN Ljubljanski vrh in manjši del na zahodu enote LD Rakek. Vsa lovišča spadajo v lovsko upravljavsko območje Notranjske.

Z divjadjo se gospodari z lovsko upravljavskimi načrti za posamezno lovišče, ki so usklajeni z načrtovanjem odstrela po višini in strukturi v skladu z načrtovanjem lovsko upravljavskega območja.

Karta 4: Pregledna karta lovišč v GGE Menišija

1.5.2 Kmetijstvo

Znotraj GGE Menišija ni veliko kmetijskih površin. Nahajajo se okoli obeh vasi. V preteklosti se je na teh površinah obdelovalo njive, na lazih znotraj gozda pa se je kosilo. Ker se je delež kmečkega prebivalstva močno zmanjšal, se je njive prenehalo obdelovati in se jih zdaj le kosi, težje dostopna mesta v gozdnem prostoru pa so se zaradi opuščanja košnje in paše na njih pričela zaraščati.

1.5.3 Poselitev

GGE Menišija leži na severnem delu občine Cerknica. Znotraj GGE se nahajata le dve naselji: Bezuljak in Dobec.

V pradednini naj bi na tem območju obstajalo jezero, ki je zaradi premikanja Idrijskega preloma odteklo v Cerknisko jezero. O tem pričajo nanosi grušč, stari okrog šestdeset tisoč let, ki izvirajo iz področja Menišije, ki so jih z geološkimi raziskavami našli na vršacu Cerknishčice na Cerkniskem polju. O davni naseljenosti v Menišiji pričajo Arheološka območja iz železne dobe: Črni vrh, Škrilje, Rujavi grič, Štritovnik in Vinji vrh. Prvi zapisi o Bezuljaku in Dobcu ter ostalih vaseh v okolici Begunj pa segajo v leto 1260, ko so posest, ki je segala med Vrhniko, Cerknico, Logatcem in Iško dobili v last kartuzijani iz Bistre (od tod ime za Menišijo). V njihovi lasti je območje ostalo vse do leta 1782, ko je cesar Jožef II ukinil samostan. Nato je premoženje prevzel poseben verski sklad, ki je bil pod kontrolo države. Območje Bezuljaka, Dobca in okolice so v petnajstem stoletju dvakrat napadli Turki v obdobju njihovih vpadov na slovenskem ozemlju. V naslednjih treh stoletjih so domačini postopno pridobivali gozdne in pašne služnosti, vse do konca 19. stoletja, ko so bile servitutne pravice odpravljene, okoliški prebivalci pa so postali lastniki gozdov in polj. S tem se tudi prične obdobje gospodarjenja s svojo lastnino in razvoj živinoreje, poljedelstva ter obrti, še posebej gozdarstva in lesarstva. Kot v drugih ruralnih območjih Slovenije, se tudi tu v začetku 20. stoletja pojavi množično odseljevanje prebivalstva v industrijsko močnejša okolja po Evropi in Ameriki, z željo po večjem zaslužku.

Prebivalstvo v GGE Menišija se je v zadnjega pol stoletja prepolovilo. Večinoma je to posledica izseljevanje ljudi v kraje z boljšo možnostjo zaposlitve.

Večji upad prebivalstva je opaziti v Bezuljaku, medtem ko se število prebivalcev Dobca niti ni tako močno zmanjšalo, celo več, ob zadnjem popisu prebivalstva iz leta 2002 se je celo povečalo. Število prebivalcev znaša v GGE Menišija 6,1 oseb/km², kar je bistveno manj od povprečja GGO (31,5 oseb/km²).

Območje Menišije je precej odmaknjeno tako od regionalnega središča (Postojne), še bolj pa od prestolnice. Število prebivalstva po manjših vaseh konstantno upada v vseh okoliških GGE, med tem ko se v večjih krajih povečuje. Mladi se izobražujejo in kasneje odseljujejo proti središču države, prebivalstvo, ki ostaja se stara

Preglednica 12: Gibanje števila prebivalcev po naseljih v GGE Menišija

Kraj/leto	1869	1880	1890	1900	1910	1931	1948	1953	1961	1966	1971	1981	1991	2002	2018
Bezuljak	259	253	264	294	295	265	255	235	176	178	155	161	130	100	90
Dobec	90	106	130	104	106	91	96	83	59	58	50	56	48	65	62
Skupaj	349	359	394	398	401	356	351	318	235	236	205	217	178	165	152

1.5.4 Infrastruktura

Edina pomembna cesta v GGE Menišija je lokalna cesta Begunje – Dobec. V Dobcu se od glavne ceste odcepi krak, ki pelje do Kožljeka. Skozi območje GGE Menišija poteka 400 kV daljnovod (Beričevo – Divača), ki skupaj z manjšimi daljnovodi med vasmi pokriva 9,21 ha, kar je 0,3 % površine GGE ali 0,37 % gozdnega prostora. Vsi infrastrukturni objekti GGE Menišija skupaj ne pokrivajo niti odstotka gozdnega prostora.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Na teritoriju GGE Menišija ni drugih aktivnosti v prostoru, ki bi imele za posledico močno obremenitev prostora in s tem tudi gozda.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Požarne ogroženosti gozdov delimo na štiri stopnje: 1 – zelo velika požarna ogroženost, 2 – velika, 3 – srednja, 4 – majhna požarna ogroženost.

Na osnovi teh kriterijev so gozdovi v GGE Menišija, v GGN GGO Postojna 2011-2020 iz katerega so povzeti podatki o požarni ogroženosti gozdov, razvrščeni takole:

- gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo (stopnja 1.) ni;
- gozdov z veliko požarno ogroženostjo (stopnja 2.) ni;
- gozdov s srednjo požarno ogroženostjo (stopnja 3.) je 1.059,80 ha (45,0 % površine GGE) in
- gozdov z majhno požarno ogroženostjo (stopnja 4.) je 1.0297,47 ha (55,0 % površine GGE).

Območje s srednjo požarno ogroženostjo je okrog naselij Bezuljak in Dobec ter naprej proti Padežu, medtem ko je zahodni in severni del GGE požarno najmanj ogrožen.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Obseg GGE je ob tej reviziji načrta ostal nespremenjen. Spremenil se je oddelek 7, ki je sedaj razdeljen na odseka 7A in 7B. Razdelitev je posledica pobude revirnega gozdarja, da se zaradi precejšnjega odstopanja tarif in deleža rastišč ob Gladovski dolini, od preostalega dela oddelka le-ta loči. Tako je prišlo tudi do spremembe površin v površinah RGR, saj je odsek 7B uvrščen v RGR 401, odsek 7A pa ostaja v RGR 504. V GGE Menišija je ena sama katastrska občina: Bezuljak. V enoti je 16 oddelkov, le trije so razdeljeni na odseke, tako da je skupno 20 odsekov. Gozdno gospodarska enota Menišija je hkrati tudi revir Menišija.

Območje GGE Menišija je razdeljeno na sledeče odseke (oddelke):

Bezuljak: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7a, 7b, 8, 9, 10, 11a, 11b, 11c, 12a, 12b, 13, 14, 15, 16.

GGE Menišija ima šifro 31. Povprečna velikost oddelka je 147,33 ha, odseka pa 117,86 ha (kadar za odseke upoštevamo tudi vse oddelke, ki niso dalje deljeni na odseke), oziroma 58,77 ha (kadar upoštevamo le odseke).

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

V gozdovih GGE Menišija izvajajo javno gozdarsko službo, skladno z Zakonom o gozdovih in podzakonskimi akti, uslužbenci Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) v okviru območne enote Postojna in krajevne enote Cerknica. GGE Menišija je samostojni revir. Do septembra 2018 jo je pokrival Andrej Rebec, sedaj pa delo revirnega gozdarja v GGE opravlja Jurij Rebec.

Naslov in telefon:

KE Cerknica Čabranska 1, 1380 Cerknica tel.št. 01 709 07 10

Pri opravljanju svojih nalog delavci ZGS sodelujejo z zasebnimi lastniki gozdov, s podjetjem Slovenski državni gozdovi, ki gospodari z gozdovi v državni lasti od 1.7.2016 dalje, z občinskimi upravnimi organi, izvajalci del v državnih gozdovih, z izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami, drugimi zavodi, skupnostmi in združenji.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcije gozdov, način in kriteriji vrednotenja funkcij gozdov so določeni v Zakonu o gozdovih (Ur. l. RS št. 30/1993 s kasnejšimi spremembami) ter v Pravilniku o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/2010). Podrobnejše usmeritve za vrednotenje so podane v Priročniku za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot (2012).

Vrednotenje funkcij gozdov je izdelano za celoten gozdni prostor, torej za gozdove in površine izven gozda, ki so ekološko oziroma funkcionalno povezane z gozdom (ZOG, 3. člen). Funkcijske enote določajo gozdni prostor. GGE Menišija leži v gozdni in gozdnati krajini. Gozdnatost GGE je 87,1 %, površin, ki so ekološko in funkcionalno povezane z gozdom, pa je še 5,3 %. Gozdni prostor zajema torej 2.501,72 ha oziroma 92,4 %.

Splošno koristne funkcije gozdov delimo na tri skupine: ekološke, socialne in proizvodne. Njihovo poudarjenost vrednotimo v treh stopnjah:

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom;
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom;
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Prekrivanje funkcij z različnimi stopnjami poudarjenosti na isti površini območja je seveda mogoče. Z naraščanjem družbenih pričakovanj in zahtev do gozdnega prostora je prekrivanje različnih, tudi nasprotujočih si funkcij gozdov, vse pogostejše. Še posebej je to izrazito v pogosto obiskanih izletniških območjih v gozdu. Konflikti različnih uporabnikov prostora so zato neizbežni. Omiliti jih je mogoče s strokovnim gozdnogospodarskim načrtovanjem ter z intenzivnejšim sodelovanjem gozdarstva z drugimi uporabniki prostora.

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Varovalna funkcija	710,53	30,0	28,4	989,29	41,8	39,5	666,66	28,2	26,6	2.366,48
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72
Biotopska funkcija	81,71	3,3	3,3	2.420,01	96,7	96,7	0,00	0,0	0,0	2.501,72
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Zaščitna funkcija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Obrambna funkcija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	404,04	16,2	16,2	2.097,68	83,8	83,8	2.501,72
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	2.501,72
Raziskovalna funkcija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varovanje naravnih vrednot	0,00	0,0	0,0	2.501,72	100,0	100,0	-	-	-	2.501,72
Varovanje kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	100,51	100,0	4,0	-	-	-	100,51
Estetska funkcija	0,00	0,0	0,0	3,79	100,0	0,2	-	-	-	3,79
Lesnoproizvodna funkcija	1.656,94	70,3	66,2	696,44	29,5	27,8	3,89	0,2	0,2	2.357,27
Funkcija pridobivanja dr. g. dobrin	0,00	0,0	0,0	404,04	100,0	16,2	-	-	-	404,04
Lovnogospodarska funkcija	14,99	100,0	0,6	-	-	-	-	-	-	14,99

2.1 Ekološke funkcije gozdov

2.1.1 Varovalna funkcija

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo zlasti gozdovi, ki zagotavljajo odpornost tal na erozijske pojave, ki jih povzročata voda in veter, preprečujejo plazove in valjenje kamenja ter poraščajo druge ekološko zelo ranljive predele. Kriteriji za vrednotenje te funkcije so še naklon terena

v povezavi z geološko podlago ter ekološko občutljive gozdne združbe, območja s plitvimi gozdnimi tlemi in veliko skalovitostjo oz. kamnitostjo gozdnih tal.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ima območje s skalovitostjo nad 70 % ter območje vseh treh udornic (Gladovec, Spodnja in Zgornja volčja dolina).

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi s kamnitostjo ali skalovitostjo med 50 in 70 % ter tereni z nagibom nad 15°.

Tretjo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije imajo vsi drugi gozdovi, ker vsi ohranjajo in izboljšujejo rodovitnost tal.

2.1.2 Hidrološka funkcija

Hidrološko funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki ohranjajo čistost vode, ki pronica v podzemni svet na krasu, gozdovi nad kraškimi jamami in brezni ter gozdovi ob stoječih in tekočih vodah in izvirih, ki s sposobnostjo zadrževanja vode v tleh in rastlinah uravnavajo vodni odtok v območjih, pomembnih za oskrbo z vodo.

Prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije v GGE ni.

Druga stopnja poudarjenosti hidrološke funkcije pokriva celotno GGE zaradi kraškega terena.

Tretje stopnje poudarjenosti v GGE ni.

Slika 3: Izvir Brajnice

2.1.3 Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Biotopsko funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki v krajini zagotavljajo pestrost življenja oziroma so pomembni kot življenjski prostor redkih ali ogroženih rastlin in živali. Velik pomen za ohranjanje biotske pestrosti gozdov GGE Menišija nakazuje tudi dejstvo, da enota leži na ekološko pomembnih območjih (EPO) Bezuljak in Osrednjem območju življenjskega prostora velikih zveri ter območju Natura 2000 Bezuljak.

Prva stopnja poudarjenosti biotopske funkcije je na lazi, vseh treh udornicah in ekocelicah, ki so bile določene na terenu v postopku opisov sestojev. Točkovno je ta stopnja ovrednotena na območjih jam, naravnih zatočišč zavarovanih vrst živali ter na območjih kaluž.

Druga stopnja poudarjenosti biotopske funkcije je ovrednotena na območju grmišč, zimovališč, mirnih con ter območju Natura 2000 in Ekološko pomembnih območjih (EPO).

Tretje stopnje poudarjenosti v GGE ni.

Vzhodni del GGE Menišija je vključen v območje Natura 2000. Pregled območij in vrst ter habitatnih tipov, vezanih na gozd, kot tudi pregled ekoloških značilnosti kvalifikacijskih vrst, vključno z oceno stanja populacij, je predstavljen v spodnjih preglednicah.

Preglednica 14/N: Območja Natura 2000

Koda	Ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor v GGE Menišija
SI3000310	Bezuljak	SAC	<u>Sesalci:</u> - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)

Preglednica 15/KV - Kvalifikacijske vrste

Vrsta	Opis habitata	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SCI /SPA	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	<u>SI3000310 Bezuljak:</u> Cerkev Marijinega Vnebovzetja v Bezuljaku je kotišče vrste. Okoliški gozd je prehranjevalni habitat.	Živi v toplih zavetnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice.	84	42	Stopnja ohranjenosti vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.

2.1.4 Klimatska funkcija

Klimatsko funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki varujejo naselja, turistične in rekreacijske objekte ter druge površine pred škodljivimi učinki vetra in mraza oziroma lokalno izboljšujejo podnebne razmere.

V GGE Menišija ni območij poudarjenosti s prvo stopnjo ali drugo stopnjo klimatske funkcije.

V vseh gozdovih GGE Menišija je ta funkcija poudarjena na tretji stopnji, saj vplivajo na klimo širšega območja.

2.2 Socialne funkcije

2.2.1 Zaščitna funkcija

Zaščitno funkcijo opravljajo gozdovi, ki ščitijo prometnice, naselja in druge objekte pred naravnimi pojavi, kot so padanje kamenja in peska, snežni zameti, bočni vetrovi in zdrsi zemljišča ter zagotavljajo varnost bivanja in prometa. Poudarjeno zaščitno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi na strmih pobočjih nad cesto ali železnico ter pod njo.

Ta funkcija v GGE Menišija na 1. stopnji in 2. stopnji ni nikjer poudarjena, na 3. stopnji pa je ne določamo.

2.2.2 Higienko-zdravstvena funkcija

Higienko-zdravstveno funkcijo imajo gozdovi, ki izboljšujejo kakovost in ohranjajo zdravo življenjsko okolje ter blažijo škodljive vplive emisij z absorpcijo sestavin onesnaženega ozračja, intenzivnejšo termiko in turbulenco ter izolacijo pred hrupom. Poudarjeno higienko-zdravstveno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi v neposredni bližini bolnic in zdravilišč ter gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja, kot so npr. avtocesta, železnica, termoelektrarne, kamnolomi in peskokopi, kafilerije, intenzivna živinoreja, smetišča in sežigalnice odpadkov, kurilnice, športna in otroška igrišča, območja vojaških poligonov in strelišč ipd.

Celotna GGE je na tretji stopnji poudarjenosti.

2.2.3 Obrambna funkcija

Obrambno funkcijo opravljajo gozdovi, ki varujejo zemljišča in objekte, pomembne za javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ter obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije. Poudarjeno obrambno funkcijo imajo zlasti gozdovi, ki se nahajajo v neposredni bližini državne meje, gozdovi, ki se uporabljajo kot poligoni za urjenje policijskih ali vojaških enot ter gozdovi, ki varujejo črpališča pitne vode, državne rezerve, policijske, vojaške ipd. objekte.

Obrambne funkcije v GGE Menišija ni.

2.2.4 Rekreatijska funkcija in turistična funkcija

Rekreatijsko in turistično funkcijo predstavljamo skupaj, saj sta na večini površine, kjer sta poudarjeni, prisotni obe skupaj z isto stopnjo poudarjenosti. Rekreatijsko funkcijo oziroma vlogo opravljajo zlasti gozdovi, ki so pomembni kot rekreatijski prostor za obiskovalce in ljudem omogočajo stik z naravo, mir in spremembo okolja. Turistično vlogo opravljajo zlasti gozdovi ob turističnih poteh in objektih.

Prva stopnja poudarjenosti turistične in rekreatijske funkcije je na območju planinske poti E7 pod Vinijm vrhom.

Druga stopnja poudarjenosti rekreatijske in turistične funkcije je na območju nabiranja gozdnih plodov, okolici koč, planinskih, učnih in kolesarskih poti.

Tretja stopnja obeh funkcij je ovrednotena v vseh ostalih gozdovih.

2.2.5 Poučna funkcija

Poučno vlogo opravljajo gozdovi, ki so namenjeni seznanjanju javnosti z zakonitostmi narave. Zaradi dviga splošnega znanja o gozdovih in naravi nasploh ter zaradi dviga zavesti široke javnosti o pomenu gozdov in njihovem varovanju, je poučna vloga gozdov vse bolj pomembna.

Prva stopnja poudarjenosti poučne funkcije je na območju učne poti.

Na celotnem preostalem območju GGE je poudarjena na tretji stopnji.

2.2.6 Raziskovalna funkcija

Raziskovalno vlogo opravljajo gozdovi, ki so namenjeni raziskovanju naravnih zakonitosti gozda in drugim podobnim raziskavam. To vlogo določamo le na prvi stopnji poudarjenosti, ki pa jo v GGE Menišija ni.

2.2.7 Funkcija varovanja naravnih vrednot

Poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi ali njihovi deli, ki imajo po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, status naravne vrednote, območja pričakovanih naravnih vrednot, zavarovana območja ter izjemna drevesa v gozdnem prostoru.

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo vsa izjemna drevesa, ki so naravne vrednote.

Vse ostale naravne vrednote so poudarjene na drugi stopnji.

Zavarovana območja so Notranjski regijski park, Drevored ob poti k cerkvi pri Dobcu ter cerkveni lipi v Dobcu in Bezuljaku.

V Notranjskem regijskem parku velja varstveni režim, ki je naveden v Odloku o Notranjskem regijskem parku (Uradni list RS, št. 75/02). Na območju obeh drevoredov je potrebno upoštevati 7. člen Odloka o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti (Uradni list RS, št. 2/92, 7/92-popr., 126/2004, 1/2008). Pred vsakim posegom na vseh zavarovanih območjih je potrebno soglasje službe za ohranjanje narave.

Pregled naravnih vrednot je predstavljen v spodnji preglednici, pregled vseh jam v GGE Menišija pa je v prilogah.

Preglednica 16: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

Ident. št.	Ime	Zvrst	Režim vstopa/status	Odsek
2143	Dobec - oreh	NVDP	DREV	14
2195	Dobec - lipa pri cerkvi sv. Lenarta	NVLP	DREV	15
2203	Dobec - drevored pri cerkvi sv. Lenarta	NVLP	ONV	13, 15
2313	Zgornja Volčja dolina	NVLP	GEOMORF	6, 7A
2314	Spodnja Volčja dolina	NVLP	GEOMORF	6, 7A
2315	Gladovec	NVLP	GEOMORF	5, 7A, 7B

Na območju GGE Menišija je evidentiranih 82, jam državnega pomena, od katerih jih 81 leži znotraj gozdnega prostora.

V GGE Menišija znotraj gozdnega prostora ni evidentiranega drevesa kot naravna vrednota, ostajata pa dve od petih dreves, ki so bila evidentirana v letu 2003 v okviru ZGS OE Postojna. V vetrolomu decembra 2017 je bila izruvana Medenova jelka, Obrezova smreka in Papeževa jelka pa sta bili posekani zaradi slabega zdravstvenega stanja. Za Gnezdovo jelko ter lipo pri Štirnah predlagamo njihovo ohranjanje, zato imata 1. stopnjo poudarjenosti. Jelka in lipa bosta predlagani Zavodu RS za varstvo narave, da jih uvrsti med predloge za naravne vrednote, zato zanje velja, da se jih ne seka ali kako drugače poškoduje. V GGE so bile izven gozdnega prostora štiri drevesne naravne vrednote, od katerih je bil oreh v Dobcu posekan, preostale tri pa smo ponovno izmerili, podatki pa so v spodnji preglednici.

Slika 4: Gnezdova jelka v odseku 5

Preglednica 17: Izjemna drevesa v GGE Menišija

Evid. št.	Ime drevesa	Drevesna vrsta	Višina (m)	Obseg (cm)	Prirastek (mm/leto)	Odsek	Status	Opomba
2472	Bezuljak – lipa pri c. sv. Marije	lipa	22,1	368		14	NV	
2205	Dobec – lipa ob znamenju	lipa	22,6	331		13	NV	
2195	Dobec – lipa pri c. sv. Lenarta	lipa	21,3	405		15	NV	
266	Gnezdova jelka	jelka	36,4	351		5	OE	
382	Lipa pri Štirnah	lipovec	30,0	312		10	OE	

2.2.8 Funkcija varovanja kulturne dediščine

Funkcijo varovanja kulturne dediščine imajo gozdovi, ki so v vplivni okolici objektov kulturne dediščine. Na območju GGE noben objekt kulturne dediščine nima pravne podlage o razglasitvi ali zavarovanju, vendar jih v GGN vseeno navajamo, ker je v primeru izvajanja del na teh območjih potrebno biti pozoren na varstvene ukrepe, ki jih izda Zavod za varstvo kulturne dediščine Območna enota Ljubljana.

Vsi objekti kulturne dediščine so poudarjeni na drugi stopnji.

Preglednica 18: Pregled objektov kulturne dediščine v GGE Menišija

Evid. št.	Ime objekta KD	Odsek
10917	Arheološko območje Štritof	7A, 8
10918	Arheološko območje Vinji vrh	12A, 13
10936	Arheološko območje Rujavi grič	2, 3
10958	Arheološko območje Črni vrh	8, 9
10967	Arheološko območje Škrilje	1
1614	Cerkev Marijinega vnebovzetja	14
1615	Cerkev sv. Lenarta	13, 15

Podatke o kulturni dediščini smo pridobili iz digitalnih podlag na internetu. Zavod za varstvo kulturne dediščine Območna enota Ljubljana je pristojen za spremljanje stanja in izdajo kulturnovarstvenih pogojev ob morebitnih posegih v neposredno okolico kulturne dediščine oziroma pri njihovi obnovi.

2.2.9 Estetska funkcija

Estetsko funkcijo imajo gozdovi, gozdni robovi in drevesa, ki največ prispevajo k lepoti krajinske podobe.

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi ob evropski pešpoti E7.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi ob lovskih kočah, planinskih poteh, izjemnih drevesih in območju v okolici cerkve Marijinega vnebovzetja ter sv. Lenarta.

2.3 Proizvodne funkcije

2.3.1 Lesnoproizvodna funkcija

Lesnoproizvodno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi na rodovitnejših rastiščih, na katerih je možno dolgoročno pridobivanje večje količine kakovostnega lesa.

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi v gospodarskih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar. To so gozdovi v RGR 401 in 504.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi v gospodarskih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati letno 2 – 5 m³/ha bruto lesne mase. V GGE imajo to stopnjo poudarjenosti gozdovi, ki spadajo v RGR 417.

Tretjo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije imajo v GGE Menišija gozdovi na ekstremnih rastiščih, ki so predlagani za ekocelice, znotraj njih pa večji ukrepi niso predvideni.

Stopnje nič v GGE Menišija ni.

2.3.2 Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

To funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki omogočajo nabiranje oziroma pridobivanje večjih količin nelesnih gozdnih dobrin. Poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo zlasti gozdovi, ki se gojijo zaradi plodov, gozdni semenski objekti, gozdovi, kjer se intenzivno odvija steljarjenje, čebelja paša, pridobivanje smole in drevesnih sokov, pridobivanje okrasnega drevja, izkoriščanje sečnih ostankov, ipd. če so ti proizvodi predmet prodaje ali nadaljnje dodelave in niso namenjeni le lastni uporabi.

Prva stopnja poudarjenosti je v okolici stojišč čebeljakov.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, ki pogosto privabljajo nabiralce plodov.

2.3.3 Lovnogospodarska funkcija

Lovnogospodarska funkcija je poudarjena v gozdovih in z njimi povezanih ekosistemih v gozdnem prostoru, kjer so površine posebej pomembne za prehranjevanje oziroma gojitev divjadi.

Zaradi izboljšanja prehranskih razmer divjadi imajo prvo stopnjo lovnogospodarske funkcije intenzivno vzdrževane gozdne jase, grmišča ter predeli okrog krmišč in kaluž.

Druge in tretje stopnje lovnogospodarske funkcije ne določamo.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V GGE Menišija je 3.357,27 ha gozdov, od tega vsi spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov. Njihova površina se v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem zmanjšala za 8,35 ha, kar je posledica krčitev in izločitve omejков iz maske gozda.

Varovalnih gozdov v tej GGE ni.

Gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso oziroma so dovoljeni, v tej GGE ni.

Preglednica 19/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (v ha)

Kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	2.339,09	7,93	10,25	2.357,27
Skupaj	2.339,09	7,93	10,25	2.357,27

Vse gozdove GGE Menišija uvrščamo v kategorijo večnamenskih gozdov. Gospodarske kategorije so prikazane na pregledni karti v kartnem delu načrta.

V spodnji preglednici 20/KGR so prikazane površine in deleži gozdnih združb po rastiščno-gojitvenih razredih in kategorijah gozdov. V skladu z navodili so gozdne združbe predstavljene s slovenskimi imeni in novimi šiframi. Le-te so bile oblikovane v postopkih priprave območnih gozdnogospodarskih načrtov 2011-2020.

Preglednica 20/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Gozdne združbe	Površina (ha)	Delež %
00401-Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i> (401)	64110-Dinarsko jelovo bukovje obl. z dlakavim šašem	28,27	2,7
	61112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s spom. torilnico	244,49	23,1
	64130-Dinarsko jel. bukovje obl. s srobotom	785,32	74,2
Skupaj RGR 401		1.058,08	100,0
00417- Gozdovi rdečega bora na <i>Hacquetio-Fagetum v.g. Ruscus hypoglossum</i> (417)	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	660,94	94,9
	61112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s spom. torilnico	35,50	5,1
Skupaj RGR 417		696,44	100,0
00504-Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (504)	61112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s spom. torilnico	320,21	53,1
	61113-Dinarsko jel. bukovje obl. s trpežnim golšcem	222,25	36,9
	64130-Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom	60,29	10,0
Skupaj RGR 504		602,75	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		2.357,27	100,0
Skupaj vsi gozdovi		2.357,27	100,0

3.2 Lesna zaloga

Skupna povprečna lesna zaloga gozdov v GGE Menišija znaša 283,6 m³/ha. Razmerje iglavci : listavci je glede na pretekli načrt (66:34) malenkost premaknjeno v korist listavcev 64:36. Jelka prevladuje z 48,3 %, na drugem mestu je bukev s 23,6 % in tretjem smreka z 12,9 %. V GGE je bilo med meritvami SVP zabeleženih 22 drevesnih vrst.

Struktura lesne zaloge po debelinskih razredih se med iglavci in listavci precej razlikuje, saj delež v lesni zalogi pri iglavcih narašča od I. do V. debelinskega razreda, medtem ko je delež listavcev največji v III. debelinskem razredu in se zmanjšuje proti I. in V. debelinskemu razredu. V V. debelinskem razredu predvsem odstopa delež jelke s 45,0 %, medtem ko imajo vse druge skupine dreves največji delež v II. oziroma III. debelinskem razredu.

Preglednica 21/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	13,1	29,0	20,0	12,7	25,2	36,5	12,9
Jelka	3,9	8,6	15,3	27,2	45,0	137,1	48,3
Bor	12,7	37,3	21,3	11,1	17,6	8,2	2,9
Bukev	8,7	18,0	29,1	25,5	18,7	67,0	23,6
Hrast	20,9	26,2	25,1	13,4	14,4	4,2	1,5
Plemeniti listavci	9,9	18,5	27,2	25,2	19,2	21,2	7,5
Drugi trdi listavci	23,2	27,7	23,1	11,9	14,1	7,4	2,6
Mehki listavci	20,3	25,2	24,8	13,1	16,6	2,0	0,7
Iglavci	6,2	14,0	16,5	23,6	39,7	181,9	64,1
Listavci	10,7	19,3	28,1	23,7	18,2	101,7	35,9
Skupaj	7,8	15,9	20,6	23,6	32,1	283,6	100,0

Rastiščni potencial vseh gozdov v GGE Menišija je 8,02 m³/ha/leto. Dejanska lesna zaloga v enoti dosega 86,8 %, prirastek pa 94,4 % rastiščnega potenciala.

Preglednica 22/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	428.806	425.744	1.618	1.444
	m ³ /ha	181,9	182	204	140,9
Listavci	m ³	239.710	238.041	842	827
	m ³ /ha	101,7	101,8	106,2	80,7
Skupaj:	m³	668.516	663.785	2.460	2.271
	m³/ha	283,6	283,8	310,2	221,6

V GGE Menišija je 99,3 % gozdov v zasebni, 0,3 % v državni in 0,4 % gozdov v lasti lokalnih skupnosti.

Zelo pomemben podatek, ki ga prav tako dobimo z meritvijo na SVP, je podatek o obsegu vrasti drevja preko meritvenega praga (10 cm) in o količini drevja, ki je med dvema meritvama v gozdu propadlo (les tega drevja je tehnično neuporaben). V lesni zalogi vraslih dreves zadnjih 8 let prevladuje smreka z 29,9 %, sledi rdeči bor z 21,4 %, bukev 18,0 %, trugi trdi listavci 15,7 %, plemeniti listavci 8,8 % in jelka 6,1 %.

m ³ /ha	Iglavci	Listavci	Skupaj
Vrast	1,36	1,10	2,46
Propadlo	3,68	3,35	7,03

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je v GGE Menišija v preteklem obdobju propadlo 3-krat več drevja, kot ga je vraslo. Lesna zaloga gozdov v GGE je sedaj 283,6 m³/ha in če je skupno propadlo v zadnjih 8-ih letih okrog 16.500 m³, to pomeni, da je propadlo 2,47 % lesne zaloge teh gozdov oziroma 11,6 % sedanjega tekočega prirastka (7,57 m³/ha/leto). V propadli lesni masi prevladuje les jelke (27 %), bukeve (18 %), borov (17 %), sledijo trugi trdi listavci (13 %), smreka (8 %), mehki listavci (7 %), plemeniti listavci (6 %) in ostali listavci.

V širšem, ekološkem smislu, pa les, ki je popadel v gozdu, predstavlja zelo pomembno biomaso tako za ohranjanje visoke stopnje biotske pestrosti v gozdovih kot za tvorbo prsti, predvsem na apnenčasti matični podlagi.

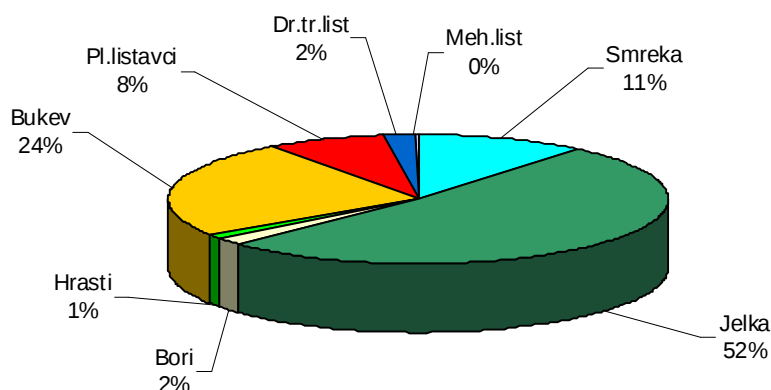
3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge

V večnamenskih gozdovih, kar je celotna GGE (2.357,27 ha) smo lesno zalogo ugotavljali z meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP). V RGR 401 in 504 je postavljena 5 ha mreža, kjer so SVP v smeri S-J na razdalji 200 m, V-Z pa 250 m. V RGR 417 je postavljena 10 ha mreža SVP. V smeri S-J so ploskve postavljene na razdalji 200 m, v smeri V-Z pa na razdalji 500 m.

Točke so na terenu označene trajno s količki. Na ploskvi se izmeri v prsni višini v notranjem krogu s horizontalnim polmerom 7,98 m (na površini 2 arov) vse drevje nad meritvenim pragom. V zunanjem krogu, ki ima horizontalni polmer 12,61 m (in površino 5 arov) pa le tisto nad 30 cm prsnega premera. Lesna zaloga se izračuna na osnovi izmerjenih dreves na ploskvi in tarif odseka, v katerem je ploskev.

Osnova za izračun lesne zaloge po RGR so podatki, pridobljeni na SVP. Razporeditev lesne zaloge na odseke v okviru RGR je popravljena z lesno zalogo sestojev, ki je bila pridobljena po okularni metodi hitre izmere temeljnice po Bitterlichu. Povprečna lesna zaloga v gozdovih, kjer so bile izvedene meritve na SVP znaša 298,6 m³/ha. Deleži drevesnih vrst so prikazani v spodnjem grafikonu.

Grafikon 1: Deleži drevesnih vrst na stalnih vzorčnih ploskvah (v %)

Preglednica 23/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina (ha)	Lesna zaloga (v m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	± E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	401	1.058,08	346,9	214	5,5
2	417	696,44	170,3	81	14,9
3	504	602,75	299,0	121	7,1
Skupaj		2.357,27	298,6	416	4,7

V večnamenskih gozdovih GGE Menišija sta bila merjena lesna zaloga in prirastek na 416 stalnih vzorčnih ploskvah. Gre za ponovljeno meritev na 415 ploskvah, saj je postavljena na novo 1 SVP (pod daljnovodom), 4 SVP bodo opuščene zaradi krčitve gozda. Vzorčna napaka 4,7 % za GGE se nanaša na vse gozdove, kjer je bila lesna zaloga ocenjena s pomočjo SVP. Omenjena vzorčna napaka (ob 5 % tveganju) je izračunana kot napaka stratificiranega vzorčenja pri čemer je stratum razvojna faza

oz. zgradba gozda znotraj RGR. Vzorčna napaka je odvisna od velikost RGR-a in homogenosti stratumov, zato je večinoma le-ta večja v manjših RGR-ih, saj je tam manj ploskev in so stratumi manj homogeni.

Za GGN GGE 2011-2020 je bila lesna zaloga ugotovljena na podlagi meritev na 415 SVP.

3.2.2 Način ugotavljanja tarif

Tarife so v tem ureditvenem obdobju popravljene glede na izračun razlike med volumnom po veljavnih tarifah in volumnom po dvovhodnih deblovnica. Oblika tarif se ni spreminjala. Podlaga za prevedbo je bila izmera 1.507 drevesnih višin na SVP. Za posamezni RGR v večnamenskih gozdovih smo tarifo preverili za posamezno drevesno vrsto oziroma skupino drevesnih vrst tako, da smo najprej drevesom, katerim smo izmerili višino, izračunali volumen po veljavnih tarifah in prsnem premeru ugotovljenem pri zadnji meritvi, nato pa za ista drevesa izračunali volumen še po dvovhodnih deblovnica in primerjali dobljene rezultate. Če sta se volumna razlikovala za 5 – 9 %, so tarife spremenjene za pol tarifnega razreda, pri razliki 10 – 14 % za cel tarifni razred in tako naprej. Spremembe tarif so med odseki znotraj istega RGR-a spremenjene tudi na podlagi izkušenj revirnega gozdarja glede na odkazano in posekano lesno maso.

Na nivoju posameznih RGR-ov so povprečne spremembe tarif take:

RGR	Sm	Je	O. igl	Bu	Hr	Pl. List	Dr.tr.list	Meh. list
401	-0,5	+0,0	+0,0	+0,0	+0,0	+0,0	+0,0	+0,0
417	+2,0	+1,0	-0,5	+2,0	+1,0	+2,0	-0,0	+0,5
504	-0,5	-0,5	+0,0	-0,5	+0,0	-0,5	+0,0	+0,0

- zmanjšanje tarife, + povečanje tarife; 0,5 sprememba za pol tarifnega razreda, 1,0 sprememba za en tarifni razred,...

Tarife smreke in jelke so se malenkost znižale v RGR 401 in 504 ter povečale v RGR 417, kjer prevladujejo smrekovi drogovnjaki. Tarife listavcev so se v RGR 417 povečale, v RGR 401 in 504 pa ostale enake ali malenkost znižale. Na nivoju GGE je sprememba tarif povečala lesno zalogo iglavcev za 2,8 %, listavcev za 3,0 % ter skupno za 2,9 %. Po RGR-ih se je lesna zaloga dvignila v RGR 401 (+1,2 %) in RGR 417 (+18,8 %) ter znižala v RGR 504 (-2,3 %). V RGR 417 se je zaradi spremembe tarif povečala lesna zaloga smreke za 34,8 % in buke za 31,8 %.

Seznam novih tarif po odsekih je v Prilogi I.

3.3 Prirastek

V GGE Menišija znaša povprečni letni tekoči prirastek 7,57 m³/ha. Prirastek iglavcev predstavlja 70 % skupnega prirastka in je najvišji v II. in IV. debelinskem razredu. Prirastek listavcev je najvišji v II. in III. debelinskem razredu. V primerjavi s preteklim obdobjem se je prirastek iglavcev znižal predvsem v I. in IV. debelinskem razredu (od 12 % oziroma 7 %), v II. pa se je povečal za 20 %. Pri listavcih se je prirastek v vseh debelinskih razredih, razen IV., zmanjšal za od 9 % do kar 34 % v II. debelinskem razredu.

Glede na lesno zalogo po posameznih debelinskih razredih je prirastek relativno najvišji v prvem debelinskem razredu (15,3 %) in z debelino upada. Listavci v deležu glede na lesno zalogo priraščajo 3-krat slabše od iglavcev v vseh debelinskih razredih.

Preglednica 24/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,68	1,21	1,08	1,20	1,13	5,30	70,1
Listavci	0,51	0,55	0,60	0,40	0,21	2,27	29,9
Skupaj	1,19	1,76	1,68	1,60	1,34	7,57	100,0

Preglednica 25/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd.	Državni gozd.	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	12.515	12.422	41	51
	m ³ /ha	5,31	5,31	5,23	4,97
Listavci	m ³	5.337	5.298	19	20
	m ³ /ha	2,26	2,27	2,44	1,93
Skupaj:	m ³	17.852	17.721	61	71
	m ³ /ha	7,57	7,58	7,67	6,90

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka

Za načrt GGE Menišija 2011-2020, se je prirastek izračunal s pomočjo ponovljenih meritev na stalnih vzorčnih ploskvah. Prva meritev je bila izvedena leta 2000, druga pa leta 2010. Na podlagi debelinskega in s tem tudi volumenskega prirastka dreves, ki so bila izmerjena pri obeh meritvah so izračunali prirastne nize po skupinah drevesnih vrst za posamezen RGR. Na osnovi prirastnih nizov in drevesne ter debelinske strukture gozdov izmerjene v letu 2010 so izračunali tekoči prirastek za obdobje 2011-2020.

Prirastek, prikazan v tem načrtu je izračunan na podlagi prirastnih nizov (Priloga I), izračunanih iz ponovljenih meritev istih dreves na SVP.

Konkretno je postopek izračuna prirastka za ta GGN potekal takole: najprej smo ugotovili vsa drevesa, katerim je bil korektno izmerjen prsni premer pri dveh zaporednih meritvah in jih razvrstili po skupinah drevesnih vrst znotraj RGR in po debelinskih stopnjah dreves po prvi meritvi. Nato smo izračunali volumen teh dreves po prvi in drugi meritvi (obe po istih, starih tarifah) in nato ugotovili delež prirastka po Presslerju za vsako debelinsko stopnjo ter z regresijsko analizo izračunali prirastni niz po debelinskih stopnjah. S temi prirastnimi nizi smo potem na podlagi drevesne in debelinske strukture gozdov, ugotovljene pri drugi meritvi (2018), izračunali tekoči prirastek za obdobje 2019-2028.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatke o razvojnih fazah smo zbrali iz terenskih opisov sestojev, pri čemer smo si pomagali z digitalnimi ortofoto posnetki (DOF) v merilu 1:5.000, izdelanih na osnovi aero posnetkov posnetih poleti 2017. Podatki o srednjem premeru dreves in vzorčni napaki izhajajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah. Posamezni SVP je bila pripisana tista razvojna faza oziroma zgradba sestoja, kakršna je bila določena pri opisih sestojev za območje, v katerem se nahaja SVP.

V GGE Menišija prevladujejo raznomerni (posamično-šopasti in skupinsko-gnezdasti) sestoji z 42,8 %, njihov delež pa se je v preteklem obdobju povečal (+1,7 %). Sledijo jim drogovnjaki z 32,5 %, katerih delež se je od leta 2011 povečal (+5,8 %). Površina debeljakov se je glede na pretekli načrt zmanjšala (-6,6 %), kakor tudi sestojev v obnovi (-1,0 %). Nekoliko je se glede na pretekli načrt povečal delež mladovij (+0,2 %).

Preglednica 26/Rf1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga**	± E**	Srednji premer**
			Površina		Zasnova*						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m³/ha	%	cm
Mladovje	69,91	3,0							103,4	121,2	24
Drogovnjak	766,26	32,5	42,23	5,5	0,0	78,0	22,0	0,0	200,2	15,3	23
Debeljak	413,66	17,5	47,12	11,4	33,2	66,8	0,0	0,0	276,7	11,1	32
Sestoj v obnovi	98,08	4,2	41,18	42,0	13,5	64,3	22,2	0,0	208,0	39,6	34
Raznomerno (ps-šp)	949,60	40,3	156,18	16,4	48,9	51,1	0,0	0,0	373,1	5,0	35
Raznomerno (sk-gn)	59,76	2,5	19,69	32,9	11,9	88,1	0,0	0,0	300,9	24,4	36
Skupaj	2.357,27	100,0	306,40	13,0					278,1	6,0	30

* Zasnova: 1 – bogata, 2 – dobra, 3 – pomanjkljiva, 4 – slaba

**velja za gozdove z meritvami SVP (2.357,27 ha)

V razvojnih fazah mladovij prevladujeta smreka in bukev, drogovnjakih smreka, v debeljakih in sestojih v obnovi bukev in jelka ter v raznomernih sestojih jelka.

Srednji premer dreves je s 36 cm največji v skupinsko-gnezdstih raznomernih sestojih, sledijo posamično-šopasto raznomerni sestoji. V sestojih v obnovi je srednji premer izmerjenih dreves 34 cm.

Poleg razvojne faze mladovja je podmladek prisoten še na 13,0 % površine GGE v drugih razvojnih fazah in zgradbah sestojev. Prevladuje podmladek dobre zasnove.

Preglednica 27/D-POM: Sestava podmladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.lis.	Skupaj
ha	115,55	15,85	5,99	101,15	5,06	29,12	22,24	11,44	306,40
%	37,71	5,17	1,95	33,01	1,65	9,50	7,26	3,73	100,0

V podmladku prevladujeta smreka in bukev, ki sta prisotni v vseh razvojnih fazah v največjem deležu.

V razvojni fazi mladovja prevladujejo negovani in pomanjkljivo negovani sestoji z dobro zasnovo, v katerih bo nujno izvesti negovalna dela. V drogovnjakih ima dobra polovica dobro zasnovo, vendar so večinoma pomanjkljivo negovani s tesnim sklepom.

Preglednica 28/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	69,91	22,3	38,3	15,4	24,0	39,1	35,4	25,5	0,0	41,3	17,8	3,4	37,5
Drogovnjak	766,26	8,3	55,2	35,0	1,5	5,0	56,0	38,5	0,5	57,3	21,3	10,6	10,8
Debeljak	413,66					83,8	15,8	0,4	0,0	11,4	62,6	21,6	4,4
Sestoj v obnovi	98,08					41,9	54,2	3,9	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	949,6					93,0	7,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	59,76					86,9	13,1	0,0	0,0				
Skupaj	2.357,27												

3.5 Tipi sestojev

Gozdovi GGE Menišija so bili pregledani in opisani na terenu s pomočjo DOF-ov. Izločenih je bilo skupno 250 gozdnih sestojev s povprečno površino 9,43 ha.

V enoti, ki je po tipih drevesne sestave gozdov precej pestra, prevladujejo drugi gozdovi iglavcev in listavcev.

Preglednica 29/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Bukovi gozdovi	50,60	2,1
Drugi pretežno listnati gozdovi	366,41	15,5
Gozdovi buke in jelke	387,86	16,5
Gozdovi buke in smreke	22,06	0,9
Jelovi gozdovi	294,94	12,5
Smrekovi gozdovi	283,42	12,0
Borovi gozdovi	86,29	3,7
Drugi pretežno iglasti gozdovi	193,25	8,2
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	672,44	28,6
Skupaj	2.357,27	100,0

3.6 Ohranjenost gozdov

Več kot polovica gozdov v GGE Menišija sodi v skupino ohranjenih gozdov, kjer naravni sestavi gozdne združbe tuje ali redko prisotne drevesne vrste zavzemajo do 30 % lesne zaloge. Spremenjenih gozdov je slaba tretjina. Gozdovi se obnavljajo po naravni poti, pri njihovi negi pa upoštevamo naravne danosti rastišč in sestojev. Gozdov z močno spremenjeno drevesno sestavo je le 14,0 %, izmenjenih gozdov pa v GGE ni.

Preglednica 30/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjeni		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.314,63	55,8	711,86	30,2	330,78	14,0	0,00	0,0	2.357,27	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1.314,63	55,8	711,86	30,2	330,78	14,0	0,00	0,0	2.357,27	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost drevja, je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah, torej se nanaša na večnamenske gozdove, ki obsegajo celotno GGE. Kakovost drevja ocenjujemo samo pri drevesih s prsnim premerom 30 in več cm.

Preglednica 31/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	159	0,6	44,0	51,6	3,8	0,0
Jelka	1.326	4,0	68,1	27,5	0,4	0,0
Bor	85	0,0	16,5	62,3	20,0	1,2
Bukev	669	3,4	25,3	38,4	23,6	9,3
Hrast	42	0,0	11,9	42,8	28,6	16,7
Plemeniti listavci	262	14,9	46,9	31,7	4,6	1,9
Drugi trdi listavci	15	0,0	0,0	40,0	6,7	53,3
Mehki listavci	5	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0
Skupaj iglavci	1.570	3,4	62,9	31,8	1,8	0,1
Skupaj listavci	993	6,2	30,1	36,9	18,5	8,3
Skupaj	2.563	4,5	50,2	33,8	8,3	3,2

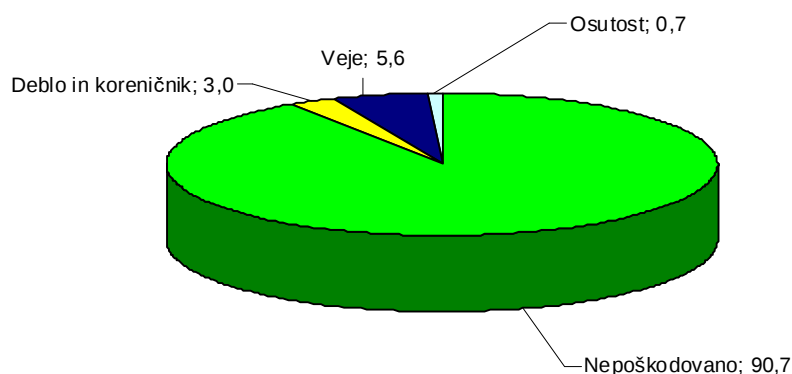
V splošnem je kvaliteta vseh drevesnih vrst prav dobra. Dreves odlične kakovosti v GGE Menišija je malo, 4,5 %, v tem razredu je delež listavcev večji. Iglavci imajo 62,9 % vseh dreves prav dobre kakovosti. Iglavcev dobre kakovosti je 31,8 %. Pri buki prevladuje dobra kakovost, po četrtna dreves buke pa je prav dobra ali zadovoljive kakovosti. 46,9 % dreves plemenitih listavcev je prav dobre

kakovosti ter tretjina dobre kakovosti. Delež dreves zadovoljive in slabe kakovosti je pri iglavcih nižji kot pri listavcih.

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanost drevja smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Dreves s hujšo poškodbo je 9,3 %, med njimi prevladujejo poškodbe vej s 5,6 %. Poškodb debla in koreninika (3,0 %) zaradi sečnje in spravila lesa je izjemno malo. Pri popisu je bila zabeležena tudi ostutost (0,7 %).

Grafikon 2/PŠD: Poškodovanost drevja (v %)

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Objedenost gozdnega mladja predstavljamo s podatki popisa, ki je bil izveden leta 2017. Za GGE Menišija ni podatka o številu popisnih ploskev, lokacijah in objedenosti, zato so v prikaz vključeni samo podatki iz 51 popisnih ploskev popisne enote Ljubljanski vrh.

Preglednica 32/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha		Objedenost (%)	
	Menišija	Ljubljanski vrh	Menišija	Ljubljanski vrh
1. do 15 cm		61.018		
2. 16-30 cm		32.088		51,8
3. 31-60 cm		14.607		38,7
4. 61-150 cm		6.368		21,7
Skupaj 1-4		114.081		21,1
Skupaj 2-4		53.063		45,4

Objedenosti gozdnega mladja pri osebkih do 15 cm višine se ne popisuje, ugotavljamo le njihovo število. Iz preglednice 33 je razvidno, da je vrast osebkov preko 15 cm in nato med nadaljnimi razredi okrog 50 %. Glede na podatke iz GGN 2011-2020, ko so bili analizirani samo podatki za GGE Menišija, naj bi bila sedaj objedenost nižja (45,4 %), saj je bila ob popisu leta 2010 zabeležena objedenost na kar 67 % osebkov.

Ugotovimo lahko torej, da je na območju popisne enote objedenega skoraj polovica pomladka. To pomeni, da je vpliv velikih rastlinojedov na obnovo gozdov velik, še slabše stanje pa je v kolikor analiziramo objedenost po posameznih drevesnih vrstah.

Preglednica 33/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v % / % objedenosti)								Objedenost	
	15 do 30 cm				31-60 cm				%	
	Menišija		Lj. vrh		Menišija		Lj. vrh		Menišija	Lj. vrh
Smreka			9	3,4			23	3,1	20	1,8
Jelka			2	36,2			1	15,4	1	14,8
Bukev			19	14,9			37	24,9	61	16,7
Hrast			2	6,7			-	-	-	-
Plemeniti listavci			59	72,2			28	77,1	9	69,5
Drugi trdi listavci			8	51,7			10	68,5	8	64,4
Mehki listavci			1	58,1			1	50,0	1	0,0
Skupaj			100	51,8			100	38,7	100	21,7

Primerjava z zmesjo drevesnih vrst v podmladku (podatki iz opisov sestojev) kaže, da so razmerja med drevesnimi vrstami v GGE Menišija in popisno enoto Ljubljanski vrh skoraj primerljive. V GGE Menišija je v pomladku višji delež smreke (38 %) in nižji bukke (33 %) glede na celotno popisno enoto. To pomeni, da čeprav je skupno stanje videti dokaj ugodno, je zaskrbljujoča objedenost posameznih drevesnih vrst, s katerimi bi povečali pestrost sestojev. Z nadaljevanjem takšnega stanja bo GGE Menišija enota dveh monokultur (smreke in bukke), vse ostale drevesne vrste pa bodo zastopane v minimalnih deležih.

3.10 Odmrlo drevje

Prikaz količin odmrlega drevja se nanaša na celotno površino gozdov v GGE. Povprečna lesna zaloga v teh gozdovih znaša 283,6 m³/ha. Skupna povprečna količina odmrlega drevja je 13,25 m³/ha, kar je 4,7 % lesne zaloge (Preglednica 34/OD). Zaradi žledoloma je ostalo v gozdu evidentiranih 5.844 m³ neizkoriščene lesne mase (1.997 m³ iglavcev in 3.847 m³ listavcev), ki je sedaj prepuščena naravnemu razkroju.

V GGE Menišija so rastiščne razmere ekstremne (velik naklon, skalovitost,...) le na manjših površinah znotraj celotne GGE in zato je del teh površin predlagan za ekocelice (3,89 ha), kjer dolgoročno ne načrtujemo gospodarjenja. Skupna površina ekocelic je tako 0,2 % gozdov GGE, s skupno lesno zalogo 837 m³.

Preglednica 34/OD: Odmrlo drevje v GGE (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			m ³ /ha
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
10 – 29 cm	8,99	4,07	13,06	3,87	8,63	12,50	12,86	12,7	25,56	8,72
30 – 49 cm	1,25	0,20	1,45	0,28	0,36	0,64	1,53	0,56	2,09	3,21
50 in več cm	0,12	0,04	0,16	0,16	0,08	0,24	0,28	0,12	0,40	1,32
Skupaj	10,36	4,31	14,67	4,31	9,07	13,38	14,67	13,38	28,05	13,25

V 18 letih je bilo v GGE Menišija posekano 127.389 m³ iglavcev in 23.237 m³ listavcev. Po prej navedenih izsledkih v povprečju v nadzemnem delu panja po sečnji ostane 5 % bruto mase (Mihelič T., 2014), torej je tako v zadnjih 18 letih v GGE Menišija na razpolago naravnemu razpadu v obliki nadzemnega dela panjev še 6.369 m³ iglavcev (2,7 m³/ha) in 1.162 m³ listavcev (0,5 m³/ha) oziroma skupaj 3,2 m³/ha, kar predstavlja 1,1 % sedanje LZ. Torej samo nadzemna panjevina predstavlja tretjino potrebne odmrle mase lesa od zahtevanih 3 % LZ, ki naj bi bila namenjena naravnemu razkroju v gozdu po Pravilniku o varstvu gozdov.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi

Preglednica 35: Posek v GGE Menišija v obdobju 1960 - 2018 v bruto m³

Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1960	2.488	9	2.497
1961	9.186	689	9.875
1962	7.461	279	7.740
1963	8.764	1.062	9.826
1964	7.652	952	8.604
1965	6.495	467	6.962
1966	7.331	204	7.535
1967	6.600	420	7.020
1968	11.229	804	12.033
1969	9.561	494	10.055
1970	14.066	471	14.537
1971	7.912	691	8.603
1972	6.378	449	6.827
1973	6.875	540	7.415
1974	6.816	552	7.368
1975	16.065	1.310	17.375
1976	7.495	745	8.240
1977	15.454	792	16.246
1978	9.548	396	9.944
1979	12.515	731	13.246
1980	12.530	654	13.184
1981	8.904	420	9.324
1982	7.393	825	8.218
1983	10.259	791	11.050
1984	12.010	1.029	13.039
1985	9.464	1.062	10.526
1986	10.854	814	11.668
1987	7.438	716	8.154
1988	11.872	837	12.709
1989	12.486	455	12.941
1990	9.307	396	9.703

1991	5.681	339	6.020
1992	4.379	507	4.886
1993	7.740	551	8.291
1994	7.512	417	7.929
1995	6.813	365	7.178
1996	6.918	402	7.320
1997	7.970	743	8.713
1998	6.610	591	7.201
1999	6.163	830	6.993
2000	5.417	746	6.163
2001	6.040	1.039	7.079
2002	6.436	969	7.405
2003	5.863	847	6.710
2004	6.066	1.169	7.235
2005	6.372	1.287	7.659
2006	6.554	1.353	7.907
2007	6.896	946	7.842
2008	4.411	1.006	5.417
2009	4.548	759	5.307
2010	5.244	1.196	6.440
2011	8.409	1.054	9.463
2012	8.022	1.024	9.046
2013	10.070	1.596	11.666
2014	9.473	1.843	11.316
2015	8.781	1.574	10.355
2016	8.627	4.341	12.968
2017	7.425	502	7.927
2018	8.151	732	8.883
Σ1960- 2018	484.999	48.784	533.783
m³/ha/leto	3,49	0,35	3,84

Prvi revirni gozdar v GGE Menišija je iz začetka šestdesetih let: Jože Martinčič, ki je svoje delo opravljal do leta 1966, ko ga je julija nasledil Matija Vičič. Naslednja kadrovska sprememba se je zgodila marca 1970, ko s svojim delom prične Jadran Zadnik. Njega v marcu 1982 nasledi Dušan Sajovic, ki je tu vse do konca februarja 1989. Od takrat pa vse do konca februarja 2011 je bil revirni gozdar Božidar Vengust. Od sredine maja 2011 do septembra 2018 je delo revirnega gozdarja opravljal Andrej Rebec, od takrat naprej pa sedaj Jurij Rebec.

Mejniki v gospodarjenju z gozdovi v GGE Menišija:

- Stoletja nazaj so bili gozdovi Menišije v lasti veleposestnikov. Tako je bilo vse do konca visokega srednjega veka, ko jih je takratni lastnik (koroški vojvoda Spanheimski) podaril samostanu v Bistri. V lasti kartuzijanov so ostali dobro polovico tisočletja, dokler ni menihov cesar Jožef II razlastil in so gozdovi prišli v poseben verski sklad, ki je bil pod kontrolo države.
- V nadaljnjem stoletju so okoliški prebivalci v gozdovih imeli servitutne pravice do paše, drv in stelje. Dolgo časa gozdovi niso imeli nobene vrednosti, saj so se v njih odvijali paša, lov, nabiranje kresilne gobe in oglarjenje. Konec 19. stoletja se servitutne pravice ukinejo in upravičenci dobijo možnost odkupa pravic, ki so jih do tedaj uživali v teh gozdovih. Po pripovedovanju starejših ljudi je bilo takrat v sestojih ogromno listavcev, na kar nas opozarjajo ledinska imena (Bukovnik). Zaradi velike potrebe okoliškega prebivalstva po

- drveh, so bili listavci sorazmerno naglo posekani, s tem pa je bilo sproščeno obilno jelovo mladje, ki se je v teh gozdovih množično pojavljalo v obdobju od leta 1830 do leta 1860.
- Po odpravi servitutov so kmetje gozdove, ki so bili v njihovi lasti (s tem tudi bližje naseljem), izkrčili za potrebe pašništva. Izkrčene površine so morali ohranjati v obstoječem stanju s stalnim vzdrževanjem (čiščenje, požiganje).
 - Les pridobi na pomenu šele z južno železnico (1857), ko se prične gospodarsko izkoriščati te gozdove. V okolici se pojavijo prve vodne žage za razrez hlodovine v deske, ki se po večini prodajajo v Italijo. Veliko teh žag se ohrani vse do druge svetovne vojne.
 - Zadnje stoletje, ko živinoreja izgublja na pomenu, se tudi spreminja odnos do gozda in način gospodarjenja. Na nekdanje izkrčene površine se postopoma vrača gozd.

Današnje stanje gozdov v GGE Menišija je predvsem odraz preteklega gospodarjenja s kmetijskimi površinami na tem območju. Gozd je svoj čas pokrival le najbolj odmaknjeno področje GGE. Z gozdom so bila porasla tla, kjer prevladujejo sestoji na rastišču *Omphalodo-Fagetum (typicum in asaretosum)*. Z leti se je gozd selil vedno bližje naseljem, kar je logična posledica opuščanja kmetovanja in paše ter vedno manjšega števila prebivalstva.

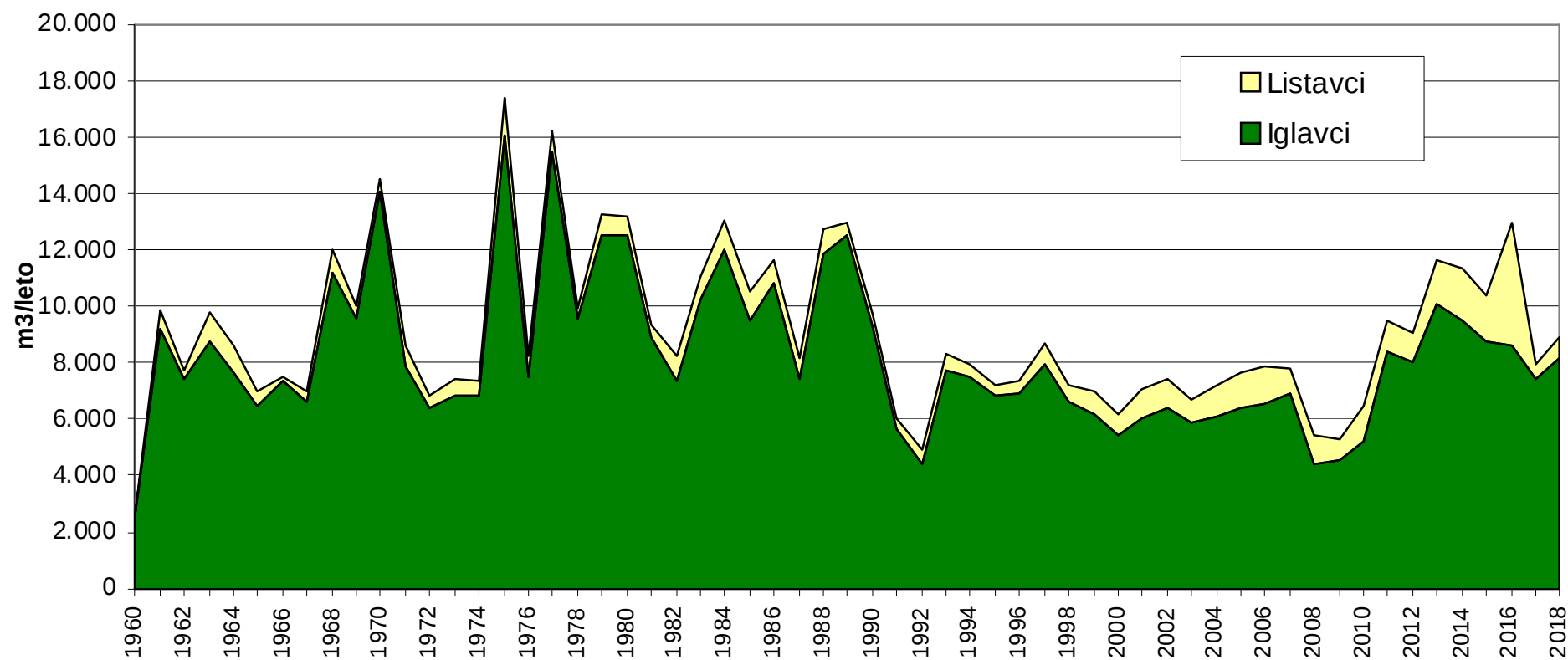
Pod klimaksnimi gozdovi se je razvil nov pas gozda, ki sega prav do vasi. Danes zajema RGR 417-Gozdove rdečega bora na rastišču *Hacquetio-Fagetum var. g. Ruscus hypoglossum*. Po naravni poti, bi se tukaj sukcesija pričela z različnim stadijem, odvisno od tal. Variante so cer in leska, črni in beli gaber z lesko, črni gaber z lesko ter rdeči bor in smreka. Prevladujoči je slednji. Danes gozda ni na izključno nižinskem delu GGE, ker se je zgolj tam ohranilo kmetijstvo. Za to območje ugodne razmere za kmetovanje bodo ohranile kmetijsko krajino bolj ali manj v takem obsegu.

Dinamika sečenj je predstavljena v naslednjem grafikonu za vse gozdove v GGE Menišija ne glede na lastništvo, ki se je v zadnjem času močno spremenilo. Videti je povečan obseg sečenj po letu 1965, ko je bilo nekaj polomij po viharju. Nekaj viškov je zaslediti tudi v kasnejših letih, vendar so ti zgolj posledica občasnih večjih potreb po lesu in ne vremenskih ujm. Najnižja intenziteta sečenj je opazna leta 1993, ki je posledica reforme gozdarstva.

V vseh analiziranih obdobjih v poseku prevladujejo iglavci, saj je tudi razmerje lesne zaloge med iglavci in listavci še vedno precej v prid iglavcem, čeprav se z vsakim obdobjem ta razlika zmanjša. Tako tudi počasi narašča višina posekanih listavcev. Višina realiziranega poseka med leti malenkost niha, vendar je zaradi stalne poraščenosti tega območja s stabilnimi gozdnimi sestoji, že skoraj 60 let okrog 9.000 m³/leto. Če je bil glavni vzrok sečnje v preteklih obdobjih predvsem prebiralna sečnja gozdov, pa je v zadnjem obdobju to sanitarna sečnja zaradi žledoloma in gradacije smrekovega lubadarja ter poseka oslabeledih dreves.

V obdobju 2011-2018 je ostalo v gozdovih (nesaniran žledolom leta 2014) 5.844 m³ neizkoriščene lesne mase (1.997 m³ iglavcev in 3.847 m³ listavcev). Ta les je na težje dostopnih terenih in je prepuščen naravnemu razkroju.

Grafikon 3: Dinamika sečenj v obdobju 1960 - 2018 v GGE Menišija

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

V preteklem obdobju, ki je trajalo zaradi predhodne obnove GGN le 8 let, je bila realizacija poseka iglavcev 112,2 % in listavcev 57,0 % načrtovane 8-letne vrednosti možnega poseka. Žledolom leta 2014 je poškodoval predvsem listavce, ki so deloma ostali nesanirani in se jih je v evidenco sečnje vključilo kot neizkoriščeno drevje (kalo). Po žledolomu je sledila v obdobju 2015-2017 še gradacija smrekovega lubadarja ter vetrolom v decembru 2017, kar se odraža na realizaciji poseka iglavcev.

Preglednica 36/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

Ureditveno obdobje 2011 - 2018	Načrtovani posek*	Realizacija poseka - po tekočih evidencah*		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP*	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	61.443	68.958	112,2	111.300	181,1
Listavci	22.214	12.666	57,0	23.000	103,5
Skupaj	83.657	81.624	97,6	134.300	160,5
Skupaj m ³ /ha/leto	4,44	4,33	97,6	7,12	160,5

* velja za 2.357,27 ha gozdov in obdobje 8 let

Primerjavo med evidentirano sečnjo in popisom sečnje po SVP lahko naredimo v gozdovih, v katerih so SVP bile popisane v obeh zaporednih meritvah (2.357,27 ha). Po evidencah je bilo v GGE Menišija v obdobju 2011 – 2018 gozdovih posekanega 81.624 m³ lesa oziroma 4,33 m³/ha/leto (68.958 m³ oz. 3,66 m³/ha/leto iglavcev in 12.666 m³ oz. 0,67 m³/ha/leto listavcev). Iz SVP izhaja, da je bilo v istem 8-letnem obdobju v GGE Menišija posekano 134.300 m³ lesne mase, z intervalno oceno poseka 110.300 m³ – 158.200 m³ (5,85 m³/ha/leto – 8,39 m³/ha/leto). Tako za gozdove GGE Menišija velja, da je bil delež evidentiranega poseka glede na posek po SVP 60,8 % in je izven intervalne ocene poseka po SVP.

4.2.1.1 Posek po rastiščnogojitvenih razredih in primerjava z načrtovanim

Pregled načrtovanih možnih posekov in izvedenih sečenj smo pripravili za obdobje 2001-2018.

V RGR 401 – Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum asaretosum* se je nižji posek iglavcev uravnal s preseženim v predhodnjem obdobju, pri listavcih pa že drugo obdobje ostaja možni posek nerealiziran.

V RGR 417 je realizacija etata iglavcev precej presežena zaradi sanacije žledoloma ter gradacije smrekovega lubadarja. Etat listavcev je sicer polovično realiziran, vendar je večji del tega lesa ostal po žledolomu kot kalo v gozdu. Tako se v tem RGR-u gospodari že drugo obdobje le v minimalnem obsegu.

V RGR 504 je etat iglavcev v zadnjem obdobju presežen zaradi sanacije žledoloma in gradacije smrekovega lubadarja, vendar se izravna z manjšim posekom v predhodnem obdobju. Gospodarjenje z listavci pa je tako kot v obeh ostalih RGR-ih, le okrog dveh tretjin možnega poseka.

Preglednica 37/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2001 do 2018

Rastiščno-gojitveni razred		2001-2010			2011-2018			
		Načrtovani posek m ³	Izvedeni posek m ³	Realizacija poseka %	Načrtovani posek* m ³	Izvedeni posek m ³	Realizacija poseka %	Skupna realizacija možnega p. %
RGR 401	Iglavci	35.779	37.051	103,6	42.536	38.954	91,6	97,1
	Listavci	6.373	5.095	79,9	7.942	4.006	50,4	63,6
	Skupaj	42.152	42.146	100,0	50.478	42.960	85,1	91,9
RGR 417	Iglavci	6.544	2.651	40,5	5.175	10.117	195,5	109,0
	Listavci	5.957	477	8,0	4.865	2.746	56,4	29,8
	Skupaj	12.501	3.128	25,0	10.040	12.863	128,1	70,9
RGR 504	Iglavci	22.045	18.728	85,0	13.732	19.888	144,8	107,9
	Listavci	6.233	4.999	82,2	9.407	5.913	62,9	69,8
	Skupaj	28.278	23.727	83,9	23.139	25.801	111,5	96,3
Skupaj GGE Menišija	Iglavci	64.368	58.430	90,8	61.443	68.959	112,2	101,3
	Listavci	18.563	10.571	56,9	22.214	12.665	57,0	57,0
	Skupaj	82.931	69.001	83,2	83.657	81.624	97,6	90,4

*upoštevana je 8-letna vrednost etata

Oznake rastiščnogojitvenih razredov:

401 - Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum asaretosum*; 417 - Gozdovi rdečega bora na *Hacquetio-Fagetum* var. *geogr. Ruscus hypoglossum*; 504 - Mešani in raznomerni gozdovi na *Omphalodo-Fagetum typicum*.

Skupno je bilo v preteklem ureditvenem obdobju posekanih 75.780 m³ lesa, od tega 88,4 % iglavcev in 11,6 % listavcev, po žledolomu neizkoriščene lesne mase pa je bilo 5.844 m³ (1.997 m³ iglavcev, 3.847 m³ listavcev). Izvedeni posek iglavcev je presežen zaradi sanacije žledoloma, gradacije podlubnikov in poseka oslabilih dreves jelke. V nasprotju z iglavci, pa lastniki gozda niso zainteresirani za posek listavcev, sej je realizacija etata že drugo obdobje le dobra polovica. Povprečno posekano drevo iglavcev je bilo 0,91 m³, listavcev pa 0,38 m³.

Preglednica 38/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih sk.			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrto. - m ³	60.582	21.759	82.341	339	263	602	522	192	714	61.443	22.214	83.657
Izveden - m ³	68.358	12.546	80.905	95	11	106	505	108	613	68.959	12.665	81.624
Realiza. - %	112,8	57,7	98,3	28,0	4,2	17,6	96,7	56,3	85,9	112,2	57,0	97,6
Povp. dr. -m ³	0,91	0,38	0,75	1,36	0,56	1,18	1,09	1,72	1,17	0,91	0,38	0,75

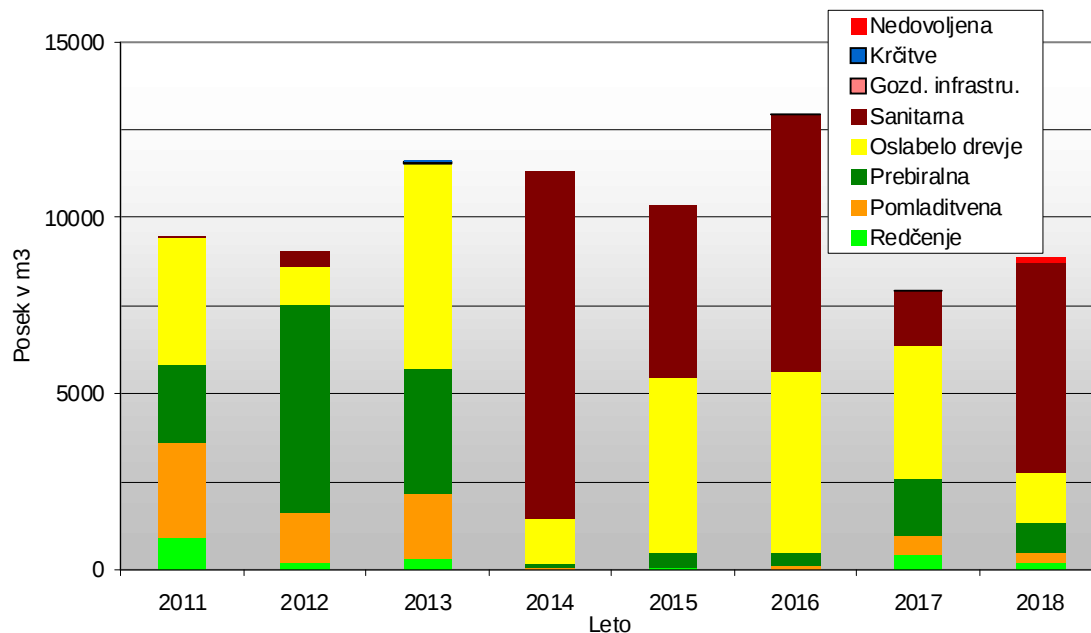
4.2.1.2 Posek po vrstah poseka

Preglednica 39/VP: Posek po vrstah poseka

		Vrste poseka											Skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krči-tve	Nedov. posek	Ostalo			
		Redč.	Pomlad. posek	Prebir. posek											
ZASEBNI GOZDOVI															
Iglavci	m ³	1.424	3.346	14.655	0	0	25.290	23.420	36	51	114	18	68.358	15,4	55,0
	%	2,1	4,9	21,4	0	0	36,9	34,3	0,1	0,1	0,2	0,0	100		
Listavci	m ³	542	3.509	42	0	0	1.623	6.769	41	8	9	3	12.547	5,6	18,8
	%	4,3	28	0,3	0	0	12,9	54	0,3	0,1	0,1	0,0	100		
Skupaj	m ³	1.966	6.855	14.697	0	0	26.913	30.189	77	59	123	21	80.905	12,1	42,3
	%	2,4	8,5	18,2	0	0	33,3	37,2	0,1	0,1	0,2	0,0	100		
DRŽAVNI GOZDOVI															
Iglavci	m ³	0	0	0	0	0	76	19	0	0	0	0	95	4,7	16,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	80	20	0,0	0,0	0,0	0,0	100		
Listavci	m ³	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	11	0,5	1,7
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100	0	0,0	0,0	0,0	0,0	100		
Skupaj	m ³	0	0	0	0	0	87	19	0	0	0	0	106	2,4	8,4
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	82,1	17,9	0,0	0,0	0,0	0,0	100		
GOZDOVI LOKALNIH SKUPNOSTI															
Iglavci	m ³	78	22	372	0	0	34	0	0	0	0	0	505	12,8	48,4
	%	15,4	4,4	73,6	0,0	0,0	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100		
Listavci	m ³	42	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108	5,5	18,7
	%	38,8	61,2	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100		
Skupaj	m ³	120	88	372	0	0	34	0	0	0	0	0	613	10,4	37,8
	%	19,5	14,3	60,7	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100		
SKUPAJ GGE MENIŠIJA															
Iglavci	m ³	1.502	3.369	15.026	0	0	25.400	23.439	36	51	114	18	68.958	15,3	54,7
	%	2,2	4,9	21,8	0,0	0,0	36,7	34	0,1	0,1	0,2	0,0	100		
Listavci	m ³	584	3.575	42	0	0	1.634	6.769	41	8	9	3	12.666	5,5	18,6
	%	4,6	28,2	0,3	0,0	0,0	12,9	53,5	0,3	0,1	0,1	0,0	100		
Skupaj	m ³	2.086	6.944	15.068	0	0	27.034	30.208	77	59	123	21	81.624	12,0	42,1
	%	2,6	8,5	18,5	0,0	0,0	33,1	36,9	0,1	0,1	0,2	0,0	100		

Po podatkih iz evidence je bilo kar 36,9 % poseka evidentiranega kot sanitarni posek oziroma skupaj s posekom oslabelega drevja kar 70,0 % celotnega poseka. Tako razmerje poseka je posledica sanacije žledoloma iz leta 2014, gradacije smrekovega lubadarja v kasnejših letih in vetroloma v decembru 2017. Prebiralni posek in pomladitvena sečnja sta se izvajali do žledoloma v okviru načrtovanih količin. Klasična redčenja pa se skoraj niso izvajala (načrtovanega 23 % etata).

Opisana razmerja potrjuje tudi grafikon 4.

Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

4.2.1.3 Posek po skupinah drevesnih vrst

V obdobju 2011-2018 je kar 70,0 % poseka evidentiranega kot sanitarni oziroma kot posek oslabelega drevja. Deloma je to posledica žledoloma in pri smreki gradacija smrekovega lubadarja, predvsem pri jelki pa je razlog poseka (40,2 %) slabša vitalnost. Posek buke je bil v največjem deležu izveden zaradi pomladitvene sečnje, precejšen del (36,6 %) pa jo je kot kalo ostalo po žledolomu v gozdu. Posek bora je bil v večini (39,8 %) izveden zaradi sanacije žledoloma.

Preglednica 40/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	14,0	14,7	1,7
Jelka	62,7	14,7	7,6
Bor	7,7	28,8	0,9
Bukev	12,9	7,0	1,5
Hrast	0,1	0,8	0,0
Plemeniti listavci	0,7	1,2	0,1
Drugi trdi listavci	1,3	7,3	0,2
Mehki listavci	0,6	9,5	0,1
Skupaj iglavci	84,4	15,3	10,1
Skupaj listavci	15,6	5,5	1,9
Skupaj	100,0	12,0	12,0

4.2.1.4 Posek po debelinskih razredih

Preglednica 41/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	9,3	13,8	17,9	17,3	14,4	15,3	29,2
Listavci	7,6	8,7	4,3	3,7	4,2	5,5	5,4
Skupaj	8,5	11,3	11,6	13,6	12,5	12,0	34,6

Pregled poseka po debelinskih razredih kaže, da je bil največji delež lesne zaloge posekan v III. debelinskem razredu pri iglavcih, pri listavcih pa v II. razredu. Da so se rečenja sestojev izvajala v le manjših obsegi, nakazuje najnižji delež posekane LZ v I. debelinskem razredu.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Gozdovi v GGE Menišija so v zasebni, državni in občinski lasti.

Vsa načrtovana dela v zasebnih gozdovih so bila izvedena v minimalnem obsegu. Gojitvena dela se v državnih in občinskih gozdovih niso izvajala. Od načrtovanih del se je najbolje izvedla načrtovana umetna obnova (priprava tal, sadnja). Za izboljšanje okolja divjadi je bilo opravljeno vzdrževanje travinj v gozdu, vendar v evidencah tega ni zavedenega, ker je bil ukrep financiran iz kmetijske sheme. Obžetev in nega mladovij se je izvedla v izjemno nizkem obsegu, drugo redčenje (nega mlajšega drogovnjaka) pa se sploh ni izvajala. Vzdrževalo se je 100 m obstoječe ograje. Zaradi žledoloma in napada podlubnikov je bil opravljeno tudi varstvo pred žuželkami (postavitev lovni nastav, vzpostavitev gozdne higiene).

Preglednica 42/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Občinski gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izv.	Ind.	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	133,19	15,00	11,3	0,98	0,00	0,0	1,01	0,00	0,0	135,18	15,00	11,1
Priprava tal	ha	30,00	9,33	31,1	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	30,00	9,33	31,1
Sadnja	ha	30,00	9,95	33,2	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	30,00	9,95	33,2
Obžetev	ha	90,00	7,37	8,2	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	90,00	7,37	8,2
Nega mladja	ha	55,50	2,50	4,5	0,38	0,00	0,0	0,67	0,00	0,0	56,55	2,50	4,4
Nega gošče	ha	60,08	18,32	30,5	0,43	0,00	0,0	0,42	0,00	0,0	60,93	18,32	30,1
Nega letvenjaka	ha	93,86	13,45	14,3	0,83	0,00	0,0	0,76	0,00	0,0	95,45	13,45	14,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	106,94	0,00	0,0	0,34	0,00	0,0	0,16	0,00	0,0	107,44	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	120,00	9,78	8,2	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	120,00	9,78	8,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0	34,56	-	0	0	0,0	0	0	0,0	0	34,56	-
Zaščita z ograjo – vzdrž.	m	0	100	-	0	0	0,0	0	0	0,0	0	100	-
Vzdrževanje travnikov v g.	ha	889,20	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	889,20	0,00	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V preteklem obdobju novogradenj gozdnih cest ni bilo. Na gozdnih cestah so bila izvedena vzdrževalna dela v obsegu, kot so ga omogočala razpoložljiva finančna sredstva.

V zadnjem obdobju (2011-2018) je bilo na novo zgrajenih 1.587 m gozdnih vlak, rekonstrukcij pa se ni izvajalo. Vzdrževanja gozdnih vlak so bila izvedena skupaj z izvajanjem rednih sečenj posameznih lastnikov.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Ob opisovanju sestojev za pričujoči GGN je bilo na terenu opredeljenih 3,89 ha gozdov kot ekocelice, kar pomeni krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Dejstvo pa je, da je večina teh površin

na zelo zahtevnem terenu, na grebenih in zelo skalovitih tleh, kjer se tudi v preteklosti praktično ni gospodarilo.

Obstoječi lazi so bili večinoma redno košeni in njihovi robovi vzdrževani, čeprav v evidencah ni navedeno, se pa jih del zarašča. V evidencah vzdrževanja kaluž in grmišč ni navedenega, vendar so bile kaluže ter grmišča pod daljnovodi vzdrževani. Po podatkih iz lovskih evidenc je bila v LD Begunje v zadnjem obdobju opravljena košnja lazov na 66,40 ha, priprava pasišč za divjad na 24,60 ha in vzdrževanje grmišč na 0,10 ha. Tudi ta dela pomenijo krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti ter lovno-gospodarske funkcije.

Pomemben prispevek h krepitvi rekreacijske in turistične funkcije je vzdrževanje obstoječih planinskih, kolesarskih poti in učne poti Menišija.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2011-2018

Preglednica 43/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2011-2018 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,00	0,30	12,08	0,00	0,00	0,02	12,40
Nedovoljene krčitve						0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

V preteklem obdobju je bilo na območju GGE Menišija izkrčenih 12,40 ha gozdov.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011-2018

V preteklem GGN GGE Menišija so bili zastavljeni splošni gozdnogospodarski cilji ter podrobnejše usmeritve in ukrepi za njihovo doseganje.

Analiza preteklega gospodarjenja kaže, da je bilo izvajanje gospodarjenja v obdobju 2011-2013 v okviru načrtovanih vrednosti in predvsem načrtovanih vrst poseka, po žledolomu leta 2014 in gradaciji smrekovega lubadarja v naslednjih letih, pa se je izvajala predvsem sanitarna sečnja in posek oslabelega drevja. Posek listavcev je bil tudi preteklo obdobje realiziran le v višini dobre polovice načrtovane vrednosti, kar pomeni da bo potrebno v prihodnjih letih posvetiti večji poudarek na realizaciji etata listavcev. Ker je struktura poseka močnov prid iglavcev, hkrati pa je tudi delež odmrlih in propadlih dreves iglavcev precejšen, se lesna zaloga le-teh znižuje. Tako se je lesna zaloga iglavcev znižala glede na leto 2011 za 8 m³/ha. Nasprotno pa se zaradi nizke realizacije etata listavcev krepi njihova lesna zaloga, tako da se je v obdobju zadnjih 8 let povečala za 6 m³/ha. Prirastek je bil za pričujoči načrt ugotovljen na podlagi ponovljenih meritev na SVP. Znižal se je v vseh debelinskih razredih pri listavcih ter skoraj vseh pri iglavcih (prirastek II. debelinsekga razreda se je povečal za 20 %), kar je verjetno posledica žledoloma, ki je prizadel krošnje dreves. Zmanjšanje prirastka listavcev v primerjavi z letom 2010 je za 21 %, medtem ko je absolutna višina prirastka iglavcev ostala enaka.

Razmerja drevesnih vrst se spreminjajo v smeri zniževanja deleža iglavcev na račun listavcev. Povečujejo se predvsem deleži bukve, plemenitih in drugih trdih listavcev. Nadaljuje se 59-letno upadanje deleža lesne zaloge jelke, sledijo pa ji bori. Delež smreke se je po zadnjih meritvah povečal.

V primerjavi s preteklim obdobjem se je povečal delež mladovij, drogovnjakov in raznomernih sestojev. Delež debeljakov in sestojev v obnovi pa se je znižal. Glede na to, da je bil pomladitveni posek izvajan, pa tudi sanacija žledoloma in vetroloma je ustvarila vrzeli v sklepu krošenj, je presentljivo znižanje deleža sestojev v obnovi. Pomlajevanje debeljakov z rahlim ali pretrganim sklepom (teh je 42 %) poteka zelo počasi, saj jih je le slaba polovica pomlajenih. Na povečanje deleža mladovij je poleg pomladitvene sečnje precej vplivala tudi gradacija smrekovega lubadarja, ki je smrekove drogovnjake in debeljake spremenila v nepomlajene površine, ki jih bo potrebno v veliki meri, zaradi slabše kakovosti pomladka, obnoviti s sadnjo v naslednjih letih.

Analiza izvedenega poseka kaže na odstopanja v RGR 417 in 504, kjer je prekoračen posek iglavcev posledica sanacije žledoloma, vetroloma in gradacije smrekovega lubadarja. Analiza poseka preko

SVP pa nakazuje precejšnja odstopanja od evidentiranega poseka, saj naj bi bilo dodatno posekanega 52.600 m³ lesa.

Izvedeni posek glede na vrsto sečnje do leta 2014 je bil v skladu z načrtovanimi deleži v GGN 2011-2020. Da je bilo gospodarjenje v tem obdobju predvsem posvečeno sanaciji žledoloma, vetroloma in gradaciji smrekovega lubadarja, nakazuje kar 70 % sanitarne sečnje in poseka oslabelega drevja v celotnem realiziranem poseku. Glede na razmerja med razvojnimi fazami ter njihovimi usmeritvami, je izvedba polovice načrtovanega obsega pomladitvene sečnje in le desetina načrtovane višine redčenj (redčenja zavzemajo le 2,6 % celotne sečnje), precejšen odmik od načrtovanih vrst poseka. Znotraj raznomernih gozdov, ki jih je v tej enoti največ, se je v skladu z načrtom izvajala prebiralna sečnja.

Izvajanje vseh gojitvenih del za nego mlajših razvojnih faz je v zasebnih gozdovih zelo slabo. Če je pri zasebnih lastnikih vsaj minimalen interes za izvedbo gojitvenih del, pa se ta v državnih in občinskih gozdovih sploh niso izvajala. Glede na količino pomladitvenega poseka je izjemno nizka tudi realizacija priprave sestoja. Z najvišjim odstotkom realizacije (33 %) je bila izvedena sadnja in priprava tal. Zaradi žledoloma in gradacije smrekovega lubadarja, je bilo izvedenih kar nekaj dnin za varstvo pred žuželkami.

Dejstvo, ki izjemno vpliva na izvajanje GGN, tako realizacijo načrtovanega poseka, kot izvedbo negovalnih del, je interes lastnikov gozdov. V kolikor ni interesa vseh lastnikov v GGE je nemogoče izvesti načrt v celoti. Ob analizi poseka od leta 1991 dalje, se v vseh RGR-ih izvaja posek listavcev v precej manjšem obsegu od načrtovanih količin. Tu posebej izstopa RGR 417, kjer je v splošnem interes lastnikov po izvajanju poseka precej majhen. To nakazuje tudi višina lesne mase, ki je po žledolomu (kalo) ostala v največjem deležu v RGR 417. Vse te negospodarjene površine predstavljajo poleg izločenih ekocelic na ekstremnih terenih (velik nagib terena, velika skalovitost, negospodarjen gozd,...) izjemen habitat za vse živalske vrste, ki potrebujejo odmrlo lesno maso, odsotnost človekovega vpliva,...

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina gozdov

Od leta 1960 do leta 2019 se je površina gozdov povečala za 647 ha ali 38 %. Vse skozi se je površina večala zaradi zaraščanja opuščenih kmetijskih površin, edino v letu 1991 se je površina zmanjšala napram letu 1981 in to v obsegu 151 ha. To je posledica razdelitve Bezovske in Dobške gmajne, kjer so bile katastrske kulture vzete po zemljiški knjigi in ne po stanju v naravi, kar pomeni, da se površina dejansko ni zmanjšala. Prav tako je prišlo do zmanjšanja površine gozdov v tem ureditvenem obdobju in sicer v obsegu 26 ha, ki pa prav tako ni posledica dejanskega zmanjšanja površine gozda, temveč zgolj posledica uskladitve mej po digitalnem katastrskem načrtu in izločitve javnih cest, daljnovodov ter nekaterih drugih gozdnih zemljišč iz gozda, ki so bili v prejšnjem ureditvenem obdobju vključeni v gozd. Zmanjšanje površine gozda za 8,28 ha v letih 2011-2019 je predvsem posledica krčitve gozda (10 ha) v odseku 11B.

Zaradi procesa vračanja gozdov prvotnim lastnikom se je povečal odstotek zasebnih gozdov iz približno 60-70 % v obdobju od 1960 do 2000 na skoraj 100 % v prejšnjem ureditvenem obdobju. Trenutno zasebni gozdovi predstavljajo 99 % vseh gozdov.

Pri opisovanju sestojev leta 2010 so bili uporabljeni ortofoto posnetki v merilu 1 : 5.000, sestojna karta pa je bila digitalizirana. Enaka metoda zajema podatkov je bila uporabljena leta 2018.

Preglednica 44: Spreminjanje gozdnih površin v letih 1960 – 2019 v GGE Menišija

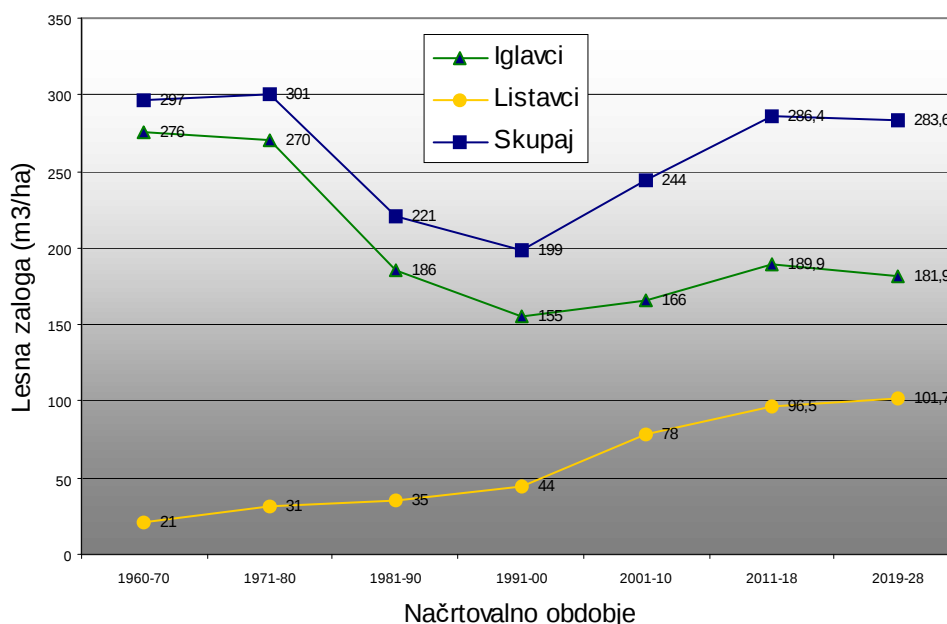
Leto	Zasebni gozdovi (ha)	Ostali gozdovi (ha)	Skupaj GGE (ha)
1960-70	1.149,50	560,60	1.710,10
1971-80	1.116,10	702,30	1.818,40
1981-90	1.415,90	849,80	2.265,70
1991-00	1.530,50	584,20	2.114,70
2001-10	2.377,20	14,30	2.391,50
2011-18	2.325,24	40,31	2.365,55
2019-28	2.339,09	18,18	2.357,27

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek, možni posek

Preglednica 45/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1960 - 2019

Obdobje	Površ. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realizirani posek m ³ /ha		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1960-70	1.710,10	276	21	297	4,09	0,16	4,25	4,83	0,31	5,14
1971-80	1.818,40	270	31	301	6,59	0,72	7,31	5,58	0,38	5,96
1981-90	2.265,70	186	35	221	3,70	1,61	5,31	4,41	0,33	4,74
1991-00	2.114,70	155	44	199	2,52	1,15	3,67	3,08	0,26	3,34
2001-10	2.391,50	166	78	244	2,34	1,95	4,29	2,45	0,44	2,89
2011-18	2.365,55	189,9	96,5	286,4	5,32	2,87	8,19	2,91	0,54	3,45
2019-28*	2.357,27	181,9	101,7	283,6	5,31	2,26	7,57	4,28	1,68	5,96

* Prikazan je načrtovan možni posek.

Grafikon 5: Gibanje lesnih zalog v celotnem obdobju načrtnega gospodarjenja z gozdovi v GGE Menišija

V 59-letnem nizu podatkov o lesni zalogi, prirastku in poseku v gozdovih GGE Menišija se kaže naraščanja lesne zaloge listavcev. Lesna zaloga iglavcev precej niha med posameznimi obdobji, kar je predvsem posledica različnih metod izračuna, ker je višina poseka vseskozi precej enaka, v tem obdobju pa tudi ni bilo obsežnejših kalamitet. V absolutnih številkah ima lesna zaloga jelke največji vpliv na spremembe, saj predstavlja večinski delež v tej GGE. Na spremembo višine lesne zaloge in prirastka v obdobju 2011-2019 precej vpliva žledolom leta 2014 in gradacija smrekovega lubadarja. Sprememba tarif za obdobje 2019-2028 je povečala lesno zalogo iglavcev (+2,8 %) in listavcev (+3,0 %). V razmerju lesne zaloge iglavci : listavci, še vedno prevlaujejo iglavci, vendar se je v zadnjem obdobju še dodatno spremenilo v korist listavcev.

Vrednost tekočega letnega prirastka iglavcev skozi obdobje 59-ih let niha med 2,3 do 6,6 m³/ha/leto, prirastek listavcev pa je med 0,2 do 2,9 m³/ha/leto. Meritve zadnjih dveh obdobji so natančnejše, ker se izvajajo na istih drevesih.

Izvedeni posek v gozdovih se je do leta 2010 zniževal, v preteklem obdobju pa se je ponovno povečal, ko je bil posek iglavcev 2,91 m³/ha/leto, listavcev 0,54 m³/ha/leto in skupno 3,45 m³/ha/leto.

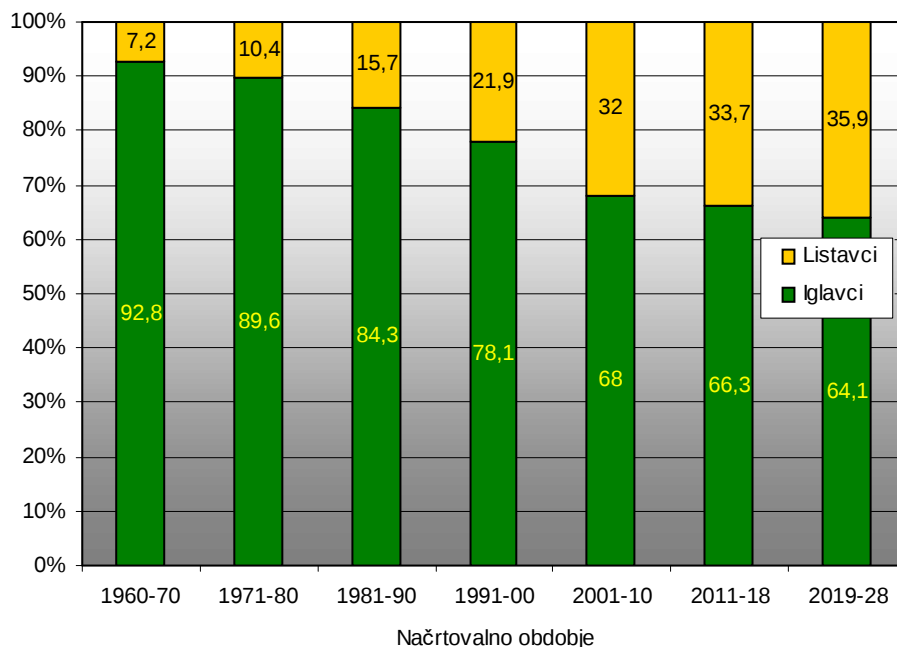
Preglednica 46/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 - 2019

Obdobje	Smreka	Jelka	Ost.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	D.t. list.	M. list.	Iglavci	Listavci
1960-70	2,3	90,4	0,1	4,1	-	1,4	1,7	-	92,8	7,2
1971-80	2,8	86,7	0,1	5,7	-	3,6	1,1	-	89,6	10,4
1981-90	4,1	79,2	1,0	8,9	-	4,8	2,0	-	84,3	15,7
1991-00	4,8	72,3	1,0	14,7	0,2	5,2	1,2	0,6	78,1	21,9
2001-10	8,5	56,5	3,0	20,0	1,7	7,5	1,6	1,2	68,0	32,0
2011-18	11,5	51,6	3,2	22,0	2,0	6,9	2,1	0,7	66,3	33,7
2019-28	12,9	48,3	2,9	23,6	1,5	7,5	2,6	0,7	64,1	35,9

Razmerja med drevesnimi vrstami so dinamična, kar kažejo tudi podatki v gornji preglednici. V GGE Menišija se je delež iglavcev zniževal od leta 1960 dalje. V zadnjem obdobju je povečan obseg sanitarnih sečenj jelke precej znižal njen delež v lesni zalogi, povečuje pa se delež smreke. Znižanje deleža bora je posledica sanacije žledoloma ter znižanja tarif. Pri listavcih se skozi celotno 59-letno obdobje povečuje delež bukeve, plemenitih in drugih trdih listavcev, delež jelke pa se je v 59-ih letih zmanjšal za skoraj polovico. Trend zniževanja deleža jelke se pričakuje tudi v naslednjih letih, saj je

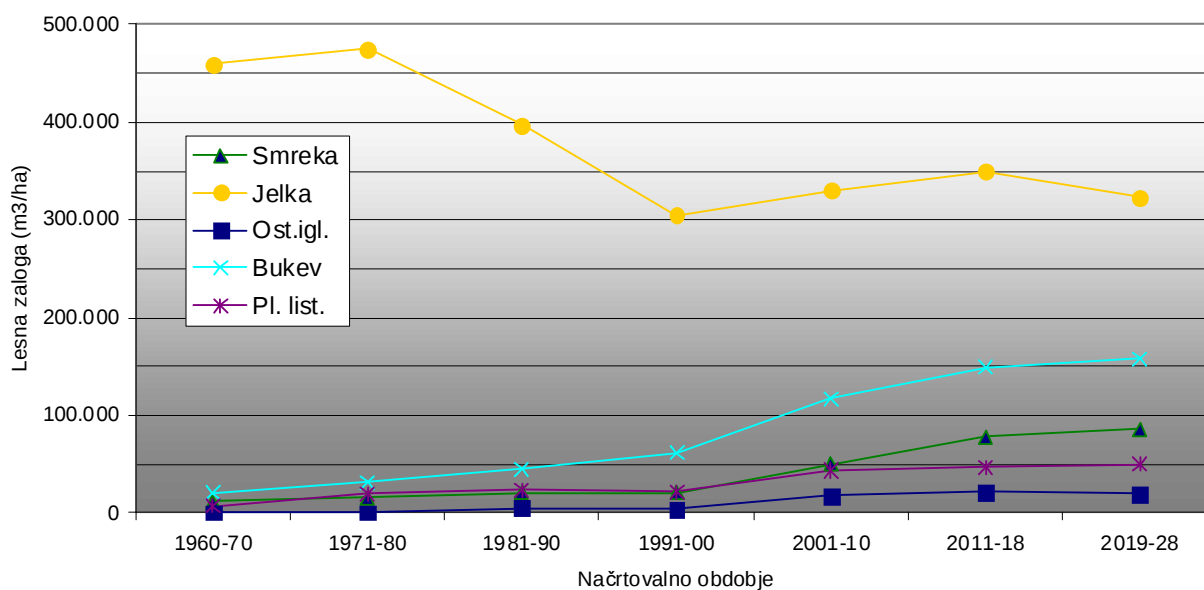
večji del njene lesne zaloge (45,0 %) v V. razširjenem debelinskem razredu, medtem ko je v najnižjem razredu njen delež minimalen. Razlog za zniževanje deleža jelke v prihodnje je tudi v onemogočenem pomlajevanju zaradi objedanja po divjadi.

Grafikon 6: Nihanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi

Jasnejšo sliko o spreminjanju razmerij drevesnih vrst v GGE Menišija podajo primerjave absolutnih vrednosti lesne zaloge v obdobju 1960 – 2019 (grafikon 7). V preteklih 59 letih se je lesna zaloge jelke zniževala, vseh ostalih drevesnih vrst pa stalno povečevala. V prihodnje bi morali jelko še naprej ohranjati in ji pomagati, saj je naravno prisotna drevesna vrsta v enoti, predvsem pa bi morali pospešiti tudi njeno pomlajevanje in zagotoviti vraščanje mladih jelk v starejše razvojne faze.

Grafikon 7: Gibanje lesnih zalog drevesnih vrst v obdobju 1960 – 2019 (v m3)

Indekse porasta lesne zaloge in prirastka od leta 2011 do leta 2019 prikazujemo po razširjenih debelinskih razredih. Osnova za izračun indeksov je leto 2011 (2011 = 100).

Preglednica 47/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	100,0	111,2	90,5	88,9	97,8	95,8	88,3	119,8	100,0	96,8	92,6	99,8	131,9
Listavci	100,0	88,3	99,0	131,5	113,7	105,4	83,6	66,3	75,0	100,0	91,3	78,7	143,1
Skupaj	100,0	99,9	94,4	100,6	100,7	99,0	86,2	95,7	89,4	97,6	92,4	92,4	134,9

Indeksi razvoja lesne zaloge kažejo, da se iglavci razvijajo v smeri nižjih debelinskih razredov, saj se je delež lesne zaloge iglavcev v II. debelinskem razredu povečal za 11 %, povsod drugje pa znižal ali ostal enak. Delež listavcev v zadnjih dveh debelinskih razredih se je povečal za 32 % oziroma 14 %. Skupna lesna zaloga listavcev je porasla za 5 %. Lesna zaloga iglavcev pa se je zmanjšala za 4 %, k čemur sta največ prispevala III. in IV. debelinski razred.

Prirastek smo pri zadnjem popisu ugotavljali na podlagi ponovljenih meritev dreves na SVP. Vrednost iglavcev je ostala enaka, listavcev pa se je znižala, kar bi lahko bila tudi posledica žledoloma, ki je poškodovla predvsem krošnje dreves. Prirastek listavcev se je v vseh debelinskih razredih, razen IV., znižal, medtem je ko znižanje prirastka iglavcev večje le v I. debelinskemu razredu.

Skupni možni posek za obdobje 2019-2028 je načrtovan v 35 % večjem obsegu kot je bil v preteklem ureditvenem obdobju. Pri tem je načrtovani posek iglavcev 32 % in listavcev 43 % večji, kot v preteklem obdobju.

5.1.3 Kontrolni izračun lesne zaloge

Preglednica 48/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge

Skupaj GGE	Iglavci (m ³ /ha)	Listavci (m ³ /ha)	Skupaj (m ³ /ha)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	449.500	227.100	676.000
Vrast (2011-2018)	3.200	2.600	5.800
Propadlo (2011-2018)	8.700	7.800	16.500
Prirastek (2011-2018)	100.700	54.300	155.000
Sečnje po evidenci	68.958	12.666	81.624
Pričakovana zaloga	475.742	263.534	738.676
Ugotovljena zaloga 2019	429.000	240.400	669.400
% (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	90,2	91,2	90,6

Dejanska izmerjena lesna zaloga v letu 2019 za vse gozdove znaša 669.400 m³ in je 9,4 % nižja (za 69.276 m³) od pričakovane lesne zaloge izračunane na osnovi lesne zaloge v letu 2011, prirastka 2011-2018, evidentirane sečnje v obdobju 2011-2018, količine odmrlega drevja v obdobju 2011-2018 in ugotovljene količine vrasti v obdobju 2011-2018. V gornjem izračunu so upoštevane nove tarife katere smo uporabili pri izračunu lesne zaloge 2019 in tudi nova površina gozdov.

Sprememba tarif v letu 2019 je v GGE Menišija povečala lesno zalogo iglavcev za 2,8 % in lesno zalogo listavcev za 3,0 %. Skupno se je povečala lesna zaloga zaradi spremembe tarif za 2,9 %. Ta sprememba tarif in tudi sprememba površine gozdov v GGE Menišija je imela nedvomno vpliv na izračun dejanske zaloge. Prav tako je nedvomno imel vpliv na izračun pričakovane zaloge tudi tekoč prirastek. Zaradi poškodb po žledu 2014 je tekoči prirastek bil nedvomno nižji od prirastka predvidenega v preteklem načrtu.

V spodnji preglednici smo ta neskladja odpravili tako, da smo zalogo v letu 2011 preračunali po sedanji površini gozda (2.357,27 ha), prirastek v obdobju 2011-2018 smo obračunali tako, da smo upoštevali prirastek v obdobju 2011-2013 po prejšnjem GGN GGE Menišija, v obdobju 2014-2018 pa po sedanji višini prirastka, ugotovljeno zalogo 2018 pa smo obračunali s starimi tarifami. Tako pripravljen kontrolni izračun kaže, da je razkorak med dejansko lesno zalogo in pričakovano lesno zalogo še višji in to predvsem pri iglavcih. Razlog za to neskladje je bistveno višja sečnja ugotovljena po SVP kot pa jo kaže evidenca sečnje. Skupen razkorak med pričakovano in dejansko lesno zalogo kaže na 75.600 m³ primanjkljaja lesne zaloge.

Preglednica 49/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po starih tarifah

Skupaj GGE	Iglavci (m ³ /ha)	Listavci (m ³ /ha)	Skupaj (m ³ /ha)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	447.800	226.300	674.100
Vrast (2011-2018)	3.200	2.600	5.800
Propadlo (2011-2018)	8.700	7.800	16.500
Prirastek (2011-2018)	97.800	46.500	144.300
Sečnje po evidenci	68.958	12.666	81.624
Pričakovana zaloga	471.142	254.934	726.076
Ugotovljena zaloga 2019	417.200	233.300	650.500
% (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	88,6	91,5	89,6

Iz meritev na SVP izhaja, da je bilo v GGE Menišija v obdobju 2011 – 2018 posekano 134.300 m³ lesa (111.300 m³ iglavcev in 23.000 m³ listavcev), oziroma 52.600 m³ več kot kaže evidenca (42.300 m³ več iglavcev in 10.300 m³ več listavcev). Z upoštevanjem dejanskega obsega sečnje je razkorak med ugotovljeno lesno zalogo in pričakovano lesno zalogo minimalen saj ugotovljena lesna zaloga dosega pričakovano lesno zalogo pri iglavcih 97,5 %, listavcih 95,6 % in skupaj 96,8 %.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Presoja smo izvedli za vse gozdove GGE Menišija. Prikazana je v numerični in grafični obliki v preglednici 50 ter grafikonu 8.

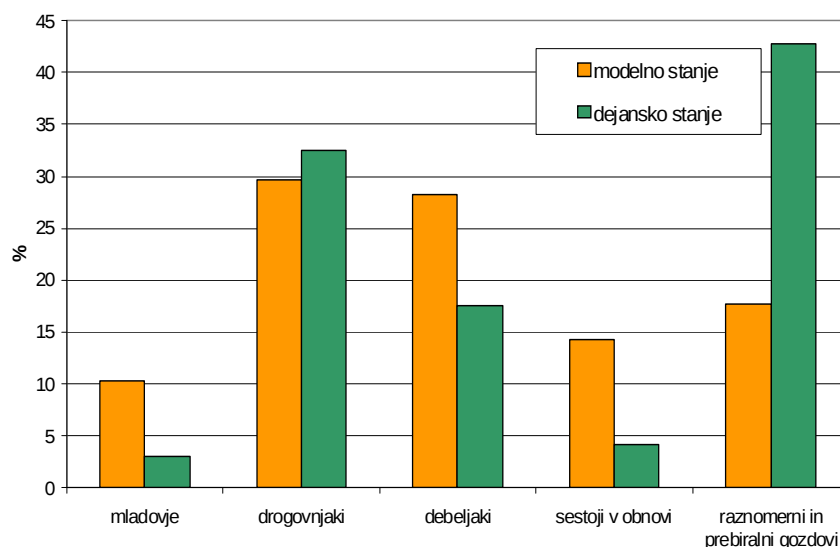
Ciljno stanje leta 2011 je predvidevalo 2,6 % mladovij, 19,9 % drogovnjakov, 28,0 % debeljakov, 10,4 % sestojev v obnovi in 39,1 % raznomernih sestojev, ki naj bi bilo doseženo do leta 2034. Leto 2019 je na tretjini tega obdobja, spremembe deležev razvojnih faz pa so se v vseh primerih odmaknile od ciljnega stanja zastavljenega 2011. Vendar pa se bodo v naslednjih 15 letih zaradi prehajanja sestojev med razvojnimi fazami zelo približale ciljnim vrednostim. Delež razvojne faze mladovje se je v primerjavi s stanjem 2011 povečal z 2,8 % na 3,0 %, kar je glede na modelno stanje trend v pozitivni smeri za bolj usklajeno razmerje razvojnih faz. Ta premik je predvsem posledica saniranih površin po žledolomu in gradaciji smrekovega lubadarja. Povečanje površine drogovnjakov za kar 5,8 % (26,7 % v letu 2011) v zadnjem obdobju, je preseglo modelno stanje za +2,8 %.

Razvojna faza debeljakov se je z zmanjšanjem deleža površine (-6,6 %), glede na leto 2011, oddaljila od modelne vrednosti, tako da bo potrebno v prihodnjih letih pospešiti prehajanje drogovnjakov v debeljake. Zmanjšanje površin sestojev v obnovi za 1,0 % od leta 2011, pomeni odmik od modelne vrednosti.

Sedaj višji delež raznomernih sestojev (+1,7 %) je nad modelno vrednostjo, vendar bi bilo te gozdove smiselno ohranjati v enakem obsegu oziroma celo povečati njihov delež s premeno debeljakov iglavcev.

Preglednica 50/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	69,91	3,0	3,0	17	10,2	240,22	-7,2
Drogovnjak	766,26	32,5	32,5	48	29,7	699,30	+2,8
Debeljak	413,66	17,5	17,5	46	28,2	664,43	-10,7
Sestoj v obnovi	98,08	4,2	4,2	23	14,3	338,11	-10,1
Raznomerni	1.009,36	42,8	42,8	-	17,6	415,21	+25,2
Skupaj	2.357,27	100,0	100,0	134	100,0	2.357,27	0,0

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

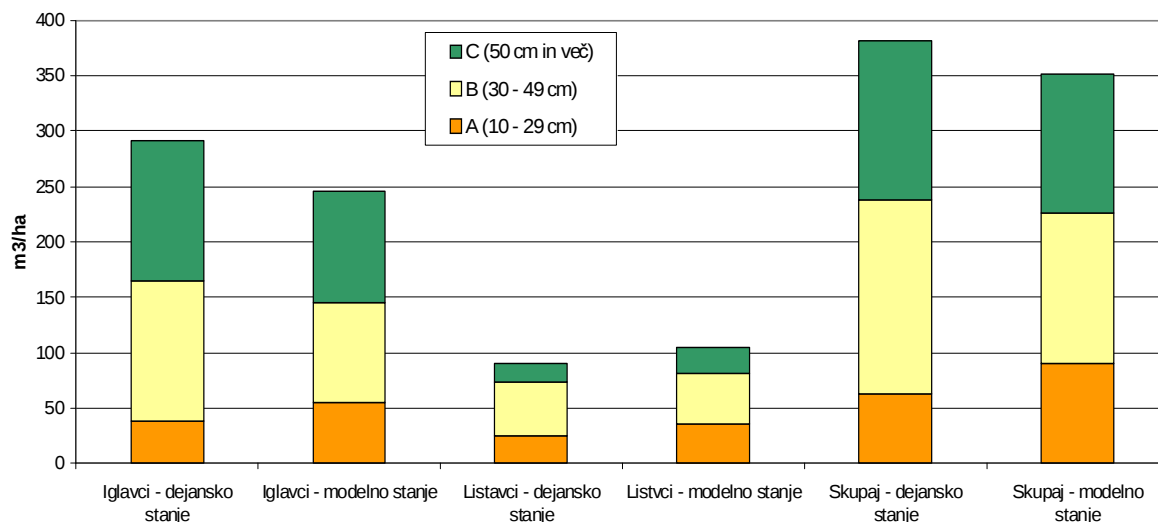
Za raznomerne gozdove v GGE Menišija, ki so v modelu prisotni v RGR 401 in 504, smo trajnost gozdov preverjali na podlagi debelinske strukture lesne zaloge. Podatki so prikazani v spodnji preglednici in grafikonu za razširjene debelinske razrede.

Stanje teh gozdov v GGE je trenutno ugodno in se ga bo lahko vzdrževalo tudi v prihodnje. Za iglavce velja, da je glede na model precej preveč srednje debelega (30-49 cm) in debelega drevja (nad 50 cm), medtem ko je lesna zaloga dreves v RDR A (premeri do 29 cm) precej pod modelno vrednostjo. Skupno lesno zalogo raznomernih sestojev bi bilo potrebno znižati, vendar predvsem na račun iglavcev v RDR B in C. Listavcev je glede na modelno vrednost premalo, predvsem primanjkujejo v strukturi najdebelejša drevesa, vendar primarni cilj v teh gozdovih ni pospeševanje listavcev.

Preglednica 51/D-SM: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoe v GGE Menišija

Debelinski razred	Iglavci				Listavci				Skupaj			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
10 – 29 cm	38,5	13,2	55,0	22,0	24,6	27,0	36,0	34,0	63,1	16,5	91,0	26,0
30 – 49 cm	126,6	43,6	90,0	37,0	48,3	53,1	45,0	43,0	174,9	45,9	135,0	38,0
50 cm in več	125,6	43,2	101,0	41,0	18,0	19,1	24,0	23,0	143,6	37,6	125,0	36,0
Skupaj	290,7	100,0	246,0	100,0	90,9	100,0	105,0	100,0	381,6	100,0	351,0	100,0

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v raznomernih gozdovih v GGE Menišija

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Gozdovi v GGE Menišija se z zaraščanjem opuščenih pašnikov, lazov in kmetijskih površin v okolici Dobca in Bezuljaka, počasi povečujejo. Krčitve gozdov v tej GGE so bile na 12,40 ha, vendar lahko v splošnem ugotovimo, da trajno opravljajo ekološke funkcije. V pogledu biotopske funkcije je ocena kvalifikacijske vrste (netopir mali podkovnjak) Nature 2000 povprečna.

Za večino populacij vrst živali, ki so vezane na gozdni prostor, je stanje habitatov primerno. Za izboljšanje stanja divjemu prašiču, bo potrebno pospeševati plodonosne drevesne vrste.

Izvedena dela za izboljšanje prehranitvenih kapacitet velikih rastlinojedov zagotavljajo trajno ugodno stanje njihovega habitata ter krepitev lovskogospodarske funkcije.

Z rednimi vzdrževalnimi deli na planinskih, kolesarski in učni poti je bilo v preteklem obdobju zagotovljeno izboljšanje rekreacijske, turistične, estetske in poučne funkcije.

Ustrezno načrtovan in izveden možni posek ob izvedenih gojitvenih delih zagotavlja trajnost donosov gozdnih lesnih sortimentov.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Ob upoštevanju večnamenske vloge gozdov v GGE Menišija, stopnje poudarjenosti posameznih funkcij gozdov, splošnih gospodarskih razmer in posestne strukture teh gozdov so gozdnogospodarski cilji:

- zagotoviti trajno pridobivanje lesa po količini in kvaliteti kot ga omogoča plodnost rastišč (proizvodni cilj);
- preko zagotavljanja dohodka od lesa in dela v gozdu zagotoviti socialno varnost lastnikom gozdov (socialni cilj);
- ohranitev in izboljšanje delovanja ekoloških in socialnih funkcij gozdov ter ohranitev sonaravnega ravnovesja ter sonaravnega razvoja gozdov (večnamenskost gozda kot ekološki cilj);
- zagotoviti ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst Nature 2000;
- preprečevati poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja voda oziroma ohranjati dobro stanje voda;
- ohranitev virov pitne vode.

Etapni cilji prihodnjega desetletja so:

- Izvesti takojšnja sanacijo žarišč lubadarja, odpraviti posledice žledoloma iz leta 2014 ter vetroloma iz leta 2017.
- Povečati lesno zalogo v okvir ciljne vrednosti in izboljšati izkoriščenost rastiščnega potenciala v pogledu prirastka. Ciljna lesna zaloga gozdov v GGE Menišija je 323 m³/ha, ki naj bi bila dosežena v naslednjih 23-ih letih.
- Znižati delež iglavcev s pospeševanjem preostalih listavcev znotraj nasadov smreke ter zaraščajočih borovih površin. Ohraniti naravno drevesno sestavo oz. rastiščem ustrezno razmerje drevesnih vrst, kjer je to že prisotno in ohraniti vsaj enak delež jelke.
- Spodbuditi lastnike k izvajanju načrtovanih gojitvenih in varstvenih del, ki so osnova za strukturno uravnotežene, negovane in kvalitetne gozdne sestoje za prihodnje generacije.
- Uravnotežiti razmerje razvojnih faz zlasti s spodbujanjem naravne obnove gozdov in izvajanjem gozdnogojitvenih ukrepov. Zmanjšati je potrebno delež drogovnjakov, da se lahko povečajo vse ostale razvojne faze (mladovja, debeljaki, sestoji v obnovi).
- Ohranjati delež raznomernih gozdov z namenom doseganja trajnosti donosov in krepitve stabilnosti gozdov.
- Uskladiti odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom z nujnim znižanjem gostote populacij rastlinojede divjadi in izvajanjem načrtovanega obsega gojitvenih in varstvenih del do zagotovitve ustreznega pomlajevanja vseh rastišču primernih drevesnih vrst.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijske vrste v območju Natura 2000 z izvajanjem načrtovanih ukrepov.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Splošne usmeritve za doseg navedenih ciljev:

1. Uvajati sestoje v obnovo po naravni poti, zlasti starejše bukove in smrekove debeljake z rahlim sklepom, deloma že pomlajene sestoje in manj kvalitetne debeljake na boljših rastiščih, ki so dosegli končne zaloge. Pomladitev naj poteka:
 - v največji možni meri je potrebno izkoristiti naravni podmladek in nego matičnega sestoja;
 - za zagotovitev možne obnove s plemenitimi listavci, je potrebno tam, kjer se obilno pojavi ustrezen podmladek, izvesti končni posek, ki obsega površino vsaj dveh višin drevja v odraslem sestoju
 - v večinsko listnatih gozdovih mora pomladitev potekati pod zastorom, veliko površinsko (velikost pomladitvenega jedra minimalno 2 drevesni višini), začetek pomladitve mora potekati pod rahlo presvetljenim zastorom, ki ga oblikujemo predvsem z odstranitvijo polnilnega sloja (pripravo sestoja). Vrzeli ne odpiramo, dokler ni prisoten dovolj gost in kvaliteten pomladek,
 - v raznomernih gozdovih (cilj pomladitve jelka, smreka in bukev) mora pomladitev potekati pod zastorom, malo površinsko, (velikost pomladitvenega jedra maksimalno 1 drevesna višina), začetek pomladitve mora potekati pod zastorom, ki ga oblikujemo z odstranitvijo polnilnega sloja (nega prebiralnega gozda). Vrzeli ne odpiramo, dokler ni prisoten dovolj gost in kvaliteten pomladek. Pomladitvena jedra se ne širijo.
2. Zmerno nadaljevati z obnovo v sestojih v obnovi s postopnim sproščanjem že dobro pomlajenih površin s posekom nadstojnih dreves.
3. V sestojih v obnovi, kjer je zasnova podmladka bogata, najkasneje iz prehoda podmladka iz faze gošče v letvenjak, (višina podmladka 2 m) zaključiti z obnovo (končni posek).
4. Lastnike gozdov spodbujati k izvajanju redčenj zlasti v mlajših razvojnih fazah (drogovnjaki) ter načrtovanih gojitvenih in varstvenih del, kar bo izboljšalo negovanost sestojev, približalo razmerje drevesnih vrst naravni sestavi in omogočilo dobro priraščanje kvalitetnega drevja ter ohranjalo manjšinske drevesne vrste v pomladku (jelka, gorski javor).
5. V kvalitetnih drogovnjakih in debeljakih z normalnim ali rahlim sklepom akumulirati prirastek na najvrednejših osebkih s ciljem večanja lesne zaloge, izvajati šibko izbiralno redčenje in ohranjati manjšinske drevesne vrste.
6. V drogovnjakih in debeljakih s tesnim sklepom izvajati močno izbiralno redčenje z namenom oblikovanja krošenj izbrancem, pri tem pomoč manjšinskim drevesnim vrstam v sestoju.
7. Do uvajanja sestojev v obnovo (redčenja drogovnjakov in debeljakov) se s sečnjo ne posega v polnilni sloj. V polnilnem sloju se eventualno odstranjujejo samo drevesa, ki se s svojo krošnjo zadirajo v krošnje izbrancev v zgornjem sloju.
8. V posamično-šopastih in skupinsko-gnezdistih raznomernih sestojih sestojih ukrepati v smislu prebiralne nege gozda.
9. V raznomernih gozdovih, ki pokrivajo 43 % GGE, je potrebno za nadaljno ohranjanje teh gozdov predvsem znižati lesno zalogo iglavcev v RDR B (30-49 cm) ter jo povečati tako pri iglavcih kot listavcih v RDR A (10-29 cm) in RDR C (nad 50 cm). Ciljna razmerja za vse RDR-e so v spodnji preglednici.

Preglednica 52: Primerjava dejanske in ciljne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Menišija

Debelinski razred	Iglavci				Listavci				Skupaj			
	Stanje		Cilj		Stanje		Cilj		Stanje		Cilj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
10 – 29 cm	38,5	13,2	59,5	20,9	24,6	27,0	33,7	33,2	63,1	16,5	93,1	24,1
30 – 49 cm	126,6	43,6	90,0	31,5	48,3	53,1	39,7	39,3	174,9	45,9	129,7	33,6
50 cm in več	125,6	43,2	135,7	47,6	18,0	19,1	27,9	27,5	143,6	37,6	163,7	42,3
Skupaj	290,7	100,0	285,2	100,0	90,9	100,0	101,3	100,0	381,6	100,0	386,5	100,0

10. V drogovnjakih, predvsem pa v debeljakih, kjer je debelinska in drevesna struktura zelo pestra in kjer je iz stališča rastišča to smotno, je potrebno s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerne sestoje.
11. Pri vseh delih v sestojih ohranjati in sproščati vitalne mlajše jelke ter jim omogočiti vrast v odrasle sestoje.
12. Redno izvajati sanitarne sečnje pri iglavcih. V primeru pojava lubadarke ukrepati takoj.
13. Odpirati gozdove z gozdnimi prometnicami in to prvenstveno na prednostnih območjih za odpiranje gozdov z le-temi.
14. Spremljati vpliv rastlinojede divjadi na uspešnost naravnega pomlajevanja sestojev z vsemi drevesnimi vrstami. Ob ugotovljenih negativnih vplivih, posebno na pomlajevanje jelke in gorskega javorja, izvesti ustrezna varstvena dela ali povečati načrtovani odstrel za doseg uravnoteženega odnos med divjadjo in gozdom.
15. Krepi ekološke funkcije gozdov ter zagotavljati visoko biotsko raznovrstnost gozdov z upoštevanjem mirnih con, vzdrževanjem travniških površin, izvirov in kaluž, puščanjem odraslega drevja za dupla, puščanjem mrtvega lesa in ohranjanjem ekocelic brez načrtovanih ukrepov. V gozdovih je potrebno pustiti vse odmrlo, odmirajoče ali močno poškodovano drevje, katerega les je tehnično neuporaben ali zelo malo vreden in to drevje ne predstavlja potencialnega vira za razvoj podlubnikov ali bolezni za okoliške gozdove.
16. Krepi zlasti poučno funkcijo gozdov v GGE Menišija ter omejevati in usmerjati rekreativne in turistične dejavnosti v manj občutljiva območja z namenom zmanjševanja njihovih negativnih vplivov na naravno okolje. Primerne so zlasti nemnožične dejavnosti, katerih vsebina je povezana z opazovanjem in doživljanjem narave in ne povzročajo prekomernih motenj v naravnem okolju.
17. Na območju arheoloških najdišč in naravnih vrednot je potrebno zagotoviti ustrezen način gospodarjenja z gozdom oziroma izvajanja gozdnogospodarskih del, da se varujejo naravne vrednote in kulturna dediščina.
18. Krepi izjemno poudarjeno varovalno funkcijo gozdov na vseh predelih, kjer je ovrednotena, s previdnim manj intenzivnim izvajanjem ukrepov.
19. Potrebno je izobraževati lastnike gozdov, posebno na področju varnega dela, jim svetovati kako uspešnejše gospodariti z gozdom ter jim na splošno povečati zanimanje za delo v gozdu. Na ta način bo realizacija načrtovanega poseka višja, prav tako tudi obseg in kakovost gojitvenih del.
20. Pri izvajanju del v gozdovih uporabljati ustrezne stroje in opremo ter izbirati čas opravljanja del v gozdovih v skladu z usmeritvami za krepitev ekoloških in socialnih funkcij gozdov z namenom povzročanja najmanjšega možnega obsega poškodb gozdnih tal in celotnega ekosistema.
21. Preprečevati oziroma omejevati dejavnosti in posege v naravo, ki bi kratkoročno ali dolgoročno lahko imeli posredne ali neposredne negativne posledice za ugodno stanje vrst in habitatov v gozdnem prostoru v GGE Menišija.
22. Sodelovati in usklajevati dejavnosti z drugimi uporabniki gozdnega prostora v GGE Menišija.
23. Na vodovarstvenih območjih upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov.

24. Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje.

V skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami je na:

- erozijskih območjih prepovedano krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
- plazljivih območjih prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, kar povzroča pospeševanje plazenja zemljišč;
- plazovitem območju prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča;
- poplavnem območju prepovedano izvajati vse dejavnosti in vse posege v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, vse ureditve pa načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih, varstvenih in lovskogojitvenih del v GGE Menišija bo v pomembni meri prispevala h krepitevi večine poudarjenih funkcij gozdov, ki so predstavljene v poglavju 2 tega načrta. V nadaljevanju zato navajamo nadaljnje usmeritve po posameznih funkcijah, ki jih je potrebno upoštevati predvsem v tistih gozdovih, kjer je posamezna funkcija poudarjena.

6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov

Varovalna funkcija

Naravno dobro ohranjeni, strnjeni in zdravi gozdovi najbolj uspešno opravljajo varovalno funkcijo. Da bi gozdovi lahko varovali tla, je potrebno zagotoviti stalno zastrtost tal z drevesnimi krošnjami, četudi v različnih razvojnih fazah. Ob ogolitvi tal prihaja namreč do izpiranja prsti v skalne razpoke na kraškem svetu (vertikalna erozija) in odnašanja prsti po pobočju na neprepustnih talnih podlagah (podolžna erozija). Zaradi pogostih močnih vetrov na izpostavljenih grebenih in vrhovih je bolj stabilno drevje s primerno velikimi krošnjami in močnim koreninskim sistemom.

Usmeritve:

- V gozdovih s prvo stopnjo varovalne funkcije naj bodo gozdnogospodarski ukrepi omejeni na manj izpostavljene predele z manjšo skalovitostjo in manjšim nagibom terena, kjer je kvaliteta drevja zadovoljiva oziroma boljša kot na najbolj izpostavljenih vrhovih, grebenih in pobočjih. Ukrepi naj bodo v skladu z naravnim razvojem gozdov časovno in prostorsko redkejši in blažji.
- Razvoj sestojev je skladno z naravnimi procesi potrebno usmerjati k naravni, enomerni ali raznomerni zgradbi, z rastišču ustrezno naravno mešanostjo drevesnih vrst.
- Kjer je potrebno, je v največji možni meri nujno zagotoviti naravno obnovo sestojev na manjših površinah – v jedrih. Pri uvajanju sestojev v obnovo je potrebno najprej v celoti odstraniti polnilni sloj ter dosledno izvesti pripravo sestojev na naravno obnovo. Ni dopustno odstranjevanje zgornjega sloja drevja (močne svetlitve) v sestojih brez podmladka. Odraslo drevje naj ohranja ugodno mikroklimo v sestojih in posredno varuje podmladek.
- V gozdovih z 2. stopnjo varovalne funkcije naj bodo ukrepi malopovršinski in nizke intenzitete.

Hidrološka funkcija

Podobno kot za varovalno funkcijo tudi za hidrološko velja, naj bodo ukrepi v gozdovih kar se da malopovršinski oziroma naj bo njihova intenzivnost prilagojena stanju v sestojih, saj je pomembno ohranjanje stalne zastrtosti gozdnih tal z drevesnimi krošnjami. To je potrebno zagotoviti tudi v fazi uvajanja sestojev v obnovo.

Usmeritve:

- V neposredni bližini vhodov v podzemlje (brezen), kot tudi v okolici kaluž in izvirov naj bodo gozdnogospodarski ukrepi minimalni. Najbližja drevesa ob vhodih v jame ali ob vodnem viru je potrebno ohranjati in prepustiti naravnemu propadu.
- Spravilo gozdnih lesnih sortimentov ne sme potekati preko kaluž, sečni ostanki ne smejo ostati ali biti naloženi v kaluže in vodne kotanje.
- V kolikor se s pravilom ni mogoče izogniti kaluži, je potrebno po končanih delih poškodbe v kaluži sanirati in jo obnoviti. V primeru trajnih poškodb je potrebno v bližini vzpostaviti novo kalužo.
- V skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov (Ur. l. RS št. 114/2009) je potrebno zagotoviti ustrezen odmik solnic od kaluž na razdaljo najmanj 50 m.
- Pri izvajanju del v gozdovih se je potrebno izogibati vnosu snovi v gozdna tla, ki lahko onesnažijo vodo.
- Gozdne prometnice je potrebno posebej skrbno načrtovati na območjih s 1. stopnjo hidrološke funkcije. V bližini jam, brezen, kaluž in izvirov (vsaj 50 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic.
- Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah niso dovoljeni, razen naštetih izjem.
- Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.
- Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.
- Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcije prve stopnje je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 1. in 2. vodovarstvene cone.
- Na območju gozdov s poudarjeno 2. stopnjo hidrološke funkcije pa omejitve in pogoje je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 3. vodovarstvene cone.
- Sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Biotopska funkcija

Krepitev biotopske funkcije gozdov in gozdnega prostora je usmerjena k ohranjanju naravne genetske, vrstne in ekosistemske pestrosti. Zato je potrebno pozornost nameniti tudi ohranjanju »gospodarsko manj zanimivih« drevesnih vrst v gozdu, posebnim biotopom v gozdu in negozdnim površinam v gozdnem prostoru, usklajenemu razmerju med rastlinojedo divjadjo in prehranitvenimi zmogljivostmi gozda, kot tudi zagotavljanju ustreznega stanja habitatov tistih vrst živali, ki ne sodijo v skupino »divjad«.

Usmeritve:

- V vsej enoti je potrebno ohranjati ali izboljševati naravno vrstno pestrost sestojev.
- Ohranjati in pospeševati je potrebno manjšinske drevesne vrste, še posebej plodonosne vrste ter tiso kot zavarovano drevesno vrsto.

- Gostota populacij rastlinojede divjadi naj se ne povečuje nad mejo, ki še omogoča naravno obnovo sestojev z vsemi rastišču primernimi drevesnimi vrstami.
- Negovati in obnavljati je potrebno gozdne robove. Ukrepi naj bodo točkovno razpršeni, v obdobjih od 5 do 15 let. Kjer sestojne razmere dopuščajo, naj se zagotavlja gozd s pestro zeliščno in grmovno vegetacijo s prisotnostjo plodonosnih drevesnih vrst.
- V primeru postavljanja ograj (žice, trakovi, mreže), naj bodo le-te vidno označene ali izdelane iz lesa.
- Laze je potrebno vzdrževati s košnjo vsaj na vsaki dve leti. Prepovedano je pogozdovanje lazov, preko njih pa naj se ne gradi novih gozdnih prometnic. Izogibati se je potrebno gnojenju z dušičnimi gnojili, še bolj pa vsakršnemu gnojenju.
- Ohranjanje je potrebno vodne kotanje in luže – glej tudi usmeritve za hidrološko funkcijo.
- Pri označevanju drevja za posek se je potrebno v največji možni meri izogniti odkazilu dreves, na katerih so dupla ali gnezda oziroma so trohneča in naseljena z glivami.
- Posamezna opažena naluknjana (navrtane ca. 1 cm velike luknjice) še stoječa drevesa bukve ali izrazito poškodovana drevesa bukve (odlomljena krošnja, udarec strele) ter drevesa bukve v fazi odmiranja (pretežno odmrli lesna masa), ki nimajo velike ekonomske vrednosti, naj se prepušča naravnemu razkroju.
- Za ptice in male sesalce, katerih pomemben del habitat je odmrlo drevje (gnezdenje, prehranjevanje), je potrebno zagotoviti ustrezno število odmrlih dreves in dreves z dupli. Ta drevesa naj bodo čim bolj enakomerno razporejena in morajo obsegati vse debelinske razrede, zlasti debelinski razred nad 30 cm.
 - 3. in 4. deb. stopnje – 2 do 5 sušic na 1 ha
 - 5. do 8. deb. stopnje – 2 do 4 sušic na 10 ha
 - nad 8. deb. stopnjo – 1 do 3 sušice na 20 ha
- V krogu s polmerom 50 m okrog medvedjih brlogov naj ima gozd čim bolj naravno in razgibano strukturo. V zimskem in spomladanskem času (od 15. decembra do 30. aprila) naj se v širši okolici brlogov (200 m) ne izvaja sečnje in spravila ter gojitvenih del oziroma se zagotovi mir.
- V bližnji okolici brlogov (vsaj 100 m) naj se ne gradi gozdnih cest.
- V neposredni bližini vhodov in nad znanimi rovi naj se ne načrtuje gozdnih prometnic ali drugih objektov oz. naj se že v fazi načrtovanja vključuje naravovarstveno službo.
- Sveže posekan les na območjih povečane aktivnosti (rojenja) bukovega kozlička v drugi polovici maja, v juniju in v prvi polovici julija naj se čim prej odpelje iz gozda.
- Les, ki je namenjen nadaljnji uporabi (hlodovina, cepanice, drvi), naj se ne deponira v obsegu bukovih sestojev (bukov les, posekan po 15. avgustu, naj se izvozi iz cone najkasneje do 15. maja naslednje leto, posekana bukova hlodovina in izdelane drvi v obdobju med 15. majem in 15. avgustom, naj se čim prej izvozi iz gozdnega prostora; v tem obdobju se v coni bukovega kozlička ne skladišči bukovih sortimentov. V kolikor se pričakuje večje količine lesa na skladiščih v gozdu, naj se usmeritev zapiše tudi v odločbo o sečnji in spravilu lesa.
- V primeru poznavanja lokacije gnezdišč, naj se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt, usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano.
- Del v gozdu naj se ne izvaja, kjer so poleženi mladiči volka v času od začetka aprila do konca maja, v razdalji najmanj 300 m.
- Del v gozdu naj se ne izvaja, kjer so poleženi mladiči risa v času od začetka junija do avgusta, v razdalji najmanj 100 m.
- V javorovih sestojih naj se ohranja sonaravna zgradba sestojev, brez vnosa (sadnje) iglavcev. Kjer zgradba ni naravna, naj se postopno zmanjšuje delež rastišču neprimernih drevesnih vrst. Pri negi in obnovi naj se pospešuje vrste, ključne za ta rastišča (javor, lipa).

GGE Menišija je na območju Bezuljaka delno vključena v območje Natura 2000 in je v GGN povzeta po naravovarstvenih smernicah (Kepic, 2018):

SI3000310 Bezuljak:

- Ohranja naj se rastišču primernejša sestava drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb.
- Ohranjajo in vzdržujejo naj se travnate površine (lazi, jase) znotraj gozdnega prostora. Preko njih naj se ne gradi novih gozdnih prometnic.
- Ohranja naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.

- V gozdu in gozdnem robu naj se vzdržuje majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže (npr. izvir Beč). V radiju vsaj 50 metrov od njih naj se ne postavlja solnic.
- V radiju 300 m od cerkve Marijinega Vnebovzvetja v Bezuljaku (kotišče vrste) naj se ne izvaja krčitev gozda v kmetijske namene na zemljiščih, kjer je planska raba zemljišča gozd.

V GGE Menišija je bilo ob izdelavi opisov sestojev izločenih 3,89 ha ekocelic. Ker so vsi ti gozdovi v zasebni lasti, bi bilo potrebno urediti pogodbo o opustitvi gospodarjenja, da se znotraj teh površin naslednjih 20 let ne bo izvajalo ukrepov in bodo prepuščeni naravnemu razvoju. Skupno sta to dve ekocelici, ki ležita oddelku 1 (pobočje vrtače južno od Bukoviške ceste) ter oddelku 8 (južno pobočje Črnega vrha). Sestoj v oddelku 8 je drogovnjak, v oddelku 1 pa raznomerni sestoj. V lesni zalogi vseh izločenih ekocelic je 724 m³ listavcev in 113 m³ iglavcev. Večinski delež drevesnih vrst predstavljajo drugi trdi listavci s 74,2 %, sledi jelka z 12,5 %, bukev s 6,2 % in plemeniti listavci s 6,1 %, manj kot odstotek je smreke. Ocenjeni prirastek teh sestojev je 22,9 m³/leto. Kar 36,4 % lesne zaloge je v II. debelinskem razredu, 20,0 % v I., 16,9 % v III. ter 9,0 % v IV. in 17,7 % V. debelinskem razredu.

Klimatska funkcija

Klimatska funkcija je na celotne gozdnem prostoru GGE Menišija poudarjena na tretji stopnji.

Usmeritve:

- v okolici naselij Dobec in Bezuljek je potrebno gozdnogospodarske ukrepe in morebitno obnovo gozda izvajati malopovršinsko, da se umirja močne vetrove.

6.2.2.2 Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov

Rekreacijska funkcija in turistična funkcija

Gozdovi na območju poudarjenih rekreacijske, turistične in estetske funkcije naj bodo čim bolj naravni, z razgibano strukturo, predvsem v odraslih razvojnih fazah ter s pestro drevesno in grmovno sestavo. Rekreacija in turizem sta dejavnosti, ki na gozdni prostor delujeta negativno, še posebej, če gre za množične oblike. S premišljenim usmerjanjem teh dejavnosti je mogoče negativne vplive omejiti.

Usmeritve:

- Gospodarjenje z gozdnim prostorom, kjer sta poudarjeni rekreacijska in turistična vloga, mora biti premišljeno in usklajeno z varstvom narave in naravnih vrednot. Primerno je razvijati le naravi primerne oblike rekreacije, še posebej tiste, ki naravnega okolja ne jemljejo le kot prijetno kuliso, pač pa narava predstavlja njihovo vsebino (naravoslovni sprehodi, opazovanje gozda in živali, fotografiranje,...)
- Z drugimi uporabniki prostora je potrebno sodelovati pri označevanju pešpoti, kolesarskih in drugih poti ter jih usmerjati na osnovi poznavanja prostora, atraktivnosti in občutljivosti posameznih predelov.
- Na območjih s povečanim obiskom je potrebno v sodelovanju z izvajalci del ustrezno označiti delovišča z opozorilnimi in informativnimi tablam. V teh območjih, še posebej ob peš poteh in cestah, mora biti takoj (sproti) poskrbljeno za ustrezen gozdni red. Sečni ostanki morajo biti takoj po sečnji umaknjeni s poti in po potrebi zloženi v kupe tako, da je zagotovljena varna in nemotena prehodnost poti.
- Rekreacijska infrastruktura, predvsem smerokazi, kažipoti in markacije, mora biti dobro vzdrževana. Skrbnike je potrebno sproti obveščati o poškodbah in pomanjkljivostih na tovrstni infrastrukturi.
- Morebitno širjenje rekreacijskega oziroma turističnega območja naj upošteva zakonitosti gozdnega prostora, gozdarske in drugih dejavnosti v njem (lov, mirne cone za divjad...) ter naravovarstvene smernice in režime. Obiskovalce ni dopustno usmerjati v območja mirnih con, razen po že obstoječih označenih planinskih poteh.
- V območjih s 1. stopnjo rekreacijske in turistične vloge je potrebno glavnino gozdnogospodarskih del opraviti izven glavne sezone – v času, ko je v gozdu najmanj obiskovalcev.
- Obiskovalce gozdov je potrebno na različne načine seznanjati z značilnostmi strnjene gozdnega prostora in jih ozaveščati glede varstva narave.

Poučna funkcija

Usmeritve:

- Vse poti, ki so v okolici Bezuljaka in Dobca (Menišijska učna pot) med bolj obiskanimi je potrebno redno vzdrževati, po potrebi tudi investicijsko.
- Potrebno je redno strokovno izobraževanje in usposabljanje vseh delavcev, ki vodijo skupine in ekskurzije.
- Posamezne sestoje ob pomembnejših gozdnih cestah na območju GGE je potrebno pripraviti za strokovne ekskurzije kot vzorčne objekte, vključno z zbranimi podatki, pisnim in slikovnim gradivom – v okviru širše območne mreže poučnih točk za vodenje strokovnih ekskurzij.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Gospodarjenje z gozdovi na območju naravnih vrednot je potrebno prilagoditi varstvenim usmeritvam. Te so zapisane v naravovarstvenih smernicah Zavoda RS za varstvo narave OE Ljubljana (Kepic, 2018) in so podane po zvrsteh, vsaka naravna vrednota pa je uvrščena v eno ali več zvrsti naravnih vrednot, kot je razvidno iz preglednic v poglavju.

V skladu z Zakonom o ohranjanju narave in drugimi predpisi je potrebno pred prostorskimi posegi na območju naravnih vrednot in na varstvenih območjih pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje.

Konkretne varstvene usmeritve za vsako posamezno naravno vrednoto (ali skupino naravnih vrednot):

NV jame in brezna:

- Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ob vhodih v jame ter v neposredni okolici jamskih vhodov (ena drevesna višina, 30m) naj se ohranja raznomena struktura gozdov.
- Na površini nad znanimi jamskimi prostori naj se ne gradijo gozdne prometnice. Če je to potrebno, naj se jih načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.
- V kolikor se ugotovi povečan obisk jame oziroma nabiranje jamskih živali naj se obvesti ZRSVN.

NV 2195 Lipa pri cerkvi sv. Lenarta, NV 2203 Drevored pri cerkvi sv. Lenarta:

- Lipe in njihovo rastišče naj se ohranja. Veljajo varstveni režimi navedeni v (5. in 7. člen) Odloku o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti (Uradni list RS, št. 2/92, 7/92-popr., 126/2004, 1/2008).

Na dendrološkem naravnem spomeniku je prepovedano (5. člen):

- sekati, obsekavati, lomiti oziroma drugače nasilno uničevati ali poškodovati drevesa, njihova debela, korenine in veje;
- spreminjati rastiščne pogoje z odstranjevanjem zemlje, odkrivanjem korenin, zasipavanjem debela in površine nad koreninami, spreminjati višino talne vode in kislost oziroma bazičnost tal, spuščati škodljive tekočine ali plinaste snovi na območju rastišča ter odlagati odpadne snovi;
- spreminjati obstoječo osončenost dreves in rastišča;
- obešati, pritrdjevati, postavljati ali naslanjati tuja telesa na deblo, korenine ali veje;
- zgraditi večje stalne objekte ali zgradbe na območju neposrednega rastišča.

Na območju spomenika oblikovane narave je prepovedano (7. člen):

- uničevati ali poškodovati drevje;
- spreminjati oblikovno zasnovo in sestav drevesnih vrst drevoreda;
- spreminjati ekološke pogoje, ki so potrebni za obstoj in razvoj drevja;

- izvajati v neposredni bližini takšna gradbena dela, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa ali drevored;
- za varstvo posameznih dreves se uporablja tudi varstvene režime za dendrološke naravne spomenike.

NV 2313 Zgornja Volčja dolina, NV 2314 Spodnja Volčja dolina, NV 2315 Gladovec:

- V udornico naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture.

Poleg tega je potrebno upoštevati še naslednje usmeritve:

- Na površini nad znanimi jamami in brezni in v neposredni bližini vhodov v podzemlje naj se ne izvaja obsežnejših sečenj ali gradbenih posegov (npr. gradnja gozdnih prometnic),
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Dopolnjevati je potrebno evidence naravnih vrednot v gozdnem prostoru v vsej enoti.
- Območja naravnih vrednot je potrebno posebej označiti v gozdnogojitvenih načrtih.
- Vse sečnospravilne načrte za odseke, v katerih so naravne vrednote državnega pomena, je potrebno pred izvedbo uskladiti s pristojno naravovarstveno službo.
- Posamezna območja naravnih vrednot, kot so izjemna drevesa, vhodi v podzemlje, skale in druge morfološke oblike ipd. je potrebno ohranjati v čim bolj prvobitnem stanju, tako da se v njihovi bližini ne ukrepa, oz. se posega z blagimi ukrepi, da se ne gradi gozdnih prometnic, ne skladišči sortimentov.
- Evidentirana izjemna drevesa je potrebno ohranjati. Pred izvajanjem sečnje in drugih gozdarskih del v njihovi bližini, je potrebno poskrbeti z zaščito izjemnih dreves, da ne pride do poškodb. Konkurenčna drevesa, ki ovirajo rast izjemnih dreves, je potrebno posekati.
- Ob označenih poteh in v območjih z večjim številom obiskovalcev je smiselno poiskati in prihraniti nekaj izbranih dreves, ki se s časom lahko razvijejo v izjemna drevesa tudi po dimenzijah. Najpomembnejšo vlogo pri tem ima revirni gozdar, ki se ob označitvi drevja za posek lahko odloči, da bo nekaj dreves prihranil za bodoče rodove. Tako izbrana izjemna drevesa je smiselno predstaviti tudi obiskovalcem gozdov in s tem oblikovati odnos javnosti do spoštovanja in občudovanja živih organizmov in vse narave.

Ker je GGE Menišija v območju pričakovanih naravnih vrednot, je potrebno upoštevati še naslednja varstvena priporočila:

- V primeru odkrija del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti organizacijo pristojno za ohranjanje narave.
- Investitorja, ki izvaja gradnjo gozdnih prometnic se seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti ZRSVN OE Ljubljana. Po predhodnem dogovoru z ZRSVN se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.
- Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti ZRSVN OE Ljubljana. Ta pripravi ustrezne usmeritve ter predlog ukrepa varstva.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

V neposredni okolici objekta kulturne dediščine (preglednica v poglavju 2.2.8 in vrisan v karto funkcij) je vsa gozdnogospodarska dela potrebno načrtovati in izvajati tako, da ne pride do poškodb objektov. Pred morebitnimi posegi v prostor v premeru 50 m okrog objektov kulturne dediščine je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Ljubljana.

Na območjih arheoloških najdišč veljajo naslednje usmeritve:

- spodbujanje trajnostne uporabe arheoloških najdišč, to je uporabe arheoloških najdišč na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja arheoloških najdišč, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev arheoloških najdišč za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene arheoloških najdišč,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena arheoloških najdišč ter njihove materialne substance,
- dovoljeni so posegi v arheološka najdišča, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,

- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev arheoloških najdišč ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena.

V območjih arheoloških najdišč zakon predpisuje:

- upoštevanje arheoloških najdišč v postopkih priprave in sprejemanja planov,
- presojo vplivov na arheološka najdišča na podlagi predpisov o varstvu okolja,
- prepoved odstranitve arheološkega najdišča.

Izjemoma je dovoljeno na podlagi soglasja ministra, pristojnega za kulturno dediščino, arheološko najdišče po predhodni arheološki raziskavi odstraniti.

Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine in
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

Za zagotavljanje varstva arheoloških ostalin veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve:

- ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva KD treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki gradbenih del obvesti pristojno OE ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.
- Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odloči za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

V vplivnih območjih dediščine velja pravni režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine.

Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno. Vplivno območje je širša okolica dediščine, ki je določena z zgodovinskega, funkcionalnega, prostorskega, simbolnega in socialnega vidika in znotraj katere morajo biti posegi v prostor in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju ali v kateri se presojajo vplivi na dediščino.

Za posege v vplivnem območju je treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje, če to obveznost določa prostorski akt. Kulturnovarstveno soglasje izda Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije v skladu s prostorskim aktom. Pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje Zavoda ZVKD.

Estetska funkcija

Za krepitev estetske funkcije je najpomembnejša naravna in pestra zgradba gozdov. Starejše razvojne faze sestojev so večinoma privlačnejše.

Usmeritve:

- V območjih s poudarjeno estetsko funkcijo ohranjamo drevesa izjemnih oblik, četudi (še) niso zelo debela ali visoka ter drevesa izjemnih dimenzij.

- Izogibati se je potrebno večjim posegom in vnosu rastiščem neustreznih drevesnih vrst. Prav tako se je potrebno izogibati snovanju sestojev z ravnimi linijami (pravokotne oblike), ki kazijo krajinsko podobo gozdnega prostora.
- Ob izvajanju gozdnogospodarskih del je potrebno upoštevati poudarjenost estetske in drugih socialnih funkcij gozdov in sproti izvajati gozdi red ter zagotavljati vzdrževanje gozdnih prometnic in prehodnost poti.

6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov

Lesnoproizvodna funkcija

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno izvesti gozdnogospodarske, gozdnogojitvene in varstvene ukrepe, kot tudi druga načrtovana dela v tem načrtu.

Lovnogospodarska funkcija

Poglavitne usmeritve in ukrepi za krepitev lovnogospodarske funkcije gozdov so zajeti v letnih in dolgoročnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO Notranjsko. Pretežni del dodatnih usmeritev za gospodarjenje s to funkcijo je že podan v usmeritvah za krepitev biotopske funkcije.

Usmeritve:

- S popisi na lovskih ploskvah je potrebno redno spremljati vpliv rastlinojede divjadi na pomlajevanje gozda.
- Sodelovati je potrebno pri vzdrževanju oziroma obnovi lovsko tehničnih objektov v gozdnem prostoru (preže, krmišča), pri izdelavi le-teh naj bodo posegi v naravo čim manjši.
- Sodelovanje je potrebno tudi pri vzdrževanju kaluž in košnji lazov ter pri ohranjanju in vzdrževanju pestrega in razgibanega gozdnega roba.
- V kolikor je potrebno gozdove v okolici krmišč pomladiti, opaža pa se prekomeren vpliv rastlinojede divjadi na podmladek, je potrebno krmišče začasno ukiniti ali izvesti ustrezna varstvena in gojitvena dela, dokler ni zagotovljena uspešna pomladitev z ustreznimi drevesnimi vrstami in rast podmladka nad višino 1,5 m.

6.2.2.4 Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov

V velikem delu GGE Menišija je vsaj na drugi stopnji poudarjenih več funkcij, kar v nekaterih primerih lahko pomeni večjo ali manjšo stopnjo konfliktnosti interesov oziroma usmeritev. Do tega lahko v največ primerih prihaja v gozdovih, kjer so hkrati na prvi stopnji poudarjene dve ali celo vse tri skupine funkcij. Tako je predvsem v okolici poti na Slivnico, območjem med Cerknico in Rakekom ter vzhodno od Grahovega.

V izogib konfliktom zaradi različnih interesov uporabnikov prostora je potrebno funkcije gozdov usklajevati tako, da se upošteva oziroma usmerja časovno in prostorsko razporeditev posameznih dejavnosti. V znatni meri je to nakazano še v usmeritvah za posamezne funkcije, na primer, da se gozdnogospodarska dela izvaja v času, ko je v gozdovih manj obiskovalcev oziroma, da se obiskovalce usmerja v gozdove, ki so manj občutljivi glede motenj za prosto živeče živali.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Poleg usmeritev za krepitev biotopske funkcije, navajamo še usmeritve za razvoj življenjskih razmer divjadi:

1. Redna košnja na obstoječih lazih.
2. Redno vzdrževanje grmišč.
3. Vzdrževati kaluže in ostale vodne vire.
4. Na ustreznih lokacijah v času trajanja zimskih razmer izvajati zimsko krmljenje in zimsko sečnjo iglavcev (jelke).
5. Usmerjati in omejevati rekreacijske in turistične dejavnosti v GGE v manj občutljiva območja.
6. Izvajati in realizirati načrt odvzema divjadi po količini in strukturi, ki bo omogočal ustrezno pomlajevanje gozdov.
7. Kjer razmere dopuščajo pospeševati grmovnice in zeliščni sloj ter plodonosno dreve.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

V GGE Menišija ni varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

45,0 % gozdov v GGE spada v kategorijo gozdov s srednjo požarno ogroženostjo, preostali del pa med gozdove z majhno požarno ogroženostjo. V primeru razglašene požarne ogroženosti je potrebno obveščati javnost o prepovedi uporabe odprtega ognja in kurjena v gozdovih.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Menišija ni semenskih sestojev.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

6.2.7.1 Usmeritve za tehnologijo dela

Tehnologija dela mora biti prilagojena rastiščnim in sestojnim razmeram. Pri izvajanju del je potrebno upoštevati usmeritve za krepitev vseh funkcij gozdov.

Dela je potrebno izvajati v času, na način in s pripomočki, ki najmanj ogrožajo gozdni ekosistem. Delovanje vseh strojev mora biti neoporečno. Dovoljena je uporaba takih strojev oziroma naprav, ki ne puščajo sledi olj in drugih maziv in imajo ustrezno opremo za preprečitev oziroma sanacijo morebitnega razlitja goriv in maziv (razen motornih žag z odprtim sistemom verižne žage). Posebej je potrebno paziti, da ne pride do izlitja goriv in maziv v gozdna tla in podzemlje.

Zaradi ohranjanja plodnosti rastišč in varovalne funkcije gozdov naj bo iznos lesne biomase omejen. Še posebej je pomembno, da po sečnji v gozdu ostajajo vsi sečni ostanki - panji in veje v gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije in pri redčenjih. Panjev ni dovoljeno ruvati v nobenem primeru. Iznos sečnih ostankov je mogoče izvajati samo v sestojih, kjer varovalna funkcija ni poudarjena na 1. stopnji in pri končnih posekih ali sanacijah ujm, ko sečni ostanki lahko predstavljajo gojitveni in varstveni problem. Iste smernice za iznos sečnih ostankov veljajo tudi za strojno sečnjo.

Osnovna oblika sečnje v GGE Menišija je sečnja z motorno žago in izdelava večkratnikov ter spravilo s traktorji kolesniki. Zato strojna sečnja in prevoz lesa z zgibnimi polprikolicami nista nikjer v naprej predvidena. Stroje za sečnjo (harvesterje) in za izvoz sortimentov (forwarderje) je dopustno uporabljati le v sestojih, kjer so ustrezni talni in sestojni pogoji ob naslednjih omejitvah in pogojih:

- dopustna je uporaba razvojni fazi in gostoti sestoja primerno velikih strojev za sečnjo.
- strojno sečnjo je možno izvesti samo v sestojih, kjer je nosilnost tal dovolj visoka in ne prihaja do pretirane poškodbe tal (suha ali zmrznjena tla).
- strojno sečnjo je možno izvesti samo v dovolj redkih sestojih, kjer ne prihaja do pretiranih poškodb na stoječem drevju, zato je bolj priporočljivo obdobje izven vegetacije.
- strojno sečnjo je možno uporabiti pri sanaciji gozdov po ujmah (vetrolom, žledolom, gradacija podlubnikov...), v katerih so prizadete večje površine gozdov.
- strojno sečnjo se lahko izvaja v sestojih listavcev, vendar do razvojne faze drogovnjaka oz. ml. debeljaka (kjer napade pri sečnji les slabše kvalitete).
- strojna sečnja se lahko opravlja le v nepomlajenih sestojih, oziroma v malo pomlajenih sestojih s strogim prostorskim redom pomlajevanja tako, da gibanje stroja v sestoji ne povzroči poškodb na podmladku. Na pomlajenih površinah se strojna sečnja lahko izvaja samo, če stroj sam izvede vse faze sečnje in izdelave sortimentov.
- kombinirano obliko sečnje (sečnja z motorno žago in izdelava s strojem) se lahko izvaja samo v primerih, ko drevo s krošnjo pade izven pomlajene površine.

- veje pri strojni sečnji je potrebno zlagati na nepomlajene površine, na pomlajenih površinah pa obvezno na sečne in pravilne poti. Veje je prepovedano zlagati na obstoječe traktorske vlake.
- vsa drevesa listavcev z najkvalitetnejšimi sortimenti (A1, A2) je potrebno krojiti na klasičen način (ne s strojem).
- zaradi manjših poškodb na stoječem drevju, naj se, zaradi izvoza lesa iz delovišča s forwarderjem ali podobnim strojem, sortimenti krojijo na 4 m.
- v sestojih, ki so primerni za strojno sečnjo in kjer (če) se bo le-ta izvajala, je predhodno potrebno dograditi ali adaptirati sistem pravih poti, da bodo prilagojene tej tehnologiji.
- pri izdelavi sekancev mora v gozdu ostati najmanj 20% biomase sečnih ostankov, v kar je vključen tudi koreninski sistem.
- sečne ostanke (vejevje) je možno iznašati iz gozda in uporabiti za sekance le v primerih, ko ti ostanki predstavljajo gojitveni ali varstveni problem (pri sanacijskih in pomladitvenih sečnjah). Pri redčenjih drogovnjakov in mlajših debeljakov naj sečni ostanki ostanejo v gozdu.
- izvajanje strojne sečnje in pravila z zgibno polprikolico ni dopustno izvajati v raznomernih in prebiralnih sestojih.

Priporočamo, da se spravilo lesa z vlačanjem po tleh tam, kjer so pravilne razdalje daljše od 600 m in je nosilnost tal dobra, nadomesti z vožnjo lesa z zgibnimi polprikolicami. Seveda je pred tem potrebno rekonstruirati traktorske vlake tako, da bodo le-to omogočale.

6.2.7.2 Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

V GGN GGO Postojna (2011-2020) je kot prednostno območje za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami v GGE Menišija določenih 156 ha gozdov v odsekih 2, 3, 4, 5, 8, 9 in 11a/c. Glede na razmere na terenu pa je v prednostno območje dodanih še 137 ha gozdov v odseku 12a in 16. Tako je s tem načrtom v GGE Menišija 293 ha prednostnih območij gozdov za odpiranje z gozdnimi cestami. Na terenu je to pet območij, ki obsegajo gozdove ob meji z GGE Unec-Škocjan ter okolici vrhov Bukovnik, Črni vrh, Kurešček in Vinji vrh.

Območja gozdov, ki so od obstoječih prometnic (javne ceste, gozdne ceste, gozdne vlake) oddaljena več kot 60 m, so izločena kot prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak. Za prednostno območje izgradnje gozdnih vlak je določenih 300 ha gozdov, ki ležijo mozaično razporejeni (nepovezani) in jih je smotno odpirati z novogradnjo gozdnih vlak.

Pri načrtovanju gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Pri gradnji gozdnih vlak in cest je nujno uporabljati ustrezne tehnologije in načine, ki so najprijaznejši do okolja in narave. Eksplozivna sredstva je dovoljeno uporabiti le v najnujnejših primerih in še to v čim manjših količinah. Uporabljajo naj se predvsem razni bagri z udarnimi kladivi in kombinirani stroji (čelni odkop).

Pri vzdrževanju gozdnih cest je potrebno tudi ustrezno vzdrževanje in dograjevanje vtočno-odtočnih naprav (vtočnih jaškov in cevni prepusti). Priporočljivo je namestiti pokrove vtočnih jaškov ter preprečevanje izpodjedanja iztoka iz cevne prepusta s tlakovanjem iztoka s kamnom in betonom.

Redno vzdrževanje gozdnih cest mora v največji možni meri potekati preko celega leta, ko nam to omogočajo vremenske razmere. Spomladi je treba najprej opraviti čiščenje cest (posute brežine, zasute koritnice, zamašeni vtoki in cevni prepusti...) in krpanje udarnih jam na cestišču, nadaljevati je potrebno z obsekovanjem cestnih robov in mulčanjem obcestnih brežin. Ob ustrezni vlažnosti cestišča je potrebno izvesti gramoziranje, kateremu obvezno sledi še razgrinjanje nasutega materiala z grederjem in pri večji debelini razgrinjenega nasutega materiala še valjanje z vibrovaljarjem. V jesenskem času moramo še zagotoviti, da so ceste ponovno očiščene (predvsem koritnice, vtočni jaški in cevni prepusti) in stabilizirane za zimsko obdobje.

Zimsko vzdrževanje gozdnih cest oziroma pluženje gozdnih cest se lahko izvaja le tam, kjer se odvija proizvodnja ter za lovsko gospodarjenje.

Izgradnjo gozdnih vlak načrtuje in financira lastnik gozda s tem, da si mora na Zavodu za gozdove Slovenije vnaprej pridobiti dovoljenje za načrtovana dela. Načrtovanje mora biti opredeljeno v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta, ob upoštevanju zakonov o ohranjanju narave, varstvu okolja in predpisov o gradnji gozdnih prometnic.

Gozdne vlake morajo biti po zaključenih delih sečnje in spravila lesa erodibilno stabilizirane in očiščene sečnih ostankov ter na njih urejeno odvodnavanje. Tudi na gozdnih vlakah mora biti zagotovljeno redno vzdrževanje le-teh z ustreznim odvodnjavanjem vlak.

V kolikor trasa gozdne prometnice posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- v kolikor trasa posega na erozijsko ali plazljivo območje, izdelati elaborat iz katerega bo razvidna obstoječa stabilnost ter erozijska ogroženost s predvidenimi preventivnimi ukrepi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer, ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust,..) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri presoji posegov v gozdove je potrebno upoštevati stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov in krajinski tip gozda, kjer se poseg v prostor namerava izvršiti.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati usmeritve in ukrepe, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/2016).

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS št. 98/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

V gozdovih s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, posegi v prostor niso dovoljeni.

V večnamenskih gozdovih, ki imajo katero koli ekološko in/ali socialno funkcijo poudarjeno na 1. stopnji, se posegi v prostor dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti. V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekte, ki dopolnjujejo načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

V nenaseljeni gozdni krajini strnjenih gozdov na področju GGE Menišija naj se ne izvajajo posegi zaradi infrastrukture, urbanizacije, turizma in kmetijstva, ki bi kakorkoli razvrednotili prvobitnost kompleksa strnjenih gozdov. Povsem nesprejemljivi so posegi, ki bi imeli za posledico krčitev gozdov v tem prostoru. V tem območju naj se izvajajo le posegi v gozdove, ki so povezani z gozdarstvom (gradnja gozdnih cest in vlak) in posegi, ki izboljšujejo biotsko pestrost gozdnega prostora (vzdrževanje in oblikovanje lazov v gozdu in vodnih površin).

Konkretnije usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor so:

1. Vsak poseg v gozd in gozdni prostor (mišljena je gradnja objektov) mora biti izveden tako, da zahteva čim manjšo krčitev gozda in je lahko izveden pod pogojem, da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo.
2. Pri novogradnjah objektov v gozdu in gozdnem prostoru je potrebno zagotoviti minimalen odmik objekta od gozdnega roba, ki običajno znaša eno drevesno višino (15 – 40 m). Na ta način se zagotovi varnost ljudi in premoženja pred nekontroliranim padcem drevesa, morebitnim požarom in omogoči v okoliških gozdovih normalne pogoje za gospodarjenje. Odmik od objektov je lahko tudi manjši, če je zemljišče v lasti investitorja oziroma če to dopušča relief terena.
3. V gozdu in gozdnem prostoru je dovoljeno graditi samo tiste enostavne in nezahtevne objekte, ki so neposredno namenjeni gospodarjenju z gozdom. Ostale enostavne in nezahtevne objekte je dopustno graditi le, če se lokacija načrtovanega objekta nahaja v ureditvenem območju naselja ali na funkcionalnem zemljišču obstoječe stavbe.
4. Čebelnjakov v gozdu ni dovoljeno postavljati na novo. Postavitev čebelnjaka je možna samo na že obstoječih registriranih lokacijah, kjer je omogočen direkten dostop do čebelnjaka z gozdne ali javne ceste. Ker je celotna GGE življenjski prostor velikih zveri (medveda) je obvezna izvedba ustrezne zaščite.
5. V območju gozdnate krajine niso dopustne velikopovršinske krčitve gozda iz kateregakoli razloga. V tem območju je sprejemljiva le krčitev gozda za kmetijske namene in to predvsem v nekvalitetnih gozdovih, ki so nastali z zaraščanjem opuščenih kmetijskih zemljišč.
6. V kmetijski krajini naj se posegi v gozdove ne izvajajo v gozdovih, kjer so poudarjene ekološke in socialne funkcije na prvi stopnji. Za neobhodne posege v gozd je treba zahtevati osnivanje nadomestnih gozdnih površin.
7. Na območju koridorskih povezav, krčitev gozda izven planske rabe, kjer je dovoljena krčitev, ni dopustna. Na teh območjih je potrebno pri spreminjanju planskih aktov lokalne skupnosti poskrbeti, da se ne načrtuje negozdna planska raba na teh zemljiščih, predvsem pa ne pozidava teh območij.

Smernice za krčitev gozda v kmetijske namene

Osnovno vodilo pri izdaji dovoljenja za krčitev gozda v kmetijske namene je planska raba zemljišča, če je le-ta kmetijsko zemljišče je krčitev gozda v kmetijske namene dovoljena. Pri presoji izdaje dovoljenja za krčitev gozda v kmetijske namene, če je planska raba gozd, pa je potrebno upoštevati sledeče:

1. Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:
 - gozdni rezervati,
 - varovalni gozdovi,
 - gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve (mestni gozdovi, krajinski parki,...).
2. Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:
 - gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
 - gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),

- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (do 200 m),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Posegi v gozd in gozdni prostor morajo biti usklajeni z veljavno prostorsko dokumentacijo, z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom, z zakonskimi in podzakonskimi akti in predpisi s področja gozdarstva ter drugih področij, ki zadevajo splošne in posamezne vidike prostorske problematike.

Po vsakem posegu v gozd in gozdni prostor je potrebno vzpostaviti v okoliških gozdovih tako stanje, da bo omogočeno nemoteno gospodarjenje s temi gozdovi.

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih (daljnovodi)

Območje GGE Menišija prečka daljnovod Divača-Beričevo ter več manjših daljnovodov, pod njimi pa je potrebno poskrbeti za vzdrževanje grmišč, ker na ta način znatno povečujemo prehransko bazo za parkljasto divjad v gozdnem prostoru.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Na osnovi stanja sestojev, analize preteklega gospodarjenja, razvojnih trendov in zastavljenih gozdnogojitvenih ciljev, je bil določen najvišji možni posek v GGE Menišija za obdobje 2019-2028 za iglavce v višini 100.964 m³ (71,8 %) in za listavce v višini 39.603 m³ (28,2 %), skupaj torej 140.567 m³. Pri izračunu višine povprečnega hektarskega možnega poseka smo upoštevali celotno površino gozdov (2.357,27 ha), ker so v GGE samo večnamenski gozdovi. V vseh gozdovih so bili pri opisih sestojev na terenu določeni tudi sestoji (3,89 ha), kjer posek (vsaj) v tem desetletju ni predviden – ekocelice z ukrepi. Za te sestoe bi bilo potrebno podpisati pogodbe o opustitvi izvajanja ukrepov. Če intenziteto načrtovanega možnega poseka preračunamo na površino gozdov znaša možni posek iglavcev 42,8 m³/ha, listavcev 16,8 m³/ha in skupaj 59,6 m³/ha.

Preglednica 53: Možni posek v GGE Menišija

	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lok. skupnosti			Skupaj GGE		
	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha
Iglavci	100.219	71,8	42,8	422	72,6	53,2	323	74,1	31,5	100.964	71,8	42,8
Listavci	39.331	28,2	16,8	159	27,4	20,1	113	25,9	11,0	39.603	28,2	16,8
Skupaj	139.550	100,0	59,6	581	100,0	73,3	436	100,0	42,5	140.567	100,0	59,6

Preglednica 54: Možni posek po gospodarskih razredih v GGE Menišija

RGR	10 letni možni posek (m ³)			Delež možnega poseka					
				% od lesne zaloge			% od prirastka		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
101	61.580	18.244	79.824	22,8	18,4	21,6	87,7	82,5	86,5
417	17.892	7.225	25.117	26,9	13,8	21,1	59,8	61,3	60,2
504	21.492	14.134	35.626	23,4	16,0	19,7	85,8	72,6	80,0
Skupaj	100.964	39.603	140.567	23,5	16,5	21,0	80,7	74,2	78,7

Možni posek znaša skupno 21,0 % lesne zaloge in 78,7 % prirastka. Pri iglavcih je intenzivnost načrtovanega poseka glede na lesno zalogo in prirastek precej višja kot pri listavcih.

Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralna						
ZASEBNI GOZDOVI										
Iglavci	m3	27.090	5.230	67.026	0	0	873	100.219	23,5	80,7
	%	27,0	5,2	66,9	0,0	0,0	0,9	100,0		
Listavci	m3	14.471	7.868	16.892	0	0	100	39.331	16,5	74,2
	%	36,8	20,0	42,9	0,0	0,0	0,3	100,0		
Skupaj	m3	41.561	13.098	83.918	0	0	973	139.550	21,0	78,7
	%	29,8	9,4	60,1	0,0	0,0	0,7	100,0		
DRŽAVNI GOZDOVI										
Iglavci	m3	27	10	384	0	0	1	422	26,1	101,9
	%	6,4	2,4	91,0	0,0	0,0	0,2	100,0		
Listavci	m3	74	21	64	0	0	0	159	18,9	82,0
	%	46,5	13,2	40,3	0,0	0,0	0	100,0		
Skupaj	m3	101	31	448	0	0	1	581	23,6	95,6
	%	17,4	5,3	77,1	0,0	0,0	0,2	100,0		
GOZDOVI LOKALNIH SKUPNOSTI										
Iglavci	m3	136	9	163	0	0	15	323	22,4	63,4
	%	42,1	2,8	50,5	0,0	0,0	4,6	100,0		
Listavci	m3	66	13	34	0	0	0	113	13,7	57,2
	%	58,4	11,5	30,1	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m3	202	22	197	0	0	15	436	19,2	61,7
	%	46,4	5,0	45,2	0,0	0,0	3,4	100,0		
SKUPAJ GGE MENIŠIJA										
Iglavci	m3	27.253	5.249	67.573	0	0	889	100.964	23,5	80,7
	%	27,0	5,2	66,9	0,0	0,0	0,9	100,0		
Listavci	m3	14.611	7.902	16.990	0	0	100	39.603	16,5	74,2
	%	36,9	20,0	42,8	0,0	0,0	0,3	100,0		
Skupaj	m3	41.864	13.151	84.563	0	0	989	140.567	21,0	78,7
	%	29,8	9,4	60,1	0,0	0,0	0,7	100,0		

Po vrstah poseka naj bi v naslednjem načrtovalnem obdobju prebiralna sečnja v RGR 401 in 504 predstavljala 60 %, redčenja slabo tretjino in pomladitveni posek 9 % posekane lesne mase. Za naslednje obdobje je predvidenega tudi nekaj poseka oslabelega drevja in sanitarnega na območju žledoloma, vetroloma in v bližini območij gradacije smrekovega lubadarja.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

V skladu s stanjem sestojev, njihovo negovanostjo in cilji načrtujemo izvedbo gojitvenih in varstvenih del v obsegu, kot je prikazan v preglednici 56.

Na celotnem območju GGE načrtujemo naravno obnovo sestojev, ki jo bomo pospešili in usmerjali tako s pomladitvenim posekom kot z izvedbo priprave sestojev na naravno pomladitev oziroma znotraj raznomernih sestojev s prebiralno nego gozda. Sadnja iglavcev (smreke, jelke) in listavcev (bukev, plemeniti listavci) je načrtovana le na nekaterih delih GGE, kjer se predvideva težave pri pomlajevanju. Posajene sadike iglavcev bo potrebno zaščititi s premazi ali ogradi, v kolikor se bo izkazal interes katerega od lastnikov za postavitve ograje. Vse ograje je potrebno zaradi preprečevanja zaletavanja prostoživečih živali in ptic ustrezno označiti. Zaščita plemenitih listavcev se prav tako zagotavlja s postavitvijo ograje, le kadar so druge oblike zaščite neracionalne, pa se dopušča možnost zaščite s tulci oziroma mrežo. V mladju, osnovanem s sadnjo, je planirana tudi obžetev in nega mladja.

Po sproščanju mladja bo potrebna nega gošče, ki je s ponovitvami načrtovana na 54,84 ha površine.

Zaradi zagotavljanja dobre negovanosti sestojev in s tem višje kvalitete lesa, je načrtovano v letvenjaki prvo redčenje (45,77 ha) ter v drogovnjaki drugo redčenje (71,39 ha). V največjem obsegu je načrtovana znotraj raznomernih sestojev nega prebiralnega gozda na 126,28 ha površine.

Na postavljenih tulcih, ki so opravili svojo vlogo, je predvidena njihova odstranitev. Za zaščitne ograje je predvideno njihovo vzdrževanje.

Preglednica 56/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skup.	Skupaj	Skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	31,61	0,06	0,21	31,88	66
Priprava tal	ha	14,17	0	0	14,17	142
Sadnja	ha	14,17	0	0	14,17	142
Obžetev	ha	42,51	0	0	42,51	86
Nega mladja	ha	14,17	0	0	14,17	29
Nega gošče	ha	54,66	0,18	0	54,84	165
Nega letvenjaka	ha	45,75	0,02	0	45,77	184
Nega ml. drogovnjaka	ha	71,21	0,05	0,13	71,39	359
Nega prebiralnega gozda	ha	125,47	0,52	0,29	126,28	380
Zaščita s premazom	ha	56,68	0	0	56,68	86
Odstranjevanje tulcev	kos	100	0	0	100	1
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	1.400	0	0	1.400	35
Ostala varstvena dela	dni	-	-	-	100	100

Načrt vzdrževanja biotopov in drugih del za izboljšanje habitatov prosto živečih živalskih populacij je prikazan v naslednjem poglavju.

Preglednica 57: Potrebe po materialu za gojitvena in varstvena dela v GGE Menišija

	Površina ukrepa	Poraba na enoto	Skupni obseg materiala
Sadik iglavcev	8,50 ha	2.000 sadik/ha	17.000 sadik
Sadik listavcev	5,67 ha	3.000 sadik/ha	17.000 sadik
Kemakol	8,50 ha	15 kg/ha	128 kg
Trico	5,67 ha	15 kg/ha	85 kg

Pri sadikah iglavcev sta načrtovani za sajenje smreka in jelka, pri sadikah listavcev pa bukev, pl. listavci, češnja in graden.

Slika 5: Sestoj A040 v oddelku 4

Slika 6: Sestoj B095 v oddelku 16

Slika 7: Ograja (sestoj B080) v oddelku 15

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Na območju GGE Menišija je za izboljšanje razmer za prostoživeče živali pomembno ohranjanje travnatih površin in grmišč. Zaradi odsotnosti površinsko tekočih voda na kraškem delu enote pa je pomembno vzdrževanje vodnih površin oziroma kaluž. Vse je načrtovano v obsegu, ki je potreben za redno vzdrževanje obstoječih površin oziroma objektov. Med izbiro drevja za posek je potrebno biti pozoren na ohranjanje vseh plodonosnih dreves (jerebika, mokovec, češnja, tudi leska, v kolikor ni potreba po odstranjevanju polnilnega sloja v sestoji, idr.).

Preglednica 58/NGDL: Načrtovana dela za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali in biotopsko funkcijo

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj	Skupaj dnin
Vzdrževanje grmišč	ha	29,31	0	0	29,31	59
Vzdr. pašnikov in travni. v gozdu	ha	28,70	0	0	28,70	29
Spravo sena z odvozom	ha	28,70	0	0	28,70	29
Vzdrževanje vodnih površin	kos	51	0	0	51	26
Naravni razvoj biotopov	m ³	167	0	0	167	-

Glede na izvedene dneve v zadnjih 8-ih letih, ko je LD Begunje za košnjo travnikov opravila 343 ur, pripravo pasišč za živali 168 ur in vzdrževanje grmišč 41 ur, se za naslednje desetletje predvideva enako količino obsega ur.

Preglednica 59: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov

Katastrska občina	Odsek	Parcela	Površina ha
1658	11A	1934	0,01
1658	11B	1852, 1853, 1854, 1851/1	1,40
1658	11C	1784, 1785, 1786, 1783, 2041	1,63
1658	16	789/3, 802, 999, 1000, 1001, 1002, 1856/87, 1856/88, 1856/89, 1856/90	3,80
SKUPAJ			6,84

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za krepitev splošno koristnih funkcij gozdov je že vgrajena v načrtovana gozdnogojitvena in varstvena dela ter ukrepe za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali. Dodatni ukrepi za krepitev funkcij so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 60/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Biotopska funkcija	Naravni razvoj biotopov	m ³	167
Biotopska funkcija	Puščanje biotopa naravnemu razvoju	ha	3,89
Rekreacijska in turistična funkcija	Vzdrževanje poti in ureditev parkirišč	dnin	

Pri označitvi drevja za posek je potrebno zlasti v debeljakih, sestojih v obnovi in v raznomernih sestojih dosledno puščati posamezna odmirajoča in odmrta drevesa, katerih les je tehnično neuporaben ali zelo malo vreden in ne predstavljajo potencialne nevarnosti za razvoj podlubnikov in bolezni gozdnega drevja, naravnemu razkroju, zaradi krepitev biotske pestrosti gozdov.

Zaradi dejstva, da je odmrlega drevja po podatkih s SVP (13,3 m³/ha in panjevine 3,2 m³/ha) dovolj, se ne načrtuje ukrepa 670 – puščanje odmrlega drevja. Ukrep se po presoji revirnega gozdarja in v dogovoru z lastnikom gozda lahko izvede na celotni površini GGE za drevesa iglavcev in listavcev, ki so debelejša od 30 cm. Za ukrepa 653 in 670 mora revirni gozdar izdati odločbo B.

V procesu opisovanja sestojev v letu 2018 je bilo 3,89 ha gozdov predlaganih za ekocelice, na zelo ekstremnih delih rastišč. Ti gozdovi predstavljajo naravno zatočišče kvalifikacijskim vrstam Nature 2000.

Po izvedbi gozdarskih del v gozdovih ob planinskih poteh ter ob Menišijski učni poti je potrebno sanirati poškodbe na poteh, urediti odvodnjavanje ter poskrbeti za dosledni gozdni red, brez puščanja sečnih ostankov na poteh. Na izhodišču naravoslovne učne poti je potrebno skrbeti za urejenost parkirišča.

Vsi zgoraj navedeni ukrepi so za zagotavljanje navedenih funkcij zelo koristni in potrebni, vendar je njihova izvedba, razen ekocelic, ki so določene že s tem GGN GGE, odvisna od zagotovitve potrebnih finančnih sredstev. Sredstva za izvedbo teh del bi morala biti v skladu z Zakonom o gozdovih zagotovljena v proračunu RS.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

V GGE Menišija je kot prednostno območje za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami določenih 293 ha gozdov. Na terenu je to pet območij, ki obsegajo gozdove ob meji z GGE Unec-Škocjan ter okolici vrhov Bukovnik, Črni vrh, Kurešček in Vinji vrh. Ker trase morebitnih novih cest niso določene, tudi njihova dolžina ni določena.

Za prednostno območje izgradnje gozdnih vlak je določenih 300 ha gozdov, vendar je večina teh območij na terenih z večjim naklonom. Ti neodprti gozdovi ležijo mozaično razporejeni (nepovezani) po celi GGE in so od obstoječih prometnic (vlak) oddaljeni več kot 60 m.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

V GGE Menišija se gozdni prostor razteza na 93 % površine. Kmetijske krajine ni, imamo pa malo gozdnate krajine, ki se nahaja v južnem delu enote in predstavlja območje okoli vasi. To je tudi najnižje ležeče ravninsko območje te GGE.

Z drevjem izven gozda in izven naselij se naj gospodari tako, da se posamezno drevje in skupine drevja ohranjajo. Za odstranjevanje drevja je potrebno pridobiti strokovno mnenje strokovnega delavca za gozdove KE Cerknica. Sestava drevesnih vrst naj bo čimbolj pestra, pri osnovanju novih skupin drevja, naj se uporabljajo izključno avtohtone drevesne vrste, ki lahko ustvarijo krošnjo z veliko estetsko vrednostjo (lipe, hrasti, češnje, topoli, jerebika).

Drevje oziroma skupine dreves skušamo ohranjati v obstoječem stanju. Z njim nudimo pticam in tudi drugim živalim počivališče, bivališče in hrano. Ker so drevesa vir hrane, je za večjo izbiro le-te priporočljiva bolj pestra drevesna sestava. Kjer pa se pasejo konji in govedo, ta ista drevesa v poletnih mesecih nudijo domačim živalim zavetje pred močnim soncem in s tem opravljajo še dodatno funkcijo.

Posebno estetsko in biotopsko vrednost imajo plodonosne drevesne in grmovne vrste, zato jih je potrebno v krajini ohranjati. Kot posebnost je potrebno ohranjati tudi drevored k cerkvi v Dobcu ter lipi ob cerkvah v Dobcu in Bezuljaku, ki spadajo med naravne vrednote oziroma v zavarovano območje.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE MENIŠIJA

Smoter gospodarjenja z gozdom je zagotovitev usklajenosti med stroški povezanimi z gospodarjenjem in prodajno vrednostjo posekanega lesa.

V GGE Menišija je v vseh RGR-ih možno pridobivati les. Smoter načrtnega gospodarjenja z gozdom je zagotovitev usklajenosti med stroški, povezanimi z gospodarjenjem in prodajno vrednostjo posekanega lesa. Pri izračunu prihodka smo možni posek pretvorili v neto količine in glede na možen posek ta pri iglavcih znaša 85.819 m³ neto (faktor neto/bruto 0,85) in listavcih 34.851 m³ neto (faktor neto/bruto 0,88). Tako skupna neto količina lesa možnega poseka znaša 120.670 m³ neto.

Preglednica 61/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v EUR)

	Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	7.189.000	59,58
Strošek poseka in spravila	2.488.000	20,62
Razlika	4.701.000	38,96

Ekonomski izračun je narejen za vse gozdove skupaj v GGE, saj je delež državnih gozdov in gozdov lokalnih skupnosti minimalen.

Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka ter glede na pričakovane sortimente, ki jih bomo pridobili s sečnjo v GGE Menišija. Povprečna vrednost gozdnih lesnih sortimentov je podana glede na trenutno stanje (maj 2019) pri odkupu lesa na trgu na kamionski cesti (KC): hlodovina smreka 70,00 €/m³, hlodovina jelka 65,00 €/m³, celuloza iglavci 30,00 €/m³, hlodovina pl. listavci 100 €/m³, hlodovina bukev 70,00 €/m³, drva listavci 55,00 €/m³. Pri oblikovanju povprečne prodajne cene na KC v GGE smo upoštevali pričakovano sortimentno sestavo po drevesnih vrstah glede na povprečno posekano drevo v preteklem obdobju (iglavci 1,0 m³ neto drevo, listavci 0,5 m³ neto drevo).

Stroški gospodarjenja z gozdom zajemajo stroške: sečnje in spravila lesa, krepitev funkcij gozdov, gojenja in varstva gozdov, po sledečih postavkah: ročna gojitvena dela 145 €/Ndan, sečnja in gojitvena dela z motorno žago dnina 160 €/Ndan, spravilo lesa in košnja travnikov traktor 275 €/Ndan. Vzdrževanja gozdnih cest smo ovrednotili tako, da smo upoštevali obseg sredstev, ki so bila zbrana iz pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2018 in dejanski obseg sredstev, porabljenih pri vzdrževanju gozdnih cest v letu 2018 v GGE Menišija. Novogradnje gozdnih prometnic in protipožarnih objektov niso zajete v ekonomsko presojo.

Preglednica 62/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Menišija

	Skupaj (EUR)	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	7.189.000	59,58	100,0
Stroški sečnje in spravila	2.488.000	20,62	34,6
Stroški gojenja in varstva gozdov	383.000	3,05	5,1
gojenje in varstvo gozdov	316.000	2,64	4,4
krepitev funkcij gozdov	51.000	0,41	0,7
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	100.000	0,83	1,4
vzdrževanje gozdnih cest	75.000	0,62	1,0
vzdrževanje vlak	25.000	0,21	0,4
Stroški skupaj	2.971.000	24,50	41,1
Dohodek	4.218.000	35,08	58,9
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	167.000	1,38	2,3
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	34.000	0,28	0,5
Skupaj predvidene spodbude	201.000	1,66	2,8
Stroški-spodbude	2.770.000	22,84	38,3
Dohodek (brez stroškov)+spodbude	4.419.000	36,74	61,7

Za stroške sečnje smo upoštevali povprečno posekano drevo 1,0 m³ neto iglavci in 0,5 m³ neto listavci, niz 1, dodatki + 20 % za popoln gozdni red pri iglavcih. Za spravilo smo upoštevali srednje ugodne razmere za zbiranje lesa in 20 m razdaljo zbiranja ter povprečno pravilno razdaljo 390 m ravno + 10 % dodatkov za vlačenje zaradi protivzponov. K predvidenim spodbudam spadajo material za gojenje in varstvo gozdov in delež sredstev, ki jih financirata država in Evropska skupnost za gojenje in varstvo gozdov. Spodbude za vzdrževanje gozdnih cest je razlika med porabljenimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest in s pristojbinami zbranimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest.

Vrednost lesa na kamionski cesti v vseh gozdovih skupaj znaša 59,58 EUR/neto m³. Ta vrednost je relativno visoka predvsem zaradi kvalitetnih iglavcev (smreke in jelke) in tudi listavcev (pl. listavci).

Stroški predstavljajo 41,1 % cene lesa na kamionski cesti. Dohodek skupaj s spodbudami znaša slabi dve tretjini (61,7 %) vrednosti lesa na kamionski cesti, kar je 36,74 EUR/neto m³.

Ekonomsko presojo iz preteklega načrta smo primerjali z ekonomsko presojo v tem načrtu in to tako, da smo zneske iz ekonomske presoje iz preteklega načrta (datum izdelave 01. 05. 2011), revalorizirali na stanje 8.4.2019. Rezultati primerjave so navedeni v spodnji preglednici.

Preglednica 63: Primerjava revaloriziranih vrednosti ekonomike gospodarjenja 2011-2019

	Stanje 1.5.2011 (€/m³ neto)	Revalorizacija 8.4.2019 (€/m³ neto)	Stanje 8.4.2019 (€/m³ neto)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	58,26	62,80	59,58
Stroški sečnje in spravila	14,30	15,42	20,62
Stroški gojenja in varstva gozdov ter krepitev funkcij	6,59	7,10	3,05
gojenje in varstvo gozdov	3,99	4,30	2,64
krepitev funkcij gozdov	2,60	2,80	0,41
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	1,00	1,08	0,83
vzdrževanje gozdnih cest	0,91	0,98	0,62
vzdrževanje vlak	0,09	0,10	0,21
Stroški skupaj	21,89	23,60	24,50
Dohodek	36,37	39,21	35,08
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	2,81	3,03	1,38
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	0,34	0,37	0,28
Skupaj predvidene spodbude	3,15	3,40	1,66
Stroški-spodbude	18,74	20,20	22,84
Dohodek (brez stroškov)+spodbude	39,52	42,60	36,74

Iz gornje preglednice je razvidno, da je gospodarski učinek gospodarjenja z gozdovi v GGE Menišija v tem načrtu znatno slabši kot v preteklem načrtu, saj je ostanek dohodka znatno manjši kot je ta revaloriziran znesek v preteklem obdobju. Na tak rezultat je predvsem vplivala bistveno povečanje stroškov sečnje in zmanjšanje cene lesa na KC. Stroški gojitvenih in varstvenih del in stroški vzdrževanja gozdnih prometnic pa so se realno znižali. Prav tako so se realno znižale predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov in tudi spodbude za vzdrževanje gozdnih cest.

V tem ekonomskem izračunu je upoštevana predvidena vzpodbuda za ukrep 653 (Naravni razvoj biotopov) v vrednosti 20 €/m³. Predpisan ukrep 653 je znotraj ekocelice predviden v višini 20 % od LZ (167 m³), kar predstavlja znesek 3.340 €. Ta les je predviden za naravni razpad v gozdu. Vendar glede na predpisano minimalno količino lesa, ki je namenjen naravnemu razpadu po Pravilniku o varstvu gozdov (3 % od lesne zaloge), bi morali tako vsako desetletje v gospodarskih gozdovih prepustiti 1,5 % lesne zaloge gozdov naravnemu razkroju, ob dejstvu, da tako odmrlo drevo opravlja svojo funkcijo 20 let. Da bi zadostili tem predpisom bi morali v GGE Menišija v tem desetletju v gospodarskih gozdovih prepustiti naravnemu razpadu okrog 10.000 m³ lesa (8.600 m³ neto), kar predstavlja 7,1 % v tem desetletju predvidenega možnega poseka. Vrednost tega lesa na panju, po zgoraj prikazani ekonomski oceni, bi znašala okrog 302.000 € ali praktično toliko kot znašajo predvideni stroški za gojenje in varstvo gozdov v GGE Menišija oziroma 3 krat toliko kot znaša predvideni strošek vzdrževanje gozdnih cest v GGE Menišija v tem desetletju.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščne danosti v GGE Menišija, stanje sestojev in njihova dinamika narekujejo razdelitev gozdov na tri rastiščnogojitvene razrede. Sprememba glede na pretekli načrt je povečanje površin v RGR 401 na račun RGR 504 zaradi razdelitve oddelka 7 na dva odseka.

Gospodarska enota Menišija je torej razdeljena na naslednje rastiščnogojitvene razrede:

Preglednica 64: RGR v GGE Menišija in povezava z območnimi RGR

Šifra RGR GGO	Šifra RGR GGE	Ime RGR	Površina (ha)	Delež (%)
01	401	Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	1.058,08	44,9
14	417	Gozdovi rdečega bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum var. geog. Ruscus hypoglossum</i>	696,44	29,5
01	504	Mešani in raznom. gozdovi na <i>Omphalodo-Fag. typicum</i>	602,75	25,6

Gozdovi GGE Menišija le na območju Bezuljaka sodijo v območje Natura 2000, vendar tam ni kartiranih gozdnih habitatnih tipov.

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred 401 – Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču

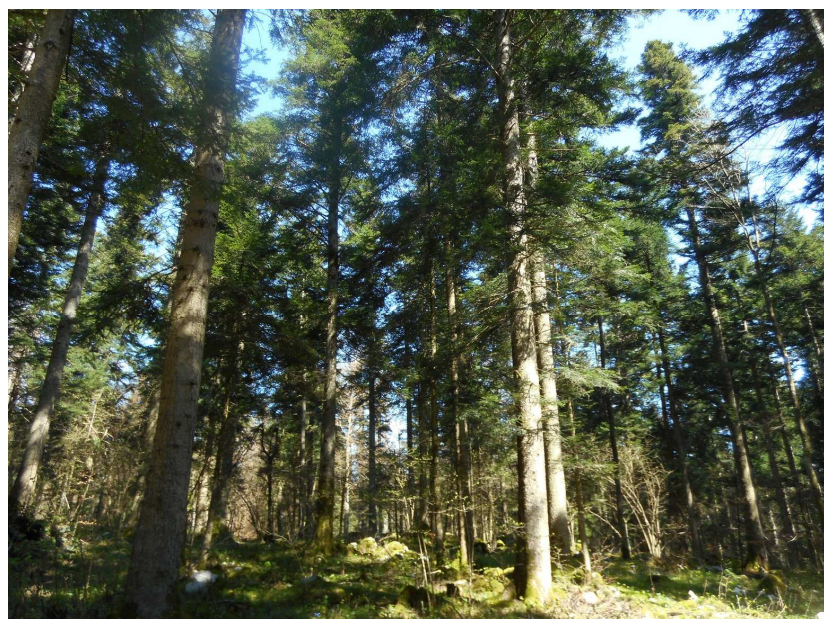
Omphalodo-Fagetum asaretosum

Površina RGR 401 je 1.058,08 ha. Vsi gozdovi sodijo v kategorijo večnamenskih gozdov. RGR 401 sodi v območni rastiščnogojitveni razred 01 – Dinarska jelova bukovja na globokih tleh.

To območje ima v celoti poudarjeno proizvodno funkcijo na prvi stopnji, razen v ekocelici, kjer je na tretji stopnji. Socialne funkcije so na celotni površini poudarjene na drugi stopnji. Ekološke funkcije so na 48 % poudarjene na prvi stopnji, zaradi velike skalovitosti, preostala območja pa so na drugi stopnji poudarjenosti.

Slika 8: Sestoj A009 v oddeku 2

Slika 9: Sestoj A029 v oddeku 4

9.2.1.1 Stanje gozdov v RGR 401

9.2.1.1.1 Rastišča

RGR mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum asaretosum*, je v rastiščnem pogledu dokaj enovit, saj gozdna združba dinarskega jelovega bukovja pokriva celotno površino.

Preglednica 65/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 401

Šifra	Gozdna združba	PSR	Površina	%
64110	Dinarsko jelovo bukovje oblika z dlakavim šašem	6,82	28,27	2,7
64112	Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomla. torilnico	8,56	244,49	23,1
64130	Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom	8,74	785,32	74,2
Skupaj:		8,64	1.058,08	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč v tem RGR je ocenjena na 8,64 m³/ha. Tekoči prirastek znaša 8,72 m³/ha, kar pomeni, da je izkoriščenost proizvodne sposobnosti rastišča 100,9 %. V pogledu dejanske in optimalne lesne zaloge je izkoriščenost rastiščnega potenciala 100,3 %.

9.2.1.1.2 Stanje sestojev v RGR 401

Zgradba gozda

69,6 % gozdov v tem RGR-u je raznomernih sestojev. Drogovnjakov je 14,9 %, 10,9 % je debeljakov, 2,4 % je sestojev v obnovi in 2,1 % mladovij. V sestojih tega RGR-a je 152,99 ha podmladka, ki je večinoma dobre zasnove.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 66/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,7	10,2	13,2	24,9	46,0	255,4	73,2	6,63	76,0
Listavci	9,3	17,9	28,2	27,6	17,0	93,5	26,8	2,09	24,0
Skupaj	6,7	12,2	17,2	25,6	38,3	348,9	100,0	8,72	100,0

Skladno z zgradbo sestojev je razporejena tudi lesna zaloga. Slaba polovica LZ iglavcev je v V. debelinskem razredu, po dobra četrtina listavcev pa v III. in IV. debelinskem razredu. Najmanjši delež je pri listavcih in iglavcih v I. debelinskem razredu.

V skupni lesni zalogi 73 % predstavljajo iglavci. Prirastek iglavcev znaša 6,63 m³/ha, kar pomeni 76 % skupnega prirastka. Le-ta je ocenjen na 8,72 m³/ha.

Razmerje drevesnih vrst

Jelka prevladuje s 64 % deležem, vendar se bo v prihodnje njen delež znižal, ker je večina njene lesne zaloge v V. debelinskem razredu. Delež smreke in buke se bo zaradi preraščanja iz drogovnjakov v debeljake povečal.

Preglednica 67/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	30,2	225,3	67,3	0,1	24,9	1,1
	%	8,7	64,6	19,3	0,0	7,1	0,3
Ciljno stanje	m ³ /ha	33,5	237,8	72,5	0,3	26	1,4
	%	9,0	64,0	19,5	0,1	7,0	0,4

Ohranjenost gozdov

Gozdovi v RGR 401 so na 67 % površin ohranjeni in na 33 % površin spremenjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 68/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	22,35	33,8	41,6	2,0	22,6	23,0	58,7	18,3	0,0	64,0	7,0	6,4	22,6
Drogovnjak	158,05	21,2	73,2	4,9	0,7	2,1	91,0	6,6	0,3	96,8	1,9	0,6	0,7
Debeljak	115,15					100,0	0,0	0,0	0,0	18,6	47,8	33,6	0,0
Sestoj v obnovi	25,13					89,4	10,6	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	686,10					90,3	9,7	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	51,30					100,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj:	1.058,08												

V RGR 401 so mladovja in podmladek večinoma dobre zasnove. Slednjega je poleg sestojev v obnovi največ v raznomernih sestojih in debeljakih. Večina drogovnjakov ima dobro zasnovo in so pomanjkljivo negovani ter imajo tesen sklep.

Sestoji v obnovi in raznomerni sestoji so večinoma dobro negovani.

Kakovost drevja

Ocenjena kakovost drevja pri smreki in jelki izkazuje prevladujočo prav dobro kakovost (55 % oziroma 69 %), vsa ostala drevesa so dobre kakovosti, 5 % jelke pa odlične.

Listavci imajo v primerjavi z iglavci slabšo kakovost, saj ima le 31 % dreves prav dobro kakovost in kar 37 % dobro. 17 % dreves listavcev ima zadovoljivo in 8 % slabo kakovost. Dreves listavcev (predvsem plemeniti listavci) odlične kakovosti je v tem RGR-u 7 %.

Poškodovanost sestojev

V RGR 401 je poškodovanih 7,8 % dreves. Od tega ima 4,8 % poškodovane veje, 2,6 % korenčnik in deblo ter 0,5 % opazno osutost.

9.2.1.2 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi v RGR 401

Izvedeni posek v RGR 401 je dosegel v preteklem obdobju 85,1 % načrtovanega, pri čemer je kot vzrok prevladoval posek oslabelega drevja v 35 %, sanitarnega poseka je bilo 30 %, 26 % prebiralne sečnje, 7 % pomladitvene in preostalo je odpadlo na izbiralna redčenja.

Preglednica 69/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 401

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	42.536	38.954	91,6	77,2
Listavci	7.942	4.006	50,4	7,9
Skupaj	50.478	42.960	85,1	85,1

Od načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v RGR 401 realizacija ni nikjer preseгла načrtovane vrednosti. Še najbolj je bila s 40 % izvedena nega gošče, vsa ostala dela pa le v minimalnem obsegu.

Preglednica 70/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 401

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	62,36	8,00	12,8
Priprava tal	ha	16,40	2,61	15,9
Sadnja	ha	16,40	2,71	16,5
Obžetev	ha	49,20	0,00	0,0
Nega mladja	ha	33,15	0,00	0,0
Nega gošče	ha	32,78	13,25	40,4
Nega letvenjaka	ha	53,34	8,95	16,8
Nega drogovnjaka	ha	57,94	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	65,60	0,50	0,8
Vzdrževanje travinj	ha	3,68	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0	14,89	-

9.2.1.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 401**9.2.1.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina RGR 401 se je od leta 1971 povečala bolj malo, saj gre za gozdove, ki se nahajajo v osrčju gozdnate krajine, kjer je proces zaraščanja možen le na lazih in senožetih. V letu 2019 je povečanje gozda posledica priključitve dela oddelka 7 (sedaj odsek 7B) v ta RGR. V celotnem obdobju je lesna zaloga iglavcev do leta 1991 padala, potem je do leta 2011 naraščala in v zadnjem obdobju je zaradi žledoloma, vetroloma, gradacije smrekovega lubadarja in poseka oslabeledih jelk, zopet upadla. Lesna zaloga listavcev pa že skozi 50-letno obdobje stalno narašča in se je povišala za štiri krat. Letni prirastek je v tem času vse skozi padal, od 2011 dalje pa močno narasel (predvsem zaradi podcenjenega stanja v preteklosti) in se sedaj ustalil na vrednosti 8,72 m³/ha. Realizacija poseka se je z vsakim obdobjem zniževala, v preteklem obdobju pa je ponovno narasel.

Preglednica 71/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1971 do 2019

Obdobje	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni posek oz. možni posek m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1971- 80	989,22	295	21	316	8,16	0,56	8,72	6,38	0,16	6,54
1981 - 90	970,53	265	31	296	5,80	1,98	7,78	6,22	0,29	6,51
1991 - 00	1.020,53	204,4	39,1	243,5	3,50	1,06	4,56	4,08	0,20	4,28
2001 - 10	1.030,59	248,5	69,0	317,5	2,74	1,60	4,34	3,60	0,49	4,09
2011 - 18	1.039,49	274,6	87,2	361,8	7,09	2,72	9,81	4,68	0,48	5,16
2019 - 28*	1.058,08	255,4	93,5	348,9	6,63	2,09	8,72	5,82	1,72	7,54

* prikazan je možni posek 2019-2028

Načrtovani možni posek je pri iglavcih 45 %, listavcih pa 130 % višji kot v preteklem načrtovalnem obdobju.

9.2.1.3.2 Drevesna sestava

V RGR 401 deleži se deleži smreke, bukve in plemenitih listavcev povečujejo, znižuje pa se delež jelke.

Preglednica 72/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1971 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	M. list.
1971-1980	3,0	90,0	4,0	0,0	2,0	1,0	0,0
1981-1990	4,0	86,0	6,0	0,0	4,0	0,0	0,0
1991-2000	4,8	79,1	10,8	0,1	4,8	0,3	0,1
2001-2010	6,9	71,4	14,8	0,1	6,8	0,0	0,0
2011-2018	9,0	66,9	17,3	0,1	6,5	0,2	0,0
2019-2028	8,7	64,6	19,3	0,0	7,1	0,3	0,0

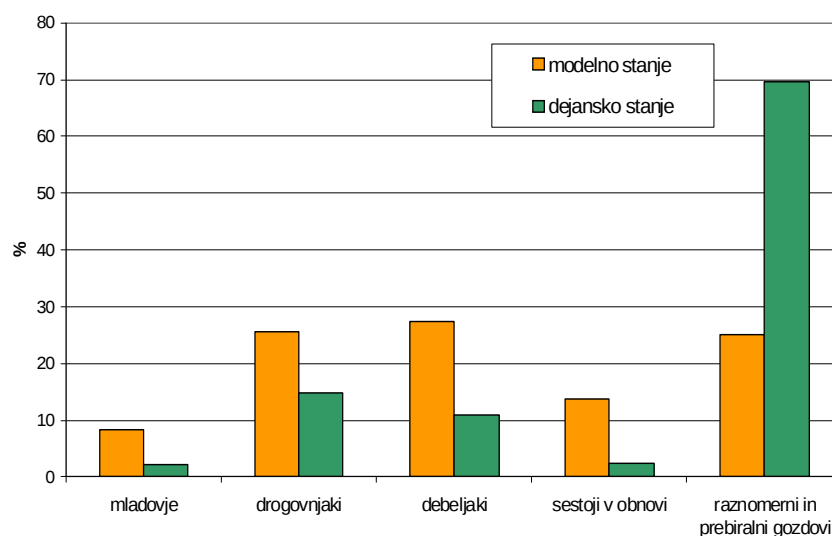
9.2.1.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

V RGR 401 so se glede na leto 2011 zmanjšali deleži mladovij (-0,7 %), debeljakov (-1,1 %) in sestojev v obnovi (-2,6 %). Povečala se je površina drogovnjakov (+2,5 %) in raznomernih sestojev (+1,9 %).

Preglednica 73/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	22,35	2,1	2,1	15	8,3	87,82	-6,2
Drogovnjak	158,05	14,9	14,9	46	25,5	269,81	-10,6
Debeljak	115,15	10,9	10,9	49	27,3	288,86	-16,4
Sestoj v obnovi	25,13	2,4	2,4	25	13,9	147,07	-11,5
Raznomerni sestoj	737,40	69,7	69,7	-	25,0	264,52	+44,7
Skupaj:	1.058,08	100,0	100,0	135	100,0	1.058,08	0,00

Glede na modelno stanje, ki precej odstopa od dejanskega stanja, je v zastavljenih ciljih namen vzdrževati površino raznomernih sestojev in mladovij, povečevati površino debeljakov in sestojev v obnovi ter z ustreznimi redčenji pospešiti prehod drogovnjakov v debeljake.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 401

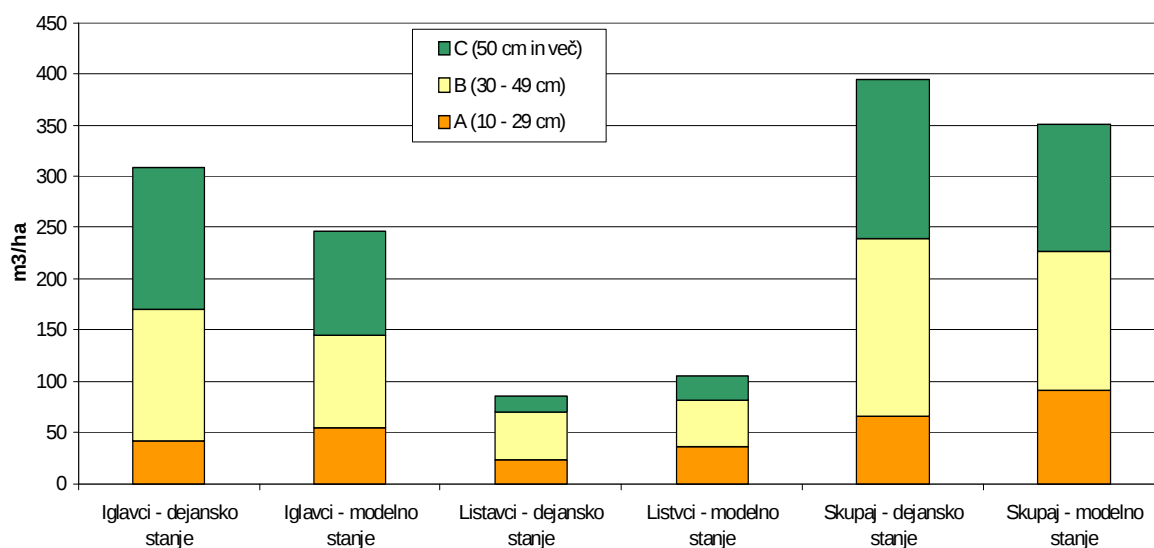
Značilnosti rastišč in sestojev ter njihova drevesna sestava, omogočajo v tem RGR-u malopovršinsko postopno gospodarjenje, ponekod tudi prebiralno gospodarjenje. Dolgoročno zato načrtujemo vsaj ohranjanje deleža raznomernih sestojev z ustreznim gospodarjenjem, zelo zaželeno pa bi bilo, da bi se delež raznomernih in prebiralnih sestojev povečal. Zato smo za ta gospodarski razred izračunali modelno oziroma ciljno razporeditev drevja po debelinskih razredih in jo primerjali z dejanskim stanjem. Podatki so prikazani v preglednici in grafikonu.

Preglednica 74: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge v RGR 401

Debelinski razred	Iglavci				Listavci				Skupaj			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
10 – 29 cm	42,2	13,7	55,0	22,0	23,3	27,1	36,0	34,0	65,4	16,6	91,0	26,0
30 – 49 cm	127,8	41,4	90,0	37,0	46,3	54,0	45,0	43,0	174,2	44,1	135,0	38,0
50 cm in več	138,8	44,9	101,0	41,0	16,3	18,9	24,0	23,0	155,1	39,3	125,0	36,0
Skupaj	308,8	100,0	246,0	100,0	85,9	100,0	105,0	100,0	394,7	100,0	351,0	100,0

Dejanska lesna zaloga iglavcev je višja od modelne vrednosti, preveč je dreves v RDR B in C, precej premalo pa v RDR A. Lesna zaloga listavcev zaostaja za modelno vrednostjo, predvsem pa primanjkuje tanjših in najdebelejših dreves.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge raznomernih sestojev v RGR 401

9.2.1.4 Cilji, usmeritve in ukrepi v RGR 401

9.2.1.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke, bukve in smreke s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev. Ciljna lesna zaloga 371,5 m³/ha, končna lesna zaloga 630 m³/ha, ciljno obdobje 20 let. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Za raznomerne in prebiralne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke, bukve, smreke in plemenitih listavcev. Optimalna lesna zaloga 400 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 90 cm, listavci 70 cm, Ciljno obdobje 20 let. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Preglednica 75: Ciljno stanje po razvojnih fazah v RGR 401

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoj	Skupaj
Delež (%)	2,0	13,0	11,0	4,0	70,0	100,0
Les.zaloga (m ³ /ha)	70,0	220,0	450,0	300,0	400,0	371,5

Preglednica 76: Ciljno razmerje debelinske strukture lesne zaloge v RGR 401

	Cilj	10-29 cm	30-49 cm	50 cm in več	Skupaj
Iglavci	m ³ /ha	62,6	94,6	142,8	300,0
	%	20,9	31,5	47,6	100,0
Listavci	m ³ /ha	33,6	39,6	26,8	100,0
	%	33,6	39,6	26,8	100,0
Skupaj	m ³ /ha	96,1	134,3	169,6	400,0
	%	24,0	33,6	42,4	100,0

9.2.1.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za mešane in raznomerne gozdove na rastišču *Omphalodo-Fagetum asaretosum* so:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. V prebiralnih gozdovih in raznomernih gozdovih, kjer želimo ohraniti prebiralno ali raznomerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Pomladitvena doba 25 let, proizvodna doba 135 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj je: smreka maks. 30 %, jelka minimalno 20 %, bukev 40 % in pl. listavci minimalno 10 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih pa: smreka 30 %, jelka minimalno 40 %, bukev maksimalno 20 %, pl. listavci 10 %.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo smreke ali jelke.
- Redna in takojšnja sanacija smrekovih sestojev po morebitnih ujmah in napadu podlubnikov.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih, kjer prevladuje bukev pa tudi smreko. Na najboljših rastiščih se nega gošče in nega letvenjaka izvede dvakrat v desetletju.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25 – 30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15 – 20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljakih, ki so presegli končno zalogo in tudi debeljakih, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa v obeh primerih povprečni premer nosilcev sestoja presegel premer 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih. Intenziteta sečnje 30 % od LZ.

- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10 – 15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presegel 1 m višine končni posek (intenziteta 100 % od LZ), v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30 - 35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20 - 25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10 – 15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- V debeljakih, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- Pri izbiri dreves za sečnjo pri jelki posebno pozornost posvečati vitalnosti, debelini in kvaliteti, in sicer prednost pri sečnji imajo nevitale jelke pred vitalnimi, debelejšje pred tanjšimi in nekvalitetne pred kvalitetnimi.

9.2.1.4.3 Ukrepi

Za RGR 401 je načrtovan možni posek v višini 79.824 m³, od tega je 77 % iglavcev in 23 % listavcev. Intenziteta poseka je povprečno 75,4 m³/ha. Glede na prirastek je intenziteta poseka iglavcev nekoliko višja od intenzitete listavcev, v povprečju pa znese v pogledu na prirastek 86,5 % in 21,6 % glede na lesno zalogo.

Preglednica 77/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	73,2	26,8	100,0
- ciljno (%)	73,0	27,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	255,4	93,5	348,9
- ciljna (m ³ /ha)	271,2	100,3	371,5
Prirastek (m ³ /ha/leto)	6,63	2,09	8,72
Možni posek (m ³)	61.580	18.244	79.824
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,82	1,72	7,54
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,8	18,4	21,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	87,8	82,5	86,5
Izravnalna doba (let)	20		

Zaradi velike površine raznomernih sestojev je večji del poseka načrtovanega kot prebiralna sečnja. V drogovnjakih in debeljakih so predvidena redčenja, sestoji v obnovi pa pomladitveni posek.

Preglednica 78/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m ³	7.889	1.256	52.301	0	0	134	61.580	22,8	87,7
	%	12,8	2,0	85,0	0,0	0,0	0,2	100,0		
Listavci	m ³	3.240	2.555	12.438	0	0	11	18.244	18,4	82,5
	%	17,8	14,0	68,1	0,0	0,0	0,1	100,0		
Skupaj	m ³	11.129	3.811	64.739	0	0	145	79.824	21,6	86,5
	%	13,9	4,8	81,1	0,0	0,0	0,2	100,0		

Zaradi velikih površin raznomernih gozdov je najvišje načrtovana prebiralna nega gozda. Na ogolelih površinah je predvidena sadnja in vsi s tem povezani ukrepi (priprava tal, obžetev, nega mladja, premazi vršičkov), na postavljenih ograjah ter evidentiranih kalužah je predvideno vzdrževanje. Znotraj ekocelice je predviden ukrep »naravni razvoj biotopov«.

Preglednica 79/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	7,45	7,45
Priprava tal	ha	3,60	3,60
Sadnja	ha	3,60	3,60
Obžetev	ha	3,60	10,80
Nega mladja	ha	3,60	3,60
Nega gošče	ha	9,56	19,12
Nega letvenjaka	ha	10,63	21,26
Nega drogovnjaka	ha	28,76	28,76
Nega v preb. gozdu	ha	91,54	91,54
Premazi vršičkov	ha	3,60	14,40
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	350	700
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	10	30
Naravni razvoj biotopov	m ³	26	26

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred 417 – Gozdovi rdečega bora na rastišču

Hacquetio-Fagetum varietas geograficus Ruscus hypoglossum

Površina RGR-a je 696,44 ha, kar predstavlja 29,5 % vseh gozdov v GGE. RGR 417 sodi v območni rastiščnogojitveni razred 14 – Gozdovi iglavcev na rastiščih podgorskih bukovij.

Gozdovi tega RGR-a imajo izjemno poudarjene ekološke funkcije na 8 % površine (ekocelica, lazi, območja z veliko skalovitostjo, naklonom). Socialne funkcije so v celoti na drugi stopnji poudarjenosti zaradi Notranjskega regijskega parka. Proizvodne funkcije, ki so le na območju lovskih objektov in grmišč na 1. stopnji poudarjenosti (2 %), povsod drugod so proizvodne funkcije na 2. stopnji poudarjenosti.

Slika 10: Sestoj B090 v oddelku 16

Slika 11: Sestoj B057 v oddelku 15

9.2.2.1 Stanje gozdov v RGR 417

9.2.2.1.1 Rastišča

V RGR 417 prevladuje gozdna združba preddinarskega-dinarskega podgorskega bukovja, ki skupno zavzema 94,9 % celotne površine RGR-a.

Preglednica 80/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 417

Šifra	Gozdna združba	PSR	Površina	%
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	7,21	600,94	94,9
64112	Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladan. torilnico	8,56	35,50	5,1
Skupaj:		7,28	696,44	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč v RGR 417 je ocenjena na 7,28 m³/ha. V pogledu prirastka je izkoriščena 82,2 %, saj znaša prirastek 5,99 m³/ha. V pogledu dejanske in optimalne lesne zaloge je proizvodna sposobnost rastišč izkoriščena 70,7 %.

9.2.2.1.2 Stanje sestojev v RGR 417

Zgradba gozda

V RGR 417 76 % površine poraščajo rdeče borovi in smrekovi drogovnjaki, 15 % je bukovno-jelovih in smrekovih debeljakov in 5 % je smrekovih, rdeče borovih in gradnovih sestojev v obnovi. Mladovja smreke, bukve in mehkih listavcev zavzemajo 4 % površin.

Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	12,0	34,3	25,8	13,4	14,5	95,5	56,0	4,30	71,7
Listavci	16,9	25,2	28,1	16,6	13,2	75,1	44,0	1,69	28,3
Skupaj	14,2	30,3	26,8	14,8	13,9	170,6	100,0	5,99	100,0

Povprečna lesna zaloga v RGR 417 je 170,6 m³/ha, od tega je 44 % listavcev in 56 % iglavcev. Lesna zaloga listavcev je najmočnejše zastopana v III. in II. debelinskem razredu (28 % oziroma 25 %). V lesni zalogi iglavcev pa prevladuje delež v II. debelinskem razredu (34 %), ki mu sledi III. debelinski razred s 26 %.

Prirastek iglavcev je 4,30 m³/ha/leto, prirastek listavcev pa 1,69 m³/ha/leto, skupaj torej 5,99 m³/ha/leto.

Razmerje drevesnih vrst

V RGR 417 prevladuje smreka z 62 %, sledita pa ji bukev z 29 % ter bor 28 %.

Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	62,2	5,6	27,8	29,4	13,9	3,7	21,2	6,8
	%	36,4	3,3	16,3	17,2	8,2	2,2	12,4	4,0
Ciljno stanje	m ³ /ha	97,5	7,0	43,5	41,5	17,0	5,0	24,0	7,0
	%	40,0	3,0	18,0	17,0	7,0	2,0	10,0	3,0

Ohranjenost gozdov

Gozdovi v RGR 417 so na 47 % površin močno spremenjeni, vsi ostali pa so spremenjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, večina drogovnjakov je celo nenegovanih, le debeljaki in mladovja so na dobri polovici negovani. Prevladujoč sklep je tesen, sledi pa mu delež normalnega. Zasnova drogovnjakov je dobra ali pomanjkljiva, največ mladovij pa ima slabo zasnovo.

Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	28,47	21,6	27,2	20,9	30,3	55,5	15,3	29,2	0,0	24,9	23,4	0,0	51,7
Drogovnjak	526,55	3,7	47,5	47,3	1,5	3,8	47,8	48,4	0,0	41,5	28,2	15,3	15,0
Debeljak	105,02					55,2	44,8	0,0	0,0	0,5	77,0	7,4	15,1
Sestoj v obnovi	36,40					2,3	87,2	10,5	0,0				
Skupaj:	696,44												

Kakovost drevja

Kakovost drevja v tem RGR-u je dobra, saj ima 1 % dreves odlično in 21 % prav dobro kakovost. Prevladuje sicer delež dreves dobre kakovosti (47 %). Pri iglavcih ima smreka boljšo kakovost od jelke in bora, pri listavcih pa bukev izstopa s 5 % odlične in 38 % prav dobre kakovosti. 22 % listavcev ima zadovoljivo in 16 % slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 4,6 % dreves. Večina dreves ima zaradi žledoloma poškodovane veje (3,0 %), sledijo poškodbe na koreničniku in deblu (1,3 %) ter opazna osutost na 0,3 % dreves.

9.2.2.2 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi v RGR 417

V preteklem ureditvenem obdobju je realizacija poseka s 128,1 % presegla načrtovanega. Realiziran posek iglavcev je presegal načrtovane vrednosti zaradi sanacije žledoloma. Kar 68 % izvedenega poseka je sanitarnega (19 % je zabeleženega kala), 14 % pa še zaradi poseka oslabeledi dreves. Le 12 % vsega poseka je bilo izvedenega kot pomladitvena sečnja oziroma 4 % kot izbiralno redčenje.

Preglednica 84/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 417

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	5.175	10.117	195,5	100,8
Listavci	4.865	2.746	56,4	27,3
Skupaj	10.040	12.863	128,1	128,1

Gojitvena dela so imela v preteklem obdobju slabo realizacijo, saj je le sadnja dosegla tretjino in nega gošče četrtno načrtovanega obsega. Dodatno je bilo izvedeno vzdrževanje ograje in varstvo pred žuželkami.

Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 417

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	33,61	0,00	0,0
Priprava tal	ha	5,60	2,41	34,4
Sadnja	ha	5,60	2,43	34,7
Obžetev	ha	16,80	4,47	21,3
Nega mladja	ha	7,10	1,00	11,3
Nega gošče	ha	13,52	4,07	24,1
Nega letvenjaka	ha	19,66	2,50	10,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	19,62	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	22,40	3,67	13,1
Vzdrževanje travinj	ha	885,52	0,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	-	100	-
Varstvo pred žuželkami	dni	-	10,04	-

9.2.2.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 417

9.2.2.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina RGR 417 se je s tem načrtom zmanjšala zaradi 10-hektarske krčitve pod Padežem, v največji meri pa je zmanjšanje gozda posledica izločitve omejnikov (ožjih od 20 metrov) iz maske gozda ter natančnejše digitalizacije gozdnega roba. Lesna zaloga iglavcev in listavcev se povečuje, prirastek se pri iglavcih povečuje, listavcih pa je okrog 1,7 m³/ha. Posek v tem RGR-u je bil do preteklega obdobja izveden v minimalnem obsegu, velik porast poseka v preteklem obdobju pa je posledica sanacije žledoloma.

Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1971 do 2019

Obdobje	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni posek oz. možni posek m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1971-80	153,18	48,3	11,7	60,0	0,97	0,24	1,21	0,15	0,23	0,38
1981-90	619,19	8,9	7,4	16,3	0,35	0,23	0,58	0,44	0,07	0,51
1991-00	467,00	13,1	12,6	25,7	0,23	0,37	0,60	0,47	0,04	0,51
2001-10	736,43	45,7	57,2	102,9	1,25	1,59	2,84	0,37	0,06	0,43
2011-18	704,11	73,1	66,9	140,0	3,33	1,85	5,18	1,80	0,49	2,28
2019-28*	696,44	95,5	75,1	170,6	4,30	1,69	5,99	2,57	1,04	3,61

* prikazan je možni posek 2019-2028

9.2.2.3.2 Drevesna sestava

Pregled sestave drevesnih vrst kaže na povečevanje deleža smreke, jelke, buke in plemenitih listavcev, medtem ko se delež bora in hrastov znižuje. Deleža drugih trdih in mehkih listavcev ostajata enaka.

Preglednica 87/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1976 do 2018

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	M. list.
1971-80	11,0	9,0	61,0	2,0	0,0	0,0	17,0	0,0
1981-90	5,0	2,0	48,0	4,0	0,0	0,0	41,0	0,0
1991-00	9,1	7,4	34,4	7,4	6,4	0,0	25,2	10,1
2001-10	19,7	1,9	22,8	18,7	12,4	3,0	12,2	9,3
2011-18	27,0	3,0	22,2	15,4	13,6	1,5	12,4	4,9
2019-28	36,4	3,3	16,3	17,2	8,2	2,2	12,4	4,0

9.2.2.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

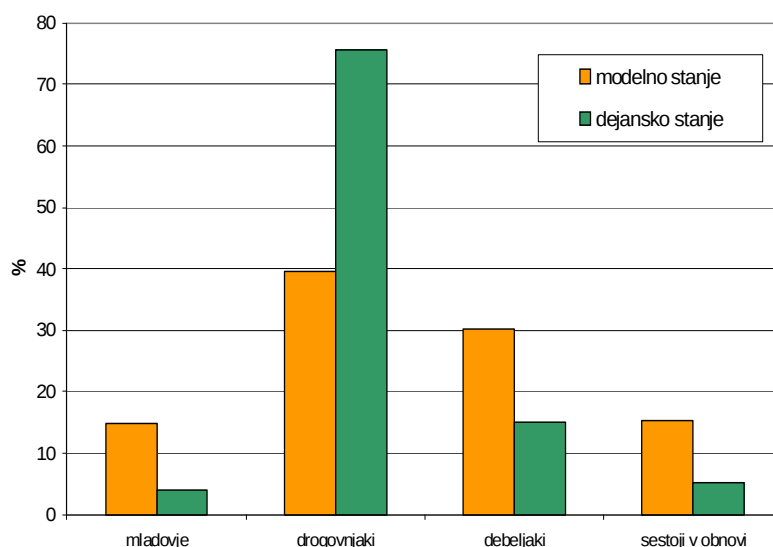
V RGR 417 od optimalnega stanja najbolj odstopajo drogovnjaki, ki jih je precej preveč. Glede na leto 2011 se je njihov delež še povečal (+13,3 %). Površine vseh ostalih razvojnih faz so pod modelno vrednostjo. Delež debeljakov se je od leta 2011 zmanjšal za 13,9 %, za 0,3 % sta se povečala deleža mladovij in sestojev v obnovi.

Preglednica 88/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	28,47	4,1	4,1	19	14,7	102,38	-10,6
Drogovnjak	526,55	75,6	75,6	52	39,6	275,79	+36,0
Debeljak	105,02	15,1	15,1	39	30,3	211,02	-15,2
Sestoj v obnovi	36,4	5,2	5,2	20	15,4	107,25	-10,2
Skupaj:	696,44	100,0	100,0	130	100,0	696,44	0,0

Primerjavo modelnega in dejanskega razmerja razvojnih faz nazorno ilustrira spodnji graf.

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 417

9.2.2.4 Cilji, usmeritve in ukrepi v RGR 417

9.2.2.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Za skupinsko raznodobne gozdove: velikopovršinsko raznodoben (enodoben) gozd smreke s posamično do skupinsko primesjo ostalih iglavcev, bukve, hrasta in plemenitih listavcev. Ciljna lesna zaloga 242,5 m³/ha, končna lesna zaloga 650 m³/ha. Ciljno obdobje 30 let. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Preglednica 89: Ciljno stanje po razvojnih fazah v RGR 417

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Skupaj
Delež (%)	5,0	65,0	25,0	5,0	100,0
Les.zaloga (m ³ /ha)	50,0	200,0	400,0	200,0	242,5

9.2.2.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za gozdove v RGR 417:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Pomladitvena doba 20 let, proizvodna doba 130 let. Obhodnjica 10 let.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj je: smreka maksimalno 30 % , bukev minimalno 60 %, graden 5 % in pl. listavci minimalno 5 %.
- Redna in takojšna sanacija smrekovih sestojev po morebitnih ujmah in napadu podlubnikov.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo gradna, pl. listavcev in delno tudi smreke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes, pri čemer pospešujemo graden in pl. listavce. Na najboljših rastiščih se nega gošče in nega letvenjaka izvede dvakrat v desetletju.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 20 – 25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10 – 15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.

- Pričeti z obnovo v debeljaki, ki so presegli končno zalogo in tudi debeljaki, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa v obeh primerih povprečni premer nosilcev sestoja presegel premer 50 cm pri smreki in jelki, borih 35 cm in 45 cm pri listavcih, intenziteta sečnje 30 – 35 % od LZ.
- V debeljaki, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10 – 15 % od LZ), v ostalih debeljaki brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presegel 1 m višine končni posek (intenziteta 100 % od LZ), v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).

9.2.2.4.3 Ukrepi

V RGR 417 je načrtovan skupni možni posek v višini 25.117 m³, od tega je 71 % iglavcev in 29 % listavcev. Intenziteta poseka znaša skupaj 36,1 m³/ha, kar pomeni 21,1 % lesne zaloge in 60,2 % prirastka. Intenziteta možnega poseka glede na lesno zalogo je večja pri iglavcih, glede na prirastek pa pri listavcih.

Preglednica 90/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	56,0	44,0	100,0
- ciljno (%)	61,0	39,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	95,5	75,1	170,6
- ciljna (m ³ /ha)	147,9	94,6	242,5
Prirastek (m ³ /ha/leto)	4,30	1,69	5,99
Možni posek (m ³)	17.892	7.225	25.117
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,57	1,04	3,61
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	26,9	13,8	21,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	59,7	61,4	60,2
Izravnalna doba (let)	30		

Možni posek je v 84 % načrtovan kot redčenja drogovnjakov in debeljekov, 15 % je namenjenega pomladitvenemu poseku v debeljaki in sestojih v obnovi ter po 1 % je načrtovanega kot sanitarna sečnja.

Preglednica 91/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% Od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m ³	15.400	2.277	0	0	0	215	17.892	26,9	59,8
	%	86,1	12,7	0,0	0,0	0,0	1,2	100,0		
Listavci	m ³	5.709	1.459	0	0	0	57	7.225	13,8	61,3
	%	79,0	20,2	0,0	0,0	0,0	0,8	100,0		
Skupaj	m ³	21.109	3.736	0	0	0	272	25.117	21,1	60,2
	%	84,0	14,9	0,0	0,0	0,0	1,1	100,0		

V mlajših drogovnjaki, ki prevladujejo v RGR-u je načrtovana nega na 23,68 ha. Načrtovana je tudi nega v vseh mladovjih ter sadnja na saniranih površinah po žledolmu in gradaciji lubadarja. V debeljaki, ki se jih bo uvajalo v obnovo je predvidena priprava sestoja. Za krepitev funkcij je predvideno vzdrževanje grmišč, lazov in kaluž. Za postavljene zaščitne ograje je predvideno dvakratno vzdrževanje.

Preglednica 92/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	16,36	16,36
Priprava tal	ha	7,37	7,37
Sadnja	ha	7,37	7,37
Obžetev	ha	7,37	22,11
Nega mladja	ha	7,37	7,37
Nega gošče	ha	8,29	16,58
Nega letvenjaka	ha	8,03	16,06
Nega ml. drogovnjaka	ha	23,68	23,68
Zaščita s premazom	ha	7,37	29,48
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	350	700
Odstranjevanje tulcev	kos	50	50
Vzdrževanje grmišč	ha	9,77	29,31
Vzdrževanje travinj	ha	2,87	28,7
Spravilo sena z odvozom	ha	2,87	28,7
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	kos	2	6

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 504 – Mešani in raznomerni gozdovi na *Omphalodo-Fagetum typicum*

RGR 504 – Mešani in raznomerni gozdovi na *Omphalodo-Fagetum typicum* ima površino 602,75 ha in zavzema 25,6 % enote. RGR 504 sodi v območni rastiščnogojitveni razred 01 – Dinarska jelova bukovja na globokih tleh.

Gozdovi v RGR 504 imajo na 34 % odstotkih površin izjemno poudarjene ekološke funkcije zaradi skalovitosti in vzdrževanih lazov. Socialne funkcije so v celoti na drugi stopnji zaradi Notranjskega regijskega parka. Proizvodne funkcije so na celotnem območju, razen na območju ekocelice (3. stopnja), poudarjene na prvi stopnji.

Slika 12: Sestoj C024 v oddelku 8

9.2.3.1 Stanje gozdov v RGR 504

9.2.3.1.1 Rastišča

V RGR 504 so na celotni površini tri oblike dinarskega jelovega bukovja.

Preglednica 93/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 504

Šifra	Gozdna združba	PSR	Površina	%
64112	Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladan. torilnico	8,56	320,21	53,1
64113	Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem	6,41	222,25	36,9
64130	Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom	8,74	60,29	10,0
	Skupaj:	7,78	602,75	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je v RGR 504 ocenjena na 7,78 m³/ha, dejanski prirastek je 7,38 m³/ha. Glede na prirastek je proizvodna sposobnost rastišč izkoriščena 94,9 %. V pogledu dejanske in optimalne lesne zaloge je izkoriščenost rastiščnega potenciala 77,2 %.

9.2.3.1.2 Stanje sestojev v RGR 504**Zgradba gozda**

V RGR 504 prevladujejo s 45 % jelobo-bukovi in jelovo-smrekovi raznomerni sestoji. Sledijo bukovo-jelovi debeljaki z 32 %, smrekovi drogovnjaki na 14 % ter bukovi sestoji v obmvi (6 %) in bukova mladovja (3 %). Na 17 % površin odraslih sestojev je prisoten podmladek bukve, smreke in plemenitih listavcev večinoma dobre zasnove.

Lesna zaloga in prirastek

V RGR 504 je povprečna lesna zaloga 299,5 m³/ha, od tega je iglavcev 51,0 % in listavcev 49,0 %. Kar 40 % lesne zaloge iglavcev je v petem debelinskem razredu, pri listavcih pa prevladuje lesna zaloga v III. debelinskem razredu (28 %).

Preglednica 94/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,2	10,7	19,5	27,1	39,5	152,6	51,0	4,15	56,3
Listavci	8,7	17,4	27,7	23,6	22,6	146,9	49,0	3,23	43,7
Skupaj	5,9	14,0	23,5	25,4	31,2	299,5	100,0	7,38	100,0

Letni prirastek iglavcev je 4,15 m³/ha (2,7 % od lesne zaloge iglavcev), pri listavcih pa je 3,23 m³/ha (2,2 % od lesne zaloge listavcev).

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi je najmočnejše zastopana jelka s 45 % ter bukev s 36 %. Delež jelke se bo v naslednjih desetletjih zmanjševal, ker je večji del njene lesne zaloge v V. debelinskem razredu, povečeval pa se bo delež bukve in plemenitih listavcev.

Preglednica 95/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr.list
Dejansko stanje	m ³ /ha	18,1	134,5	109,7	34,8	2,4
	%	6,0	45,0	36,6	11,6	0,8
Ciljno stanje	m ³ /ha	19,8	144,9	121,9	39,5	3,3
	%	6,0	44,0	37,0	12,0	1,0

Ohranjenost gozdov

Gozdovi v RGR 504 so na celotni površini ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Mladovja in drogovnjaki imajo večinoma dobro zasnovo. Samo pri debeljaki in posamično-šopasto raznomernih gozdovih prevladujejo negovani sestoji, medtem ko prevladujejo v ostalih razvojnih fazah pomanjkljivo negovani sestoji. Sklep mladovij je pretrgan, ker gre tu večinoma za sanirane površine po žledolomu in gradaciji lubadarja, ki se še niso ustrezno pomladile. Pri drogovnjaki prevladuje tesen, debeljaki pa normalen sklep.

Preglednica 96/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	19,09	10,0	50,9	22,9	16,2	33,5	38,2	28,3	0,0	39,2	22,3	5,0	33,5
Drogovnjak	81,66	13,1	70,1	13,9	2,9	18,0	41,6	36,0	4,4	83,3	14,5	0,0	2,2
Debeljak	193,49					89,6	9,5	0,9	0,0	13,0	63,7	22,2	1,1
Sestoj v obnovi	36,55					48,8	51,2	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	263,50					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	8,46					7,3	92,7	0,0	0,0				
Skupaj:	602,75												

Kakovost drevja

68 % dreves iglavcev ima prav dobro kakovost, medtem ko je takih listavcev le 31 %. Pri listavcih prevladuje s 37 % dobra kakovost. Medtem ko je iglavcev odlične kakovosti 2 %, je takih listavcev za 7 %. Je pa kar 19 % dreves listavcev (bukev in plemeniti listavci) zadovoljive in 6 % slabe kakovosti.

Poškodovanost sestojev

V RGR 504 je poškodovanih 11,6 % dreves. Prevladujejo poškodbe vej s 7,9 %, poškodb na deblu in koreničniku je 3,3 %. Znaki osutosti so prisotni na 0,4 % drevja.

9.2.3.2 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi v RGR 504

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo v RGR 504 posekanih 23.139 m³, kar je 111,5 % načrtovanega možnega poseka. Preseganje etata iglavcev je posledica sanacije žledoloma, vetroloma in gradacije smrekovega lubadarja v obdobju 2015-2017, ko je bilo zaradi tega vzroka posekanih 7.087 m³ iglavcev. Skupno je bilo v obdobju 2011-2018 kar 72,5 % poseka evidentiranega kot sanitarni oziroma posek oslabelega drevja.

Preglednica 97/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
Iglavci	13.732	19.888	144,8	85,9
Listavci	9.407	5.913	62,9	25,6
Skupaj	23.139	23.139	111,5	111,5

Gojitvena dela za sadnjo so bila izvedena z dobro polovico, medtem ko se vseh ostalih del praktično ni izvajalo. Zaradi gradacije smrekovega lubadarja in žledoloma je bilo izvedenih 9,63 dnin varstav pred žuželkami.

Preglednica 98/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 504

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	39,22	7,00	17,8
Priprava tal	ha	8,00	4,31	53,9
Sadnja	ha	8,00	4,81	60,1
Obžetev	ha	24,00	2,90	12,1
Nega mladja	ha	16,30	1,50	9,2
Nega gošče	ha	14,63	1,00	6,8
Nega letvenjaka	ha	22,46	2,00	8,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	29,87	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	32,00	5,61	17,5
Varstvo pred žuželkami	dni	-	9,63	-

9.2.3.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 504

9.2.3.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina RGR 504 se je s tem načrtom malenkost zmanjšala zaradi izločitve dela oddelka 7 (odsek 7B s površino 18,99 ha v RGR 401). Lesna zaloga listavcev stalno narašča, iglavcev pa se je po 20-letnem obdobju nespremenjenosti znižala zaradi ujm, ki so to GGE prizadele od 2014 do 2017.

Povprečni prirastek iglavcev v obdobju zadnjih 48 let je 4,5 m³/ha, listavcev pa 2,8 m³/ha. Posek iglavcev in listavcev se po padcu v obdobju 1991-2010, sedaj znova povečuje.

Preglednica 99/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1971 do 2019

Obdobje	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni posek oz. možni posek m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1971-80	506,86	288	56	344	7,45	1,42	8,87	7,55	0,97	8,52
1981-90	506,86	251	75	326	5,01	3,08	8,09	7,48	0,84	8,32
1991-00	627,15	181,7	74,5	256,2	2,63	1,89	4,52	3,39	0,61	4,00
2001-10	625,48	171,0	116,8	287,8	2,96	2,93	5,89	2,99	0,80	3,79
2011-18	621,95	180,5	145,4	325,9	4,63	4,28	8,91	4,00	1,19	5,19
2019-28*	602,75	152,6	146,9	299,5	4,15	3,23	7,38	3,57	2,34	5,91

* prikazan je možni posek 2019-2028

9.2.3.3.2 Drevesna sestava

V drevesni sestavi sestojev v RGR 504 so se v preteklem obdobju nadaljevale spremembe, ki se dogajajo že od leta 1986 dalje. Tako se nadaljuje povečevanje deleža bukve in plemenitih listavcev ter zmanjševanje deleža jelke. Delež smreke se bo po znižanju zaradi gradacije smrekovega lubadarja verjetno ponovno povečal.

Preglednica 100/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1971 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr. list.	M. list.
1971-80	3,0	80,0	9,0	6,0	2,0	0,0
1981-90	4,0	73,0	14,0	7,0	2,0	0,0
1991-00	4,6	66,3	21,4	6,1	0,9	0,6
2001-10	6,7	52,7	29,9	10,7	0,0	0,0
2011-18	8,6	46,9	33,8	10,3	0,4	0,0
2019-28	6,0	45,0	36,6	11,6	0,8	0,0

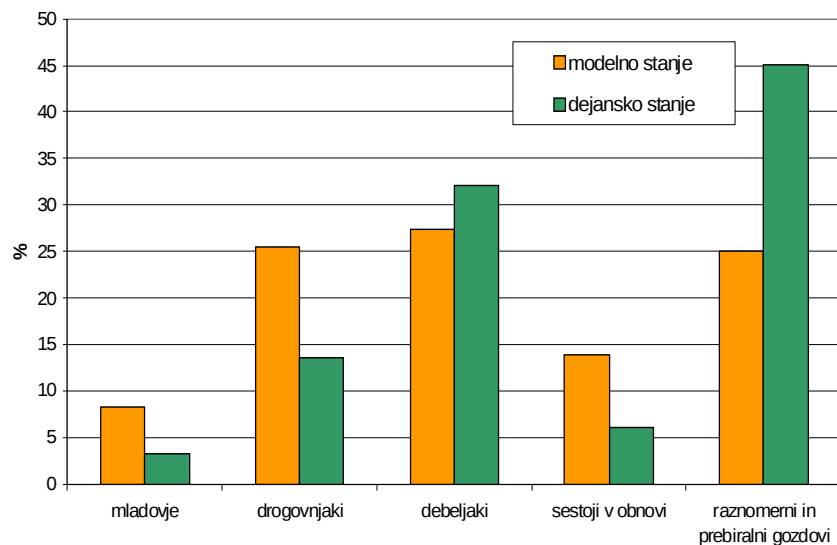
9.2.3.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem se je delež mladovij povečal za +1,4 %, vendar še vedno zaostaja za modelno vrednostjo. Za +3,1 % se je povečal glede na leto 2011 tudi delež drogovnjakov. Delež debeljakov, ki jih je glede na model preveč, se je od leta 2011 zmanjšal (-6,7 %), povečala pa sta se deleža sestojev v obnovi (+0,3 %) in raznomernih sestojev (+1,9 %). Tako so se površine vseh razvojnih faz, razen raznomernih sestojev, približale modelnim vrednostim.

Preglednica 101/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	19,09	3,2	3,2	15	8,3	50,03	-5,1
Drogovnjak	81,66	13,5	13,5	46	25,5	153,70	-12,0
Debeljak	193,49	32,1	32,1	49	27,3	164,55	+4,8
Sestoj v obnovi	36,55	6,1	6,1	25	13,9	83,78	-7,8
Raznomerni sestoj	271,96	45,1	45,1	-	25,0	150,69	+20,1
Skupaj:	602,75	100,0	100,0	135	100,0	602,75	0,0

Razmerja razvojnih faz in modelnih vrednosti so prikazana tudi v spodnjem grafikonu.

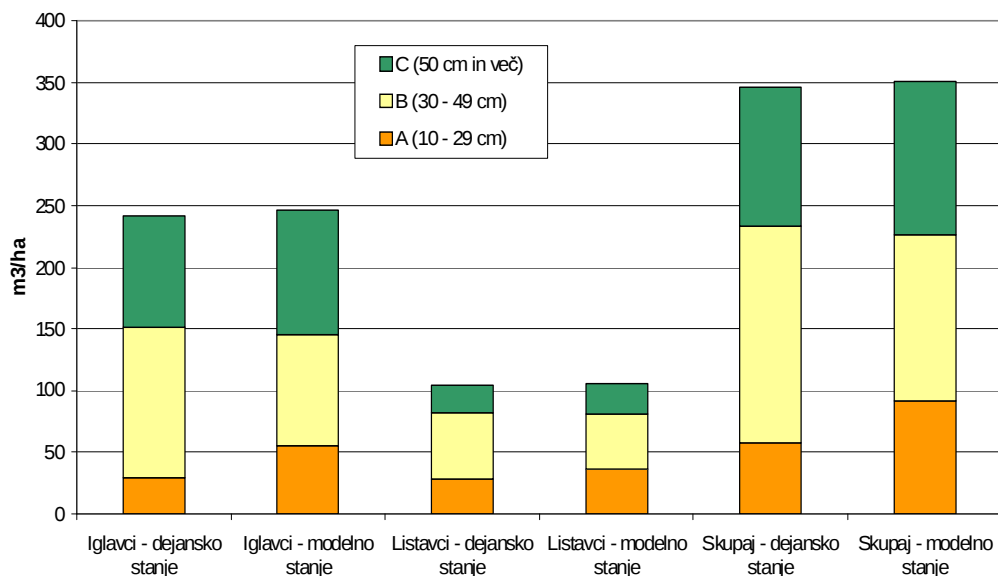
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 504

Značilnosti rastišč in sestojev ter njihova drevesna sestava, omogočajo v tem RGR-u malopovršinsko postopno gospodarjenje, ponekod tudi prebiralno gospodarjenje. Dolgoročno zato načrtujemo vsaj ohranjanje deleža raznomernih sestojev z ustreznim gospodarjenjem, zelo zaželeno pa bi bilo, da bi se delež raznomernih in prebiralnih sestojev povečal. Zato smo za ta gospodarski razred izračunali modelno oziroma ciljno razporeditev drevja po debelinskih razredih in jo primerjali z dejanskim stanjem. Podatki so prikazani v preglednici in v grafikonu.

Preglednica 102: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge v RGR 504

Debelinski razred	Iglavci				Listavci				Skupaj			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
10 – 29 cm	28,5	11,8	55,0	22,0	28,2	27,0	36,0	34,0	56,7	16,4	91,0	26,0
30 – 49 cm	123,3	51,0	90,0	37,0	53,4	51,1	45,0	43,0	176,7	51,0	135,0	38,0
50 cm in več	89,9	37,2	101,0	41,0	22,9	21,9	24,0	23,0	112,8	32,6	125,0	36,0
Skupaj	241,7	100,0	246,0	100,0	104,5	100,0	105,0	100,0	346,2	100,0	351,0	100,0

V raznomernih gozdovih RGR 504 je dejansko lesna zaloga iglavcev in listavcev enaka modelni. Glede na razdelitve lesne zaloge po RDR-ih, pa je tako pri iglavcih kot listavcih preveč srednje debelega drevja (RDR B) in premalo drevja v razredu 10-29 cm.

Grafikon 14: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge raznomernih sestojev v RGR 504

9.2.3.4 Cilji, usmeritve in ukrepi v RGR 504

9.2.3.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke, bukve in smreke s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev. Ciljna lesna zaloga 329,4 m³/ha, končna lesna zaloga 630 m³/ha, ciljno obdobje 20 let. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Za raznomerne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke, bukve, smreke in plemenitih listavcev. Optimalna lesna zaloga 350 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 90 cm, listavci 70 cm, Ciljno obdobje 20 let. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Preglednica 103: Ciljno stanje po razvojnih fazah v RGR 504

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoj	Skupaj
Delež (%)	2,0	15,0	25,0	13,0	45,0	100,0
Les.zaloga (m³/ha)	70,0	210,0	400,0	300,0	350,0	329,4

Preglednica 104: Ciljno razmerje debelinske strukture lesne zaloge v GR 504

	Cilj	10-29 cm	30-49 cm	50 cm in več	Skupaj
Iglavci	m³/ha	51,1	77,3	116,6	245,0
	%	20,9	31,5	47,6	100,0
Listavci	m³/ha	33,9	40,0	31,1	105,0
	%	32,3	38,1	29,6	100,0
Skupaj	m³/ha	85,0	117,3	147,7	350,0
	%	24,3	33,5	42,2	100,0

9.2.3.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za RGR 504:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. V prebiralnih gozdovih in raznomernih gozdovih, kjer želimo ohraniti prebiralno ali raznomerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Pomladitvena doba 25 let, proizvodna doba 135 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Redna in takojšna sanacija smrekovih sestojev po morebitnih ujmah in napadu podlubnikov.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj je: smreka maks. 30 %, jelka minimalno 20 %, bukev 40 % in pl. listavci minimalno 10 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih pa: smreka 30 %, jelka minimalno 40 %, bukev maksimalno 20 %, pl. listavci 10 %.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo smreke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih, kjer prevladuje bukev pa tudi smreko. Na najboljših rastiščih se nega gošče in nega letvenjaka izvede dvakrat v desetletju.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljakih, ki so presegli končno zalogo in tudi debeljakih, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa v obeh primerih povprečni premer nosilcev sestoja presegel premer 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih. Intenziteta sečnje 30 % od LZ.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presegel 1 m višine končni posek (intenziteta 100 % od LZ), v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (tako ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- V debeljakih, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- Pri izbiri dreves za sečnjo pri jelki posebno pozornost posvečati vitalnosti, debelini in kvaliteti, in sicer prednost pri sečnji imajo nevitale jelke pred vitalnimi, debelejšje pred tanjšimi in nekvalitetne pred kvalitetnimi.

9.2.3.4.3 Ukrepi

Preglednica 105/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	51,0	49,0	100,0
- ciljno (%)	50,0	50,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	152,6	146,9	299,5
- ciljna (m ³ /ha)	164,7	167,4	329,4
Prirastek (m ³ /ha/leto)	4,15	3,23	7,38
Možni posek (m ³)	21.492	14.134	35.626
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,57	2,35	5,91
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,4	16	19,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	85,9	72,6	80,1
Izravnalna doba (let)	20		

Možni posek v RGR 504 znaša skupaj 35.626 m³, od tega je 60 % iglavcev in 40 % listavcev. V etatu je predvidene 56 % prebiralne sečnje, 27 % redčenja, 16 % pomladitvene sečnje in 2 % poseka je v tem RGR-u predvidenega kot sanitarni posek.

Preglednica 106/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% Od LZ	% Od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	3.964	1.716	15.272	0	0	540	21.492	23,4	85,8
	%	18,4	8,0	71,1	0,0	0,0	2,5	100,0		
Listavci	m³	5.662	3.888	4.552	0	0	32	14.134	16,0	72,6
	%	40,1	27,5	32,2	0,0	0,0	0,2	100,0		
Skupaj	m³	9.626	5.604	19.824	0	0	572	35.626	19,7	80,0
	%	27,0	15,7	55,7	0,0	0,0	1,6	100,0		

Zaradi raznomernih sestojev je veliko nege prebiralnega gozda. V debeljkih, ki se bodo uvajali v obnovo je predvidena priprava sestoja ter nega v vseh mladovjih in mlajših drogovnjakih. Načrtovana je tudi sadnja in vsa dela, ki spadajo zraven. Za krepitev funkcij je predvideno vzdrževanje kaluž ter v ekocelici »naravni razvoj biotopov«.

Preglednica 107/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	8,07	8,07
Priprava tal	ha	3,20	3,20
Sadnja	ha	3,20	3,20
Obžetev	ha	3,20	9,60
Nega mladja	ha	3,20	3,20
Nega gošče	ha	9,57	19,14
Nega letvenjaka	ha	8,45	8,45
Nega ml. drogovnjaka	ha	18,95	18,95
Nega prebiralnega gozda	ha	34,74	34,74
Zaščita s premazom	ha	3,20	12,80
Odstranjevanje tulcev	kos	50	50
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	kos	5	15
Naravni razvoj biotopov	m ³	141	141

10 PROSTORSKI DEL GGN GGE MENIŠIJA

10.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Gozdne površine iz preteklega načrta in novo določene gozdne površine

Površina gozdov se je s tem GGN zmanjšala za 8,28 ha. Razlika v površini izhaja iz krčitev gozdov, izločitve omejков, ki so ožji od 20 metrov ter natančnejše digitalizacije gozdnega roba.

Površina gozda je sedaj 2.357,27 ha, površina gozdnega prostora pa 2.501,72 ha. Površina gozdnega prostora se je v tem GGN glede na pretekli GGN zmanjšala za 22,95 ha.

Preglednica 108: Stanje gozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.365,55	100,0
Novo določene gozdne površine	16,97	0,7
Novo izločene gozdne površine	12,85	0,5
Izkrčene površine v preteklem obdobju	12,40	0,5
Skupna površina gozda novega načrta	2.357,27	99,7
Površine v zaraščanju	90,32	
Druge gozdne zemljišča	82,01	

Preglednica 109/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	2.707,41	100,0
Gozd	2.357,27	87,1
Ostala gozdna zemljišča	9,21	0,3
- obora	-	0,0
- daljnovodi	9,21	0,3
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	135,24	5,0
- pobočni grušči	-	0,0
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	64,83	2,4
- zaraščajoče površine	62,44	2,3
- infrastrukturni objekti	7,49	0,3
- drugo (objekti..)	0,48	0,0
Skupaj gozdni prostor	2.501,72	92,4
- zaraščajoče površine izven gozda	27,88	1,0
- drugo	177,81	6,6
Skupaj negozdni prostor	205,69	7,6

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov.

Zemljišča v zaraščanju, ki se ne bodo določila kot gozd

Po uradni evidenci dejanske rabe zemljišč, se v gozdnem prostoru nahaja 62,44 ha površin, ki se zaraščajo (nekošeni lazi), zunaj gozdnega prostora pa je takih 27,88 ha (opuščene kmetijske površine). Skupno je v GGE 90,32 ha površin v zaraščanju.

Površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene

V preteklem obdobju je bilo v GGE Menišija 12,40 ha krčitev gozdov.

Navedena območja so prikazana v prostorskem delu na karti 1: Stanje in razvoj gozdnih površin.

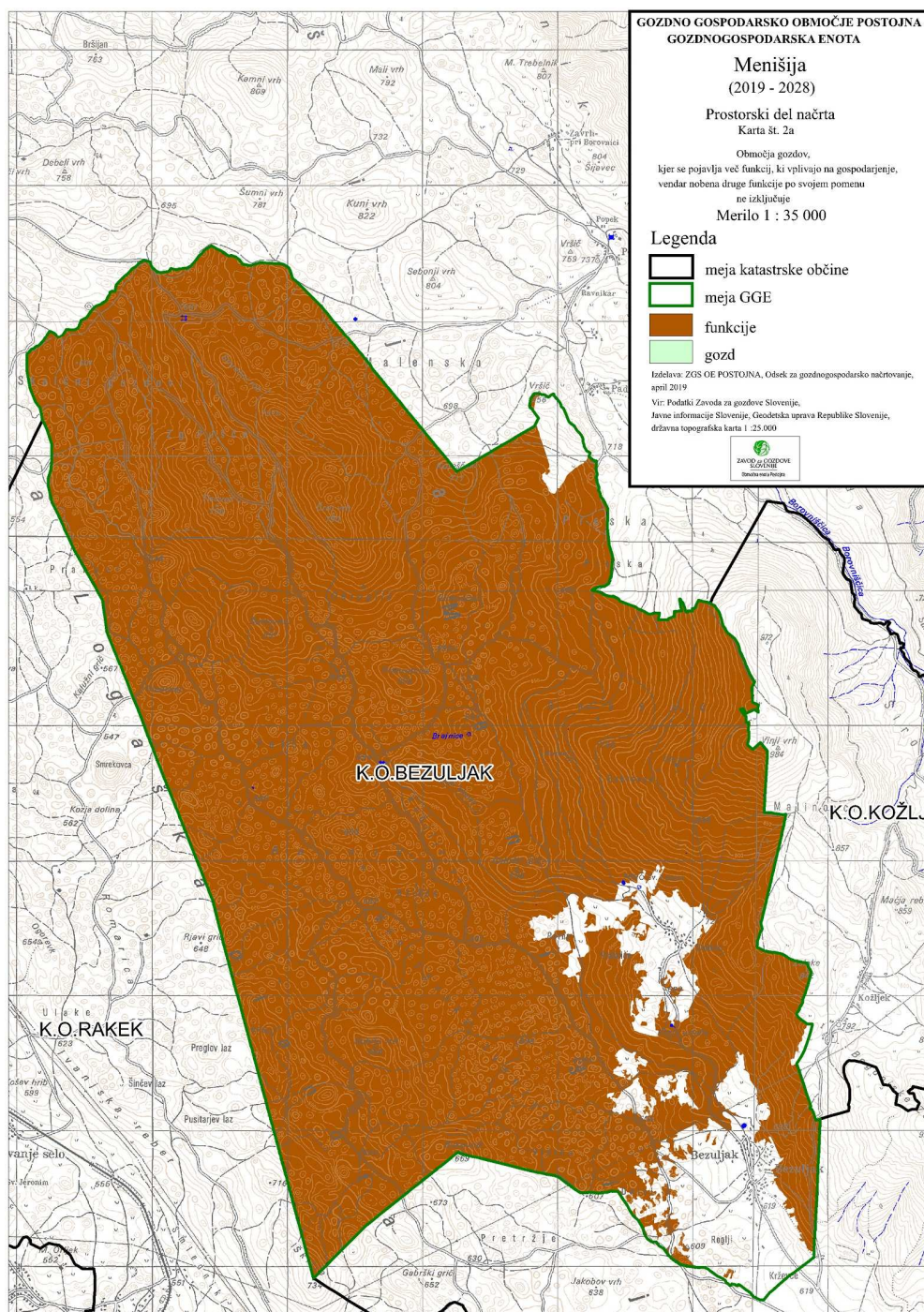
10.2 Večfunkcionalna območja

Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

Prikazana so območja, kjer se pojavljajo ekološke funkcije na 1. ali 2. stopnji, obenem pa na prvi ali drugi stopnji tudi zaščitna, higiensko-zdravstvena, estetska funkcija ali funkcija varstva naravnih vrednot ter varstva kulturne dediščine.

V GGE Menišija je teh površin 2.501,72 ha ali celotni gozdni prostor, ker ima celotna GGE poudarjene ekološke funkcije vsaj na 2. stopnji (EPO), hkrati pa je celotna GGE v območju Notranjskega regijskega parka.

Navedena območja so prikazana v prostorskem delu načrta na karti 2a.

Karta 5: Prostorska karta št. 2a: Večfunkcionalna območja

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

Prikazana so območja hkratne navzočnosti ekoloških funkcij (1. ali 2. stopnja poudarjenosti) ter okolje obremenjujoče socialne funkcije prav tako vsaj drugi stopnji poudarjenosti.

Ekološke funkcije so zaradi vpetosti GGE v območje EPO, širšega vodovarstvenega območja in kraškega značaja na celotnem območju gozdnega prostora na drugi ali na prvi stopnji poudarjenosti. Izmed okolje obremenjujočih funkcij imamo v GGE Menišija na območju poučno in rekreacijsko funkcijo (Učna pot Menišija, evropska pešpot E7, kolesarske poti, lovsko kočjo in območje nabiranja drugih gozdnih proizvodov). Obrambne funkcije v GGE ni.

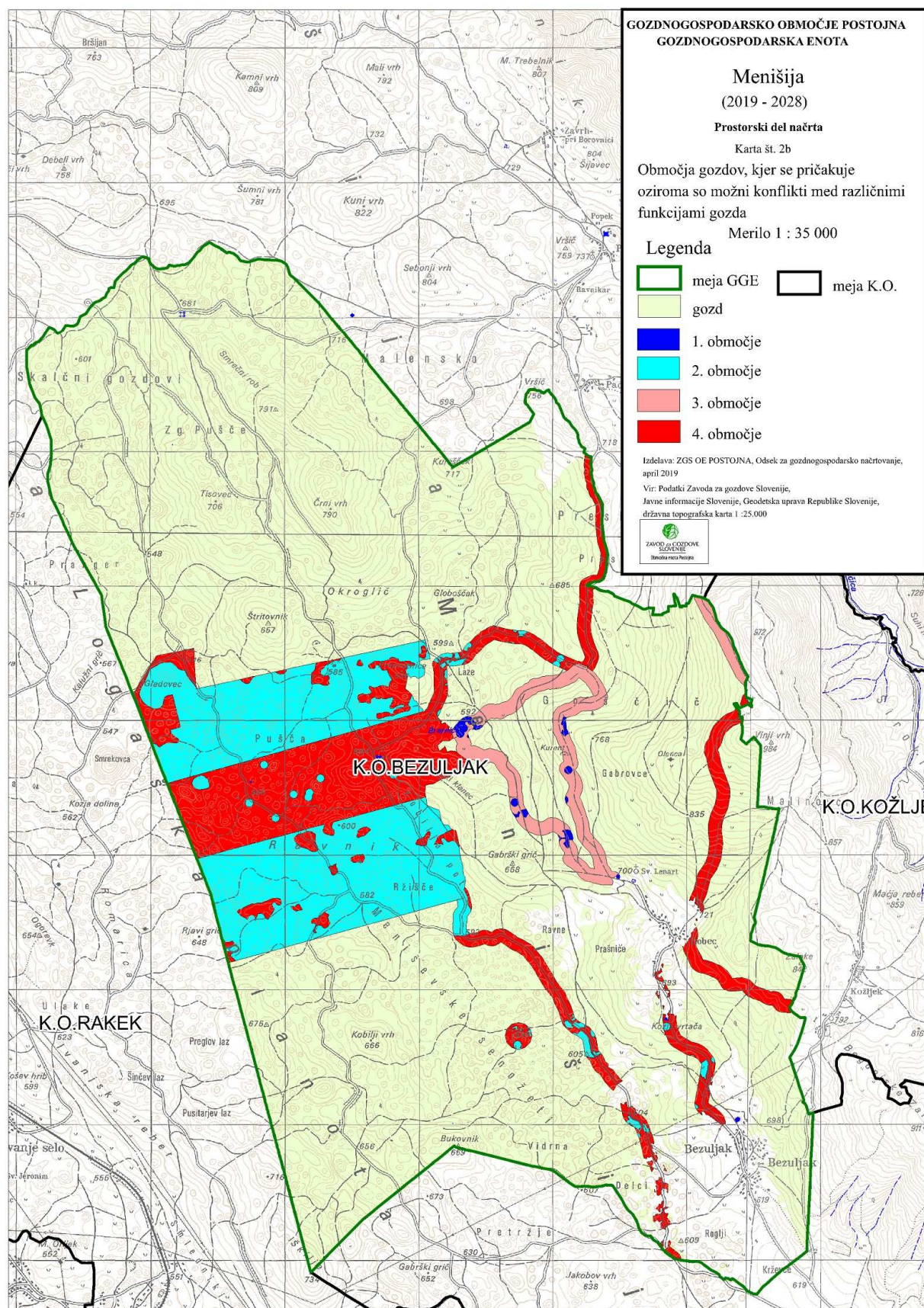
Prekrivanje teh dveh skupin razvrščamo v štiri kategorije območij:

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija.
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

Navedena območja so prikazana v prostorskem delu načrta na karti 2b: Območja gozdov konfliktnih funkcij.

Preglednica 110: Večfunkcionalna območja

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	3,50	0,1
2. območje	259,43	10,4
3. območje	50,89	2,0
4. območje	239,24	9,6
Skupaj	553,06	22,1

Karta 6: Prostorska karta št. 2b: Območja gozdov konfliktnih funkcij

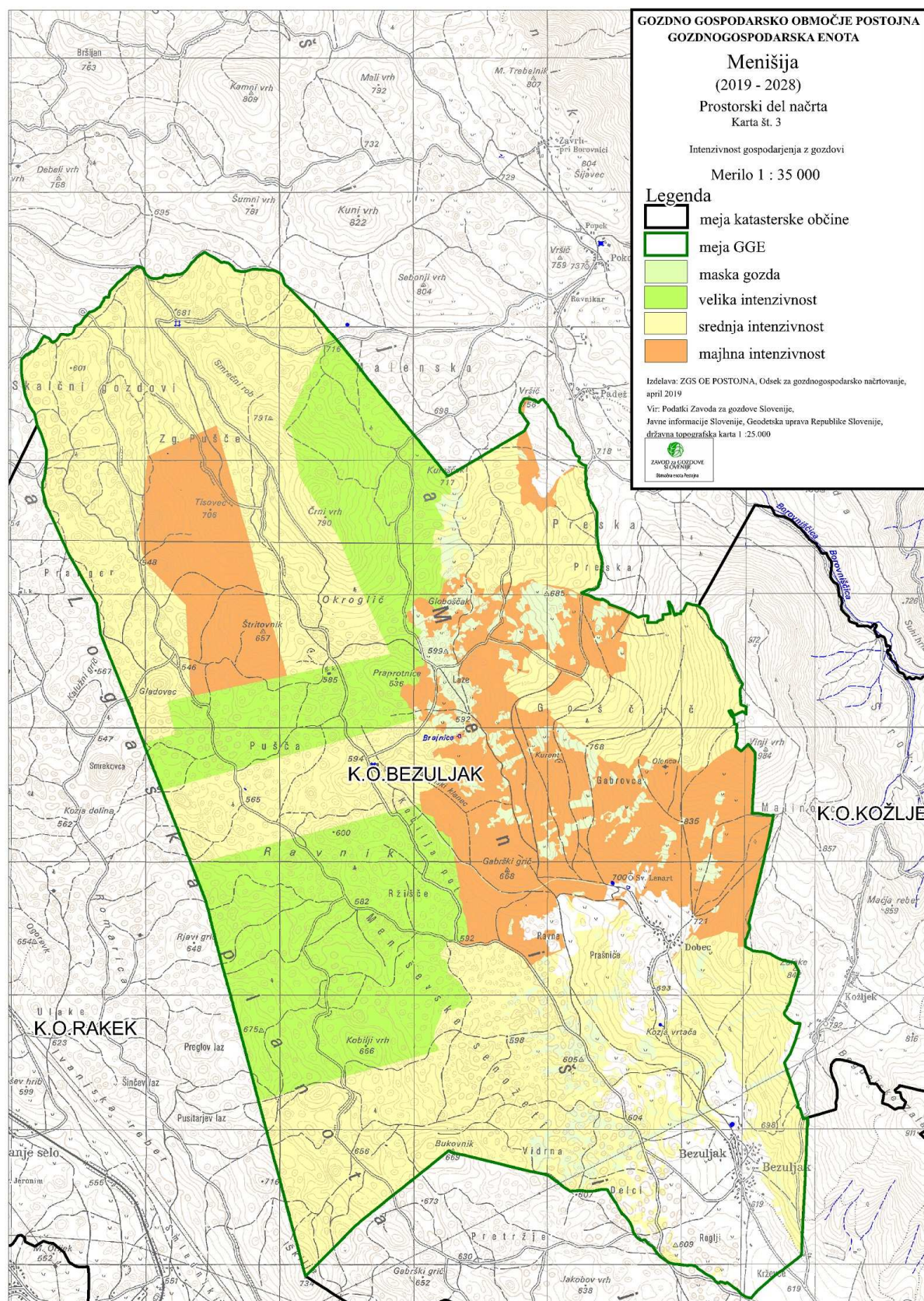
10.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi (karta 3: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi) je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izraža povprečje letnega možnega in realiziranega poseka (oba v bruto m³/ha) ter povprečje dvakratnega obsega načrtovanih in realiziranih gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh/ha:

- zelo velika intenzivnost (1);
- velika intenzivnost (2);
- srednja intenzivnost (3);
- majhna intenzivnost (4);
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov (5).

Preglednica 111: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	0,00	0,0
Velika intenzivnost	579,56	20,5
Srednja intenzivnost	1.294,87	54,9
Majhna intenzivnost	482,84	24,6
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	0,00	0,0
Skupaj	2.357,27	100,0

Karta 7: Prostorska karta št. 3: Intenzivnost gospodarjenja

10.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

V GGE Menišija gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov ni, zato karte 4: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi, ne prikazujemo.

Preglednica 112: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Kategorija	Površina (ha)	Delež (%)
Varovalni gozdovi	0,00	0,0
Gozdni rezervati	0,00	0,0
GPN – ukrepi dovoljeni	0,00	0,0
Skupaj	0,00	0,0

10.5 Gozdovi za sanacijo

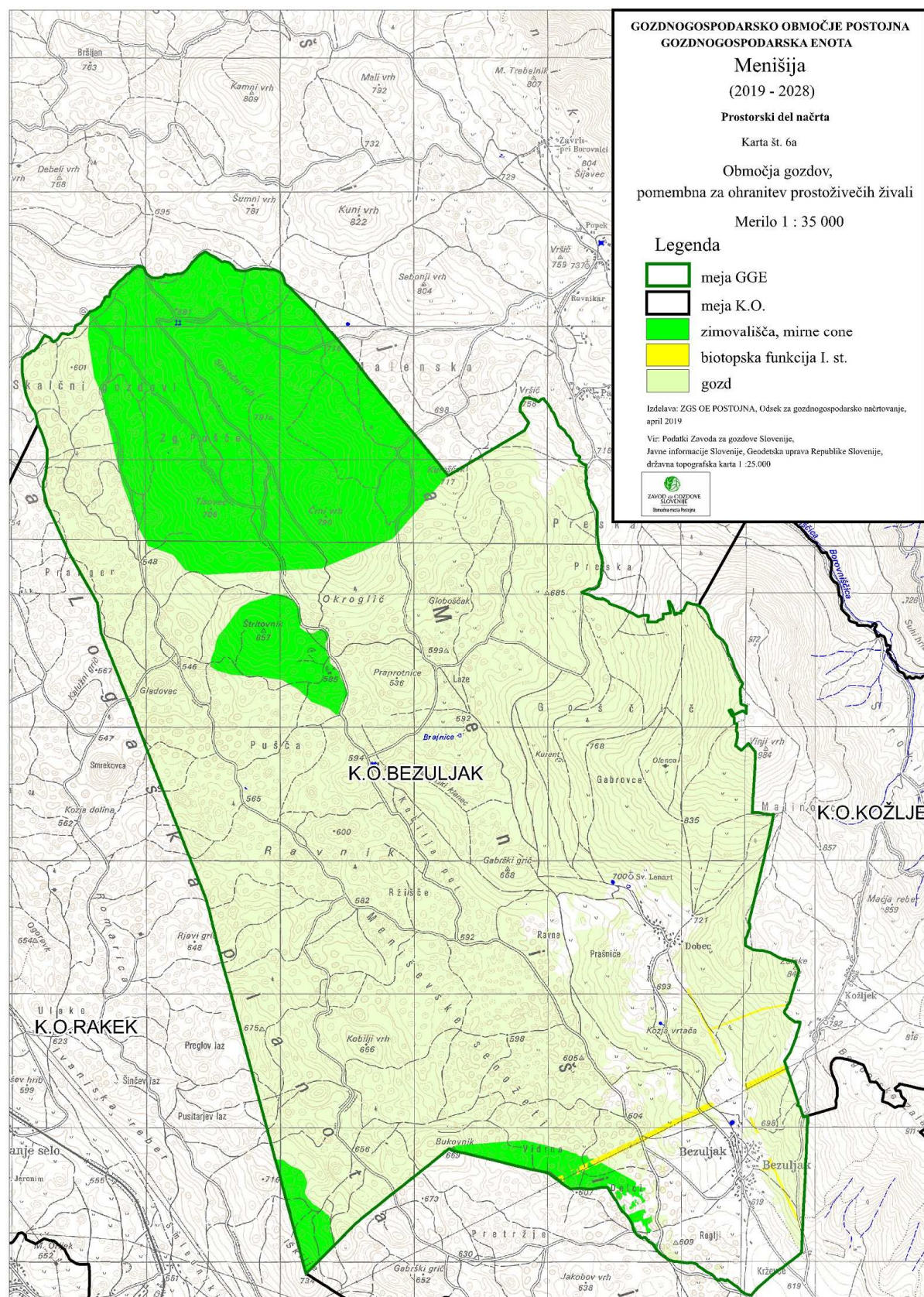
V GGE Menišija ni gozdov za sanacijo, zato ne prikazujemo karte 5: Gozdovi za sanacijo.

10.6 Območja gozdov

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjeno na prvi stopnji. V gozdu so to ekocelice, jame, kaluže, izviri, lazi, zimovališča in naravna zatočišča. Na drugi stopnji poudarjenosti je zajeto preostalo območje gozdov, saj ga v celoti prekriva EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Skupno območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, predstavljajo celotno površino GGE.

Obe območji sta prikazani na karti 6a: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

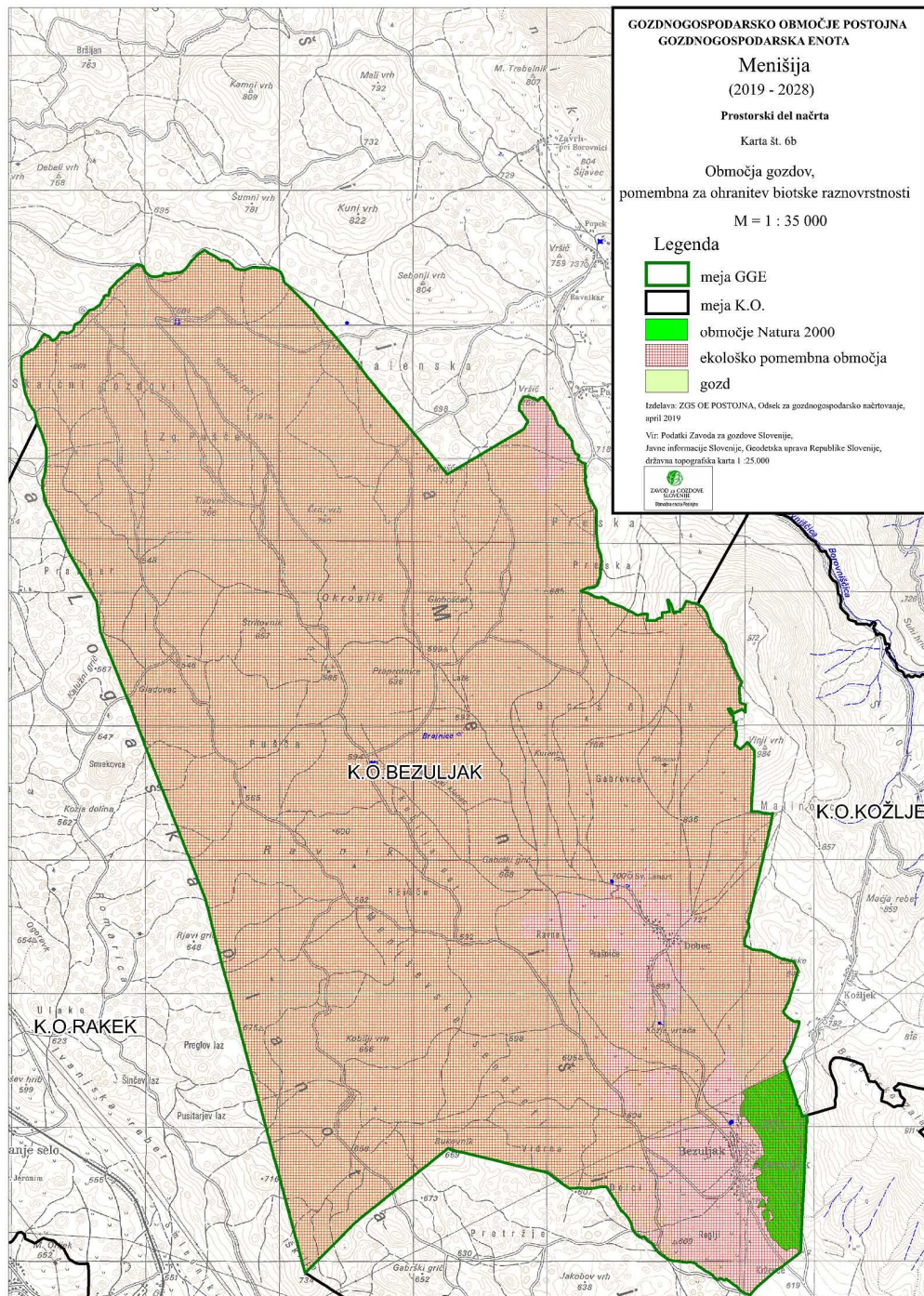
Karta 8: Prostorska karta št. 6a: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Preglednica 113: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Posebna varstvena območja (Natura 2000)	32,14	1,4
Ekološko pomembna območja	2.357,27	100,0

Ekološko pomembni območji EPO 91200 Bezuljak in EPO 80000 Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri pokrivata celo GGE. Del GGE pokriva posebno varstveno območje Natura 2000 - SI3000310 Bezuljak. Vsebina je prikazana na karti 6b: Območja pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Karta 9: Prostorska karta št. 6b: Območja pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

V GGE Menišija ni izločenih območij gozdov, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna.

10.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na območju GGE Menišija ni ogroženih območij zaradi poplavne nevarnosti, erozijskih ter plazovitih območij. V tej GGE tudi ni vodovarstvenih območij na občinskem ali državnem nivoju. Ker je to v celoti kraško območje tudi ni površinskih vodotokov. V GGE Menišija so samo štirje manjši kraški izviri (Brejnice, Rupa, Dovžek in Beč), ki so točkovno prikazani na karti funkcij.

Ker v GGE ni enot, ki jih je potrebno prikazovati na karti 7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah, le-ta ni izdelana.

10.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno

Teh površin gozdov v GGE Menišija ni.

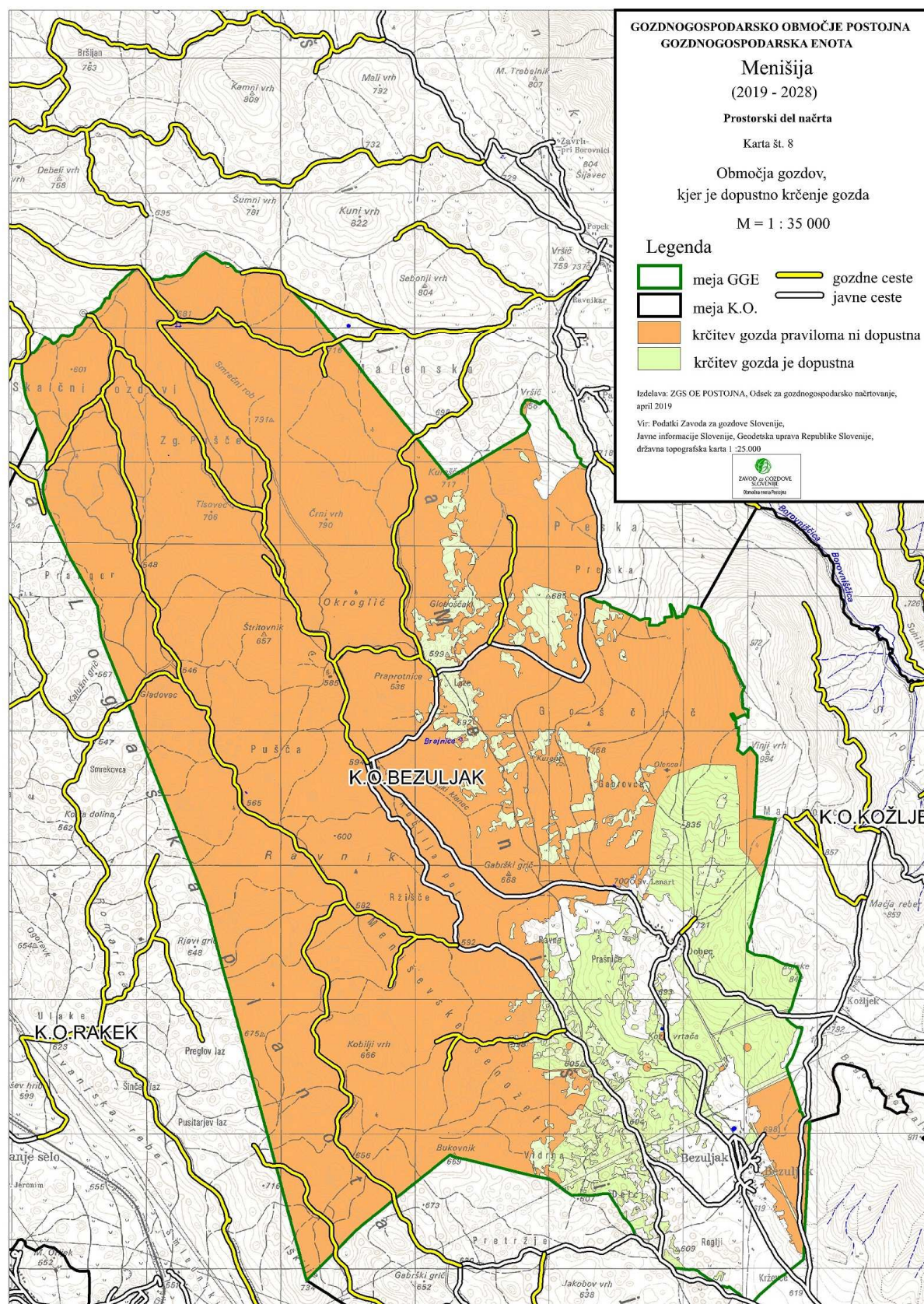
Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno

Za GGE Menišija so površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, če je planska raba gozd, naslednje:

- 1. stopnja ekoloških funkcij,
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Površina teh gozdov v GGE je 2.095,42 ha ali 88,9 % vseh gozdov.

Vsebinska je prikazana na karti 8: Območja gozdov, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno.

Karta 10: Prostorska karta št. 8: Območja gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno

10.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Odprtost gozdov s prometnicami

V GGE Menišija je 37,91 km cest, od tega je 25,22 km gozdnih cest. Gostota cest znaša 16,1 m/ha.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

Območja, ki so prednostna pri izgradnji gozdni cest, morajo ustrezati naslednjim pogojem:

- pravilna razdalja večja od 600 m,
- možni posek večji od 4 m³/ha/leto,
- intenzivnost gospodarjenja mora biti vsaj srednja.

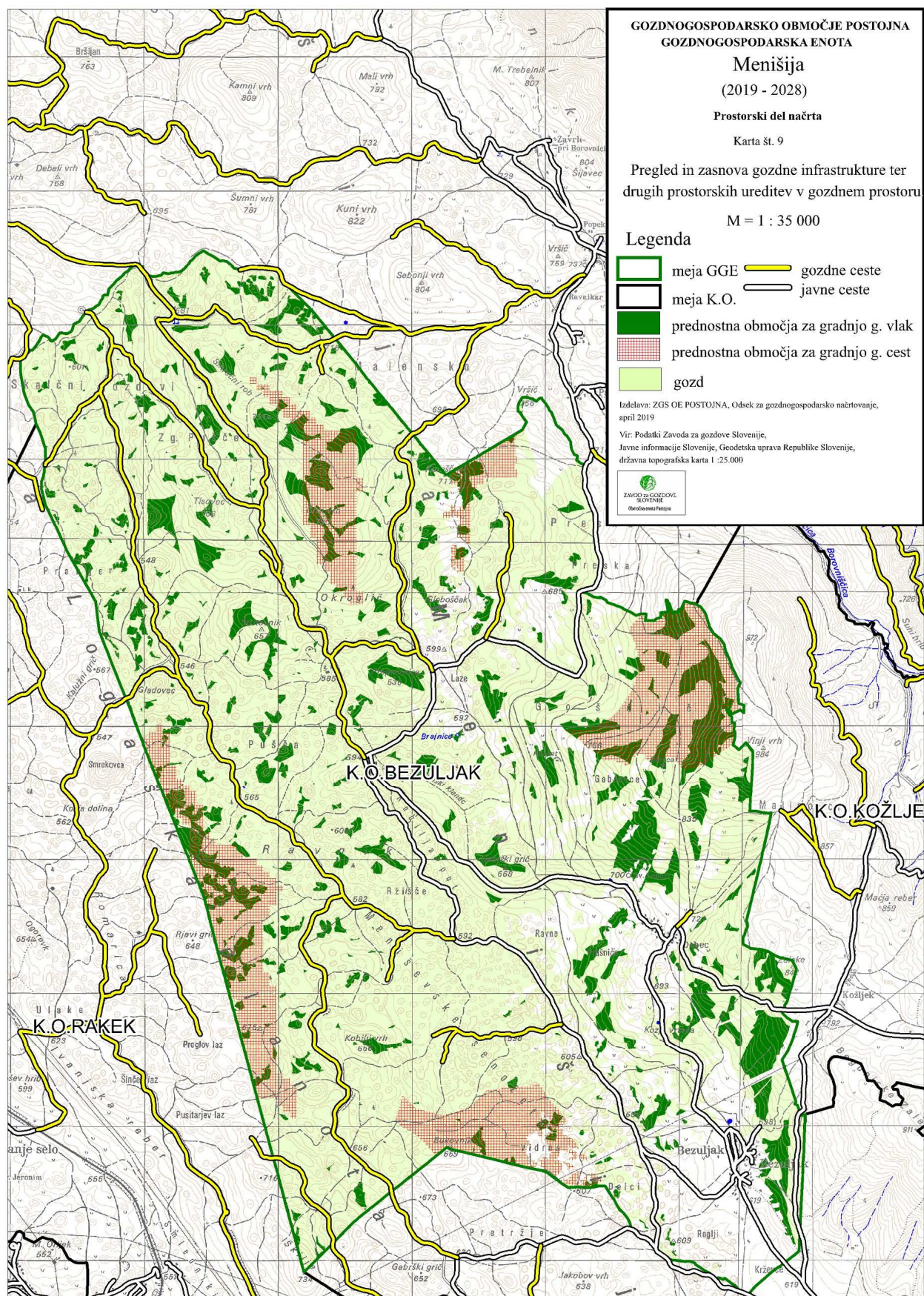
V GGE Menišija je kot prednostno območje za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami določenih 293 ha gozdov v odsekih 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11a/c, 12a in 16. Na terenu je to pet območij, ki obsegajo gozdove ob meji z GGE Unec-Škocjan ter okolici vrhov Bukovnik, Črni vrh, Kurešček in Vinji vrh. Ker trase morebitnih novih cest niso določene, tudi njihova dolžina ni določena.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Območja gozdov, ki so od obstoječih prometnic (javne ceste, gozdne ceste, gozdne vlake) oddaljena več kot 60 m, so izločena kot prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak.

Za prednostno območje izgradnje gozdnih vlak je določenih 300 ha gozdov, vendar je večina teh območij na terenih z večjim naklonom. Ti neodprti gozdovi ležijo mozaično razporejeni (nepovezani) po celi GGE in so od obstoječih prometnic (vlak) oddaljeni več kot 60 m.

Prednostna območja so prikazana na prostorski karti 9: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture.

Karta 11: Prostorska karta št. 9: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture

11 LITERATURA

- Biotska raznolikost gozdnate krajine, J.Papež, M.Perušek, I.Kos, ZGS, ZGDS, Ljubljana 1997
- Gradivo za izračun proizvodne sposobnosti rastišč za območne načrte 2001 – 2010, Ž. Veselič, D. Matijašič, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana 2001
- Kepic, B., 2018: Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGE Menišija. Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana, Ljubljana
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Postojna (2011-2020). Zavod za gozdove Slovenije, OE Postojna, 2011
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Menišija, 1961 – 1970
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Menišija, 1971 – 1980
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Menišija, 1981 – 2090
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Menišija, 1991 – 2000
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Menišija, 2001 – 2010
- Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Menišija, 2011 – 2020
- Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D., 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Gozdarski vestnik 70 (4), s. 195-214
- Marinček, L., Čarni, A., 2002: Komentar k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije v merilu 1 : 400.000. Založba ZRC, Ljubljana.
- Mihelič T., 2014. Sečni ostanki in panjevina v GGE Črni dol in Snežnik. Strokovna naloga. Zavod za gozdove Slovenije, OE Postojna, Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje, 38 str.
- Načrt sancije gozdov poškodovanih v žledolomu od 30. januarja do 10. februarja 2014. Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana, 10.4.2014
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Ur. l. RS št. 91/2010
- Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS št. 114/2009)
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana, 2012
- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS št. 21/16)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Ur. l. RS št. 88/2005, 91/2010
- Urbančič, M. et al., 2005: Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik, Silva Slovenica : Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana.
- Zakon o gozdovih /ZG/ Ur.l.RS št. 30/1993 s kasnejšimi spremembami
- Zakon o ohranjanju narave. Ur. l. RS št. 56/1999 s kasnejšimi spremembami

12 NAČRT SO IZDELALI

Izmero na stalnih vzorčnih ploskvah so opravili:

Igor BIZJAK, univ. dipl. inž. gozd.
Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd.
in sodelavci

Opise sestojev opravil:

Boštjan GROŠELJ, univ. dipl. inž. gozd.

Pri kabinetnih delih so sodelovali:

mag. Špela HABIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Marko UDOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.
Vinko STERŽAJ, univ. dipl. inž. rač.
Frenk PRELEC, univ. dipl. inž. gozd.
Adolf TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.
Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd.
Andrej REBEC, dipl. inž. gozd., revirni gozdar
Jurij REBEC, mag. inž. gozd., revirni gozdar
mag. Boštjan JEŽ, univ. dipl. inž. gozd., vodja KE

Postojna, 29.4.2019

Načrt sestavil:

Boštjan GROŠELJ, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov

na OE Postojna

Marko UDOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

vodja OE Postojna:

Anton SMREKAR, univ. dipl. inž. gozd.

direktor Zavoda za gozdove Slovenije

Damjan ORAŽEM, univ. dipl. inž. gozd.

13 PRILOGE

Priloga I

Obrazec E1 (tabelarni pregled za GGE)

Obrazec E2 (tabelarni pregled za RGR)

Obrazec E3 (tabelarni pregled za lastniške kategorije)

Ostale priloge:

Seznam tarif po odsekih

Seznam prirastnih nizov po RGR

Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

Preglednica F1

Priloga II

Obrazec E4 (tabelarni pregled za odseke)

KARTE

Prostorski del

Karta 1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Kartni del

Karta 2 Karta tipov drevesne sestave gozdov

Karta 3 Karta rastišč

Karta 4 Karta kategorij gozdov

Karta 5 Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta 6 Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Karta 7 Karta funkcij gozdov

Karta 8 Karta ukrepov

Karta 9 Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

Karta 11 Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila

Karta 12 Karta požarne ogroženosti gozdov

PRILOGA I

Preglednica LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.339,09	7,93	10,25	2.357,27
Delež (%)	99,2	0,4	0,4	100,0

Preglednica F2: Površine s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

OPIS	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	DRUGO	SKUPAJ
P0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P1	0,00	713,92	0,00	0,00	961,16	0,00	0,00	0,00	0,00	1.675,08
P2	0,00	58,49	0,00	0,00	764,26	0,00	0,00	0,00	0,00	822,75
P3	0,00	3,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,89
Skupaj	0,00	776,30	0,00	0,00	1.725,42	0,00	0,00	0,00	0,00	2.501,72

Preglednica GF1: Gozdni fondi po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Rastiščnogojitveni razredi in gospodarske kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
401 – Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	1.058,08	255,4	93,5	348,9	6,63	2,09	8,72	22,8	18,4	21,6	86,5
417 - Gozdovi rdečega bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. geog. <i>Ruscus hypoglossum</i>	696,44	95,5	75,1	170,6	4,3	1,69	5,99	26,9	13,8	21,1	60,2
504 - Mešani in raznom. gozdovi na <i>Omphalodo-Fag. typicum</i>	602,75	152,6	146,9	299,5	4,15	3,23	7,38	23,4	16,0	19,7	80,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	2.357,27	181,9	101,7	283,6	5,31	2,26	7,57	23,5	16,5	21,0	78,7
VSI GOZDOVI skupaj	2.357,27	181,9	101,7	283,6	5,31	2,26	7,57	23,5	16,5	21,0	78,7

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	69,91	3,0						
Drogovnjak	766,26	32,5	42,23	5,5	0,0	78,0	22,0	0,0
Debeljak	413,66	17,5	47,12	11,4	33,2	66,8	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	98,08	4,2	41,18	42,0	13,5	64,3	22,2	0,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	949,6	40,3	156,18	16,4	48,9	51,1	0,0	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	59,76	2,5	19,69	32,9	11,9	88,1	0,0	0,0
Skupaj:	2.357,27	100,0	306,4	13,0	32,6	61,4	6,0	0,0

Preglednica ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	69,91	22,3	38,3	15,4	24,0	39,1	35,4	25,5	0,0	41,3	17,8	3,4	37,5
Drogovnjak	766,26	8,3	55,2	35,0	1,5	5,0	56,0	38,5	0,5	57,3	21,3	10,6	10,8
Debeljak	413,66					83,8	15,8	0,4	0,0	11,4	62,6	21,6	4,4
Sestoj v obnovi	98,08					41,9	54,2	3,9	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	949,60					93,0	7,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	59,76					86,9	13,1	0,0	0,0				
Skupaj	2.357,27												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	13,1	29,0	20,0	12,7	25,2	12,9	36,5
Jelka	3,9	8,6	15,3	27,2	45,0	48,3	137,2
Bor	12,7	37,3	21,3	11,1	17,6	2,9	8,2
Bukev	8,7	18,0	29,1	25,5	18,7	23,6	67,0
Hrast	20,9	26,2	25,1	13,4	14,4	1,5	4,2
Pl. Ist.	9,9	18,5	27,2	25,2	19,2	7,5	21,2
Dr. tr. Ist.	23,2	27,7	23,1	11,9	14,1	2,6	7,4
Meh. Ist.	20,3	25,2	24,8	13,1	16,6	0,7	2,0
Iglavci	6,2	14,0	16,5	23,6	39,7	64,1	181,9
Listavci	10,7	19,3	28,1	23,7	18,2	35,9	101,7
Skupaj	7,8	15,9	20,6	23,6	32,1	100,0	283,6

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	13,1	29,0	20,0	12,7	25,2	12,9	36,5
Jelka	3,9	8,6	15,3	27,2	45,0	48,3	137,2
Bor	12,7	37,3	21,3	11,1	17,6	2,9	8,2
Bukev	8,7	18,0	29,1	25,5	18,7	23,6	67,0
Hrast	20,9	26,2	25,1	13,4	14,4	1,5	4,2
Pl. Ist.	9,9	18,5	27,2	25,2	19,2	7,5	21,2
Dr. tr. Ist.	23,2	27,7	23,1	11,9	14,1	2,6	7,4
Meh. Ist.	20,3	25,2	24,8	13,1	16,6	0,7	2,0
Iglavci	6,2	14,0	16,5	23,6	39,7	64,1	181,9
Listavci	10,7	19,3	28,1	23,7	18,2	35,9	101,7
Skupaj	7,8	15,9	20,6	23,6	32,1	100,0	283,6

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m3/ha)

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,68	1,21	1,08	1,20	1,13	70,1	5,31
Listavci	0,51	0,55	0,60	0,40	0,21	29,9	2,26
Skupaj:	1,19	1,76	1,68	1,60	1,34	100,0	7,57

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m3/ha) za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m3/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,68	1,21	1,08	1,20	1,13	70,1	5,31
Listavci	0,51	0,55	0,60	0,40	0,21	29,9	2,26
Skupaj:	1,19	1,76	1,68	1,60	1,34	100,0	7,57

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	100.964	23,5											
Listavci	39.603	16,5											
Skupaj	140.567	21,0											
Neizkor. DREVJE	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	31,88	31,88											
Priprava tal	ha	14,17	14,17											
Sadnja	ha	14,17	14,17											
Obžetev	ha	14,17	42,51											
Nega mladja	ha	14,17	14,17											
Nega gošče	ha	27,42	54,84											
Nega letvenjaka	ha	27,11	45,77											
Nega ml. drogo.	ha	71,39	71,39											
Nega prebi. gozda	ha	126,28	126,28											
Zaščita s premazom	ha	14,17	56,68											
Odstranje. tulcev	kos	700	1.400											
Vzdrž. zašč. ograje	m	100	100											
Vzdrž. grmišč	ha	9,77	29,31											
Vzdrževanje travinj	ha	2,87	28,70											
Spravilo sena z odvozom	ha	2,87	28,70											
Vzdrževanje kaluž	kos	17	51											
Naravni razvoj biotopov	m ³	167	167											
Ostala varstvena dela	dni	100	100											

Rastičnogojitveni razred: Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum asaretosum* (401)**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.051,13	4,44	2,51	1.058,08
Delež (%)	99,4	0,4	0,2	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	15,8	21,3	10,9	12,6	39,4	8,7	30,2
Jelka	4,4	8,7	13,5	26,5	46,9	64,6	225,2
Bor	23,7	52,6	23,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	9,1	17,8	28,4	27,8	16,9	19,3	67,3
Hrast	11,6	17,4	30,6	28,3	12,1	0,0	0,1
Pl. list.	9,7	18,1	27,5	27,2	17,5	7,1	24,9
Dr.tr.list.	12,0	19,0	26,4	26,7	15,9	0,3	1,1
Meh.list.	16,4	21,8	21,8	29,1	10,9	0,0	0,0
Iglavci	5,7	10,2	13,2	24,9	46,0	73,2	255,4
Listavci	9,3	17,9	28,2	27,6	17,0	26,8	93,5
Skupaj	6,7	12,2	17,2	25,6	38,3	100,0	348,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,83	1,13	1,14	1,73	1,81	76,0	6,63
Listavci	0,44	0,48	0,56	0,43	0,19	24,0	2,09
Skupaj:	1,27	1,61	1,70	2,16	2,00	100,0	8,72

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	711,88	67,3	346,20	32,7	0,00	0,0	0,00	0,0	1.058,08	100,0
Skupaj vsi gozdovi	711,88	67,3	346,20	32,7	0,00	0,0	0,00	0,0	1.058,08	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

RDR	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m3/ha
A	6,8	2,8	9,6	6,5	5,2	11,7	13,3	8,0	21,3	8,0
B	1,0	0,1	1,1	0,0	0,2	0,2	1,0	0,3	1,3	2,3
C	0,3	0,1	0,4	0,2	0,1	0,3	0,5	0,2	0,7	2,3
Skupaj	8,1	3,0	11,1	6,7	5,5	12,2	14,8	8,5	23,3	12,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	22,35	2,1						
Drogovnjak	158,05	14,9	2,76	1,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	115,15	10,9	12,75	11,1	16,5	83,5	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	25,13	2,4	11,23	44,7	19,1	71,2	9,7	0,0
Raznomerno (ps-šp)	686,10	64,9	109,03	15,9	49,7	50,3	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	51,30	4,8	17,22	33,6	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj:	1.058,08	100,0	152,99	14,5	38,2	61,1	0,7	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.	Skupaj
ha	66,53	10,37	52,6	0,09	16,92	2,68	3,8	152,99
%	6,4	1,0	5,1	0,0	1,6	0,3	0,4	100,0

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	60	0,0	55,0	45,0	0,0	0,0
Jelka	940	4,7	68,8	26,2	0,3	0,0
Bukev	303	3,3	22,4	38,7	24,4	11,2
Hrast	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pl. list.	142	14,8	50,7	32,4	2,1	0,0
Dr.tr.list.	3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	1.000	4,4	68,0	27,3	0,3	0,0
Skupaj listavci	449	6,9	31,2	36,6	17,1	8,2
Skupaj	1.449	5,2	56,5	30,2	5,5	2,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
DEBLO IN KORENIČNIK	2,6
VEJE	4,8
OSUTOST	0,5
Skupaj	7,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
IGLAVCI	42.536	38.954	91,6	77,2
LISTAVCI	7.942	4.006	50,4	7,9
Skupaj	50.478	42.960	85,1	85,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	9,5	12,0	1,1
Jelka	80,8	13,8	9,2
Bor	0,4	0,0	0
Bukev	8,6	5,7	1
Hrast	0,0	2,5	0
Pl. list.	0,6	1,1	0,1
Dr.tr.list.	0,1	3,9	0
Skupaj iglavci	90,7	13,6	10,4
Skupaj listavci	9,3	4,4	1,1
Skupaj	100,0	11,4	11,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	3,5	7,8	15,6	17,0	13,4	13,6	37,5
Listavci	6,2	6,4	3,6	3,2	4,0	4,4	3,9
Skupaj	4,4	7,2	10,7	14,0	12,5	11,4	41,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	6,9	71,4	14,8	0,1	6,8	0,0	0,0
2011	9,0	66,9	17,3	0,1	6,5	0,2	0,0
2019	8,7	64,6	19,3	0,0	7,1	0,3	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	61.580	22,8											
Listavci	18.244	18,4											
Skupaj	79.824	21,6											
Neizk. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	7,45	7,45											
Priprava tal	ha	3,60	3,60											
Sadnja	ha	3,60	3,60											
Obžetev	ha	3,60	10,80											
Nega mladja	ha	3,60	3,60											
Nega gošče	ha	9,56	19,12											
Nega letvenjaka	ha	10,63	21,26											
Nega ml. drogo.	ha	28,76	28,76											
Nega prebi. gozda	ha	91,54	91,54											
Zaščita s premazom	ha	3,60	14,40											
Vzdrž. zašč. ograje	m	350	700											
Vzdrževanje kaluž	kos	10	30											
Naravni razvoj biotopov	m ³	26	26											

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi rdečega bora na rastišču *Hacquetio-Fagetum varietas geographicus Ruscus hypoglossum* (417)**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	688,52	0,18	7,74	696,44
Delež (%)	98,9	0,0	1,1	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	12,1	34,4	26,2	13,4	13,9	36,4	62,1
Jelka	7,8	17,1	44,7	25,5	4,9	3,3	5,6
Bor	12,7	37,3	21,3	11,1	17,6	16,3	27,8
Bukev	8,6	22,3	34,1	23,5	11,5	17,2	29,4
Hrast	21,0	26,3	25,1	13,2	14,4	8,2	13,9
Pl.list	17,4	25,1	28,2	16,4	12,9	2,2	3,7
Dr.tr.list	24,7	28,3	23,0	10,5	13,5	12,4	21,2
Meh.list	20,3	25,2	24,8	13,1	16,6	4,0	6,8
Iglavci	12,0	34,3	25,8	13,4	14,5	56,0	95,5
Listavci	16,9	25,2	28,1	16,6	13,2	44,0	75,1
Skupaj	14,2	30,3	26,8	14,8	13,9	100,0	170,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,80	1,74	1,04	0,43	0,28	71,7	4,30
Listavci	0,52	0,49	0,40	0,18	0,11	28,3	1,69
Skupaj:	1,32	2,23	1,44	0,61	0,39	100,0	5,99

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	365,66	52,5	330,78	47,5	0,00	0,0	696,44	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	365,66	52,5	330,78	47,5	0,00	0,0	696,44	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

RDR	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m3/ha
A	12,9	6,0	18,9	2,0	15,4	17,4	14,9	21,4	36,3	11,6
B	2,5	0,5	3,0	0,5	0,3	0,8	3,0	0,8	3,8	5,3
C	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,7
Skupaj	15,4	6,5	21,9	2,8	15,7	18,5	18,2	22,2	40,4	17,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	28,47	4,1						
Drogovnjak	526,55	75,6	39,47	7,5	0,0	76,5	23,5	0,0
Debeljak	105,02	15,1	12,50	11,9	33,9	66,1	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	36,40	5,2	14,61	40,1	0,0	44,8	55,2	0,0
Skupaj	696,44	100,0	66,58	9,6	6,4	67,6	26,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list	Meh.list	Skupaj
ha	20,44	0,76	5,99	5,7	4,97	2,99	18,5	7,23	66,58
%	3,1	0,1	0,9	0,9	0,7	0,5	2,8	1,1	100,0

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	68	0,0	25,0	66,2	8,8	0,0
Jelka	12	0,0	16,7	66,6	16,7	0,0
Bor	85	0,0	16,5	62,3	20,0	1,2
Bukev	56	5,4	37,5	28,6	19,6	8,9
Hrast	41	0,0	12,2	41,4	29,3	17,1
Pl.list	15	6,7	13,3	40,0	20,0	20,0
Dr.tr.list.	12	0,0	0,0	50,0	8,3	41,7
Meh.list	5	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0
Skupaj iglavci	165	0,0	20,0	64,2	15,2	0,6
Skupaj listavci	129	3,1	23,3	36,4	21,7	15,5
Skupaj	294	1,4	21,4	52,1	18,0	7,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
DEBLO IN KORENIČNIK	1,3
VEJE	3,0
OSUTOST	0,3
Skupaj	4,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	5.175	10.117	195,5	100,8
LISTAVCI	4.865	2.746	56,4	27,3
Skupaj	10.040	12.863	128,1	128,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	26,8	12,9	3,5
Jelka	6,2	27,4	0,8
Bor	45,6	26,9	5,9
Macesen	0,1	6,3	0,0
Bukev	9,3	7,9	1,2
Hrast	0,8	0,7	0,1
Pl.list	0,1	1,0	0,0
Dr.tr.list	7,5	7,9	1,0
Meh.list	3,6	9,6	0,5
Skupaj iglavci	78,6	19,6	10,2
Skupaj listavci	21,4	5,8	2,8
Skupaj	100,0	13,0	13,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	19,2	22,1	24,7	16,6	5,6	19,6	14,4
Listavci	7,6	9,6	3,2	2,2	1,0	5,8	3,9
Skupaj	12,8	16,5	13,9	10,0	3,8	13,0	18,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list
2001	19,7	1,9	22,8	18,7	12,4	3,0	12,2	9,3
2011	27,0	3,0	22,2	15,4	13,6	1,5	12,4	4,9
2019	36,4	3,3	16,3	17,2	8,2	2,2	12,4	4,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

[illegible]

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

[illegible]

Rastičnogojitveni razred: Mešani in raznomerni gozdovi na *Omphalodo-Fagetum typicum* (504)**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	599,44	3,31	0,00	602,75
Delež (%)	99,5	0,5	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	8,9	30,1	22,4	10,5	28,1	6,0	18,1
Jelka	2,4	8,1	19,1	29,3	41,1	45,0	134,6
Bukev	8,3	16,9	28,2	23,7	22,9	36,6	109,7
Pl.list	9,2	18,3	26,7	23,7	22,1	11,6	34,8
Dr.tr.list	16,1	29,1	21,9	14,8	18,1	0,8	2,4
Iglavci	3,2	10,7	19,5	27,1	39,5	51,0	152,6
Listavci	8,7	17,4	27,7	23,6	22,6	49,0	146,9
Skupaj	5,9	14,0	23,5	25,4	31,2	100,0	299,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,29	0,73	1,03	1,16	0,94	56,3	4,15
Listavci	0,61	0,76	0,90	0,60	0,37	43,7	3,23
Skupaj:	0,90	1,49	1,93	1,76	1,31	100,0	7,38

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	602,75	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	602,75	100,0
Skupaj vsi gozdovi	602,75	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	602,75	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

RDR	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m3/ha
A	7,6	3,8	11,4	1,7	5,6	7,3	9,3	9,4	18,7	6,8
B	0,0	0,0	0,0	0,5	0,8	1,3	0,5	0,8	1,3	2,3
C	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,6
Skupaj	7,6	3,8	11,4	2,2	6,6	8,8	9,8	10,4	20,2	9,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	19,09	3,2						
Drogovnjak	81,66	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	193,49	32,1	21,87	11,3	42,5	57,5	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	36,55	6,1	15,34	42	22,2	77,8	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	263,5	43,7	47,15	17,9	47,1	52,9	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	8,46	1,4	2,47	29,2	95,1	4,9	0,0	0,0
Skupaj	602,75	100,0	86,83	14,4	42,9	57,1	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.	Dr.tr.list	Meh.list	Skupaj
ha	28,58	4,72	42,85	9,21	1,06	0,41	86,83
%	4,9	0,8	7,3	1,6	0,2	0,1	100,0

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	31	3,2	64,5	32,3	0,0	0,0
Jelka	374	2,4	67,9	29,7	0,0	0,0
Bukev	310	3,2	25,8	40,1	23,5	7,4
Pl. list.	105	16,2	46,7	29,5	5,7	1,9
Skupaj iglavci	405	2,5	67,6	29,9	0,0	0,0
Skupaj listavci	415	6,5	31,1	37,4	19,0	6,0
Skupaj	820	4,5	49,2	33,7	9,6	3,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
DEBLO IN KORENIČNIK	3,3
VEJE	7,9
OSUTOST	0,4
Skupaj	11,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	13.732	19.888	144,8	85,9
LISTAVCI	9.407	5.913	62,9	25,6
Skupaj	23.139	23.139	111,5	111,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	15,1	22,4	1,9
Jelka	61,0	16,6	7,8
Bor	0,9	0,0	0,0
Bukev	21,7	8,1	2,8
Pl.list	1,2	1,4	0,1
Dr.tr.list	0,1	2,2	0,0
Skupaj iglavci	77,1	17,7	9,8
Skupaj listavci	22,9	6,5	2,9
Skupaj	100,0	12,7	12,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	10,1	14,6	18,2	18,2	18,8	17,7	32,0
Listavci	8,9	10,5	5,7	4,6	4,9	6,5	9,5
Skupaj	9,4	12,0	11,6	13,5	14,0	12,7	41,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr.list.
2001	6,7	52,7	29,9	10,7	0,0
2011	8,6	46,9	33,8	10,3	0,4
2019	6,0	45,0	36,6	11,6	0,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	21.492	23,4											
Listavci	14.134	16,0											
Skupaj	35.626	19,7											
Neizk. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	8,07	8,07											
Priprava tal	ha	3,20	3,20											
Sadnja	ha	3,20	3,20											
Obžetev	ha	3,20	9,60											
Nega mladja	ha	3,20	3,20											
Nega gošče	ha	9,57	19,14											
Nega letvenjaka	ha	8,45	8,45											
Nega ml. drogovnjaka	ha	18,95	18,95											
Nega prebiralnega gozda	ha	34,74	34,74											
Zaščita s premazom	ha	3,20	12,80											
Odstranjevanje tulcev	kos	50	50											
Vzdrževanje kaluž	kos	5	15											

Zasebni gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov**

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	2.339,09	182,0	101,8	283,8	5,31	2,27	7,58	23,5	16,5	21,0	78,7
Skupaj vsi gozdovi	2.339,09	182,0	101,8	283,8	5,31	2,27	7,58	23,5	16,5	21,0	78,7

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	69,91	3,0
Drogovnjak	759,4	32,5
Debeljak	409,84	17,5
Sestoj v obnovi	97,5	4,2
Raznomerno (ps-šp)	942,68	40,2
Raznomerno (sk-gnz)	59,76	2,6
Skupaj:	2.339,09	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	12,9
Jelka	48,4
Bor	2,9
Bukev	23,7
Hrast	1,5
Pl. lst.	7,5
Dr.tr.list	2,6
Meh.list	0,7
Iglavci	64,1
Listavci	35,9
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,2	14,0	16,5	23,6	39,7	64,1	182,0
Listavci	10,7	19,3	28,0	23,7	18,3	35,9	101,8
Skupaj	7,8	15,9	20,6	23,6	32,1	100,0	283,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	100.219	23,5											
Listavci	39.331	16,5											
Skupaj	139.550	21,0											
Neizk. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	31,61	31,61											
Priprava tal	ha	14,17	14,17											
Sadnja	ha	14,17	14,17											
Obžetev	ha	14,17	42,51											
Nega mladja	ha	14,17	14,17											
Nega gošče	ha	27,33	54,66											
Nega letvenjaka	ha	27,09	45,75											
Nega ml. drogovnjaka	ha	71,21	71,21											
Nega prebiralnega gozda	ha	125,47	125,47											
Zaščita s premazom	ha	14,17	56,68											
Vzdr. zašč. ograje	m	700	1.400											
Odstranje. tulcev	kos	100	100											
Vzdrževanje grmišč	ha	9,77	29,31											
Vzdrževanje travinj	ha	2,87	28,70											
Spravilo sena z odvozom	ha	2,87	28,70											
Vzdrževanje kaluž	kos	17	51											
Naravni razvoj biotopov	m ³	167	167											

Državni gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov**

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	7,93	204,0	106,2	310,2	5,22	2,44	7,67	26,1	18,9	23,6	95,6
Skupaj vsi gozdovi	7,93	204,0	106,2	310,2	5,22	2,44	7,67	26,1	18,9	23,6	95,6

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Drogovnjak	1,22	15,4
Debeljak	1,65	20,8
Sestoj v obnovi	0,37	4,7
Raznomerno (ps-šp)	4,69	59,1
Skupaj	7,93	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	3,5
Jelka	62,2
Bor	0,0
Bukev	24,9
Hrast	0,1
Pl. lst.	8,5
Dr.tr.list	0,8
Meh.list	0,0
Iglavci	65,8
Listavci	34,2
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,9	9,5	14,7	26,5	44,4	65,8	204,0
Listavci	11,4	20,5	26,6	22,4	19,1	34,2	106,2
Skupaj	7,1	13,3	18,8	25,1	35,7	100,0	310,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	422	26,1											
Listavci	159	18,9											
Skupaj	581	23,6											
Neizk. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,06	0,06											
Nega gošče	ha	0,09	0,18											
Nega letvenjaka	ha	0,02	0,02											
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,05	0,05											
Nega v preb. gozdu	ha	0,52	0,52											

Občinski gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov**

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	10,25	140,9	80,7	221,6	4,97	1,93	6,90	22,4	13,7	19,2	61,7
Skupaj vsi gozdovi	10,25	140,9	80,7	221,6	4,97	1,93	6,90	22,4	13,7	19,2	61,7

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Drogovnjak	5,64	55,0
Debeljak	2,17	21,2
Sestoj v obnovi	0,21	2,0
Raznomerni (ps-šp)	2,23	21,8
Skupaj:	10,25	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	22,7
Jelka	34,0
Bor	6,9
Bukev	10,9
Hrast	7,4
Pl.list	4,3
Dr.tr.list	10,4
Meh.list	3,4
Iglavci	63,6
Listavci	36,4
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	8,0	18,4	25,1	22,3	26,2	63,6	140,9
Listavci	19,5	23,1	26,4	17,8	13,2	36,4	80,7
Skupaj	12,2	20,1	25,6	20,6	21,5	100,0	221,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	323	22,4											
Listavci	113	13,7											
Skupaj	436	19,2											
Neizk. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,21	0,21											
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,13	0,13											
Nega preb. gozda	ha	0,29	0,29											

Ostale priloge

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
31001	32	32	32	32	32	32	32	32
31002	31	33	33	33	33	33	33	33
31003	31	33	33	35	33	34	33	33
31004	31	33	33	33	33	32	33	33
31005	31	34	32	34	32	33	32	32
31006	33	34	34	33	34	34	34	34
31007A	31	30	33	32	33	32	33	33
31007B	33	34	34	33	34	34	34	34
31008	32	31	33	32	33	32	33	33
31009	32	32	32	32	32	32	32	32
31010	30	33	32	32	32	32	32	32
31011A	31	33	32	33	32	33	32	32
31011B	28	28	25	30	27	31	26	26
31011C	28	28	25	30	27	31	26	26
31012A	32	33	33	33	33	33	33	33
31012B	28	27	25	26	30	25	25	25
31013	27	27	24	34	24	27	24	27
31014	32	24	24	24	24	34	25	24
31015	29	32	23	30	27	28	24	28
31016	32	28	26	26	28	32	25	28

Šifre za tarife

(tarife so lahko tudi vmesne n.pr.: V 2 – 3 = 25)

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po RGR

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
401	SM	111	0,0874	0,0745	0,0628	0,0522	0,0429	0,0348	0,0280	0,0223	0,0178	0,0146	0,0126	0,0117	0,0121	0,0137
	JE	211	0,0465	0,0435	0,0406	0,0376	0,0347	0,0318	0,0288	0,0259	0,0229	0,0200	0,0170	0,0140	0,0111	0,0081
	OI	311	0,0791	0,0598	0,0485	0,0404	0,0342	0,0291	0,0248	0,0211	0,0178	0,0149	0,0122	0,0098	0,0076	0,0055
	BU	411	0,0648	0,0413	0,0317	0,0263	0,0228	0,0202	0,0183	0,0168	0,0155	0,0145	0,0136	0,0129	0,0122	0,0117
	HR	511	0,0161	0,0173	0,0181	0,0186	0,0191	0,0195	0,0198	0,0201	0,0203	0,0206	0,0208	0,0210	0,0212	0,0213
	PL	611	0,0484	0,0368	0,0300	0,0252	0,0215	0,0185	0,0159	0,0137	0,0117	0,0099	0,0083	0,0069	0,0056	0,0043
	TL	711	0,0523	0,0394	0,0319	0,0266	0,0225	0,0191	0,0162	0,0138	0,0116	0,0096	0,0079	0,0063	0,0048	0,0034
417	ML	811	0,0523	0,0394	0,0319	0,0266	0,0225	0,0191	0,0162	0,0138	0,0116	0,0096	0,0079	0,0063	0,0048	0,0034
	SM	112	0,0746	0,0675	0,0611	0,0552	0,0498	0,0450	0,0406	0,0367	0,0331	0,0298	0,0269	0,0242	0,0217	0,0194
	JE	211	0,0465	0,0435	0,0406	0,0376	0,0347	0,0318	0,0288	0,0259	0,0229	0,0200	0,0170	0,0140	0,0111	0,0081
	OI	311	0,0791	0,0598	0,0485	0,0404	0,0342	0,0291	0,0248	0,0211	0,0178	0,0149	0,0122	0,0098	0,0076	0,0055
	BU	412	0,0722	0,0401	0,0284	0,0223	0,0184	0,0158	0,0138	0,0124	0,0112	0,0102	0,0094	0,0088	0,0082	0,0077
	HR	511	0,0161	0,0173	0,0181	0,0186	0,0191	0,0195	0,0198	0,0201	0,0203	0,0206	0,0208	0,0210	0,0212	0,0213
	PL	611	0,0484	0,0368	0,0300	0,0252	0,0215	0,0185	0,0159	0,0137	0,0117	0,0099	0,0083	0,0069	0,0056	0,0043
504	TL	711	0,0523	0,0394	0,0319	0,0266	0,0225	0,0191	0,0162	0,0138	0,0116	0,0096	0,0079	0,0063	0,0048	0,0034
	ML	811	0,0523	0,0394	0,0319	0,0266	0,0225	0,0191	0,0162	0,0138	0,0116	0,0096	0,0079	0,0063	0,0048	0,0034
	SM	113	0,0992	0,0741	0,0594	0,049	0,0409	0,0343	0,0287	0,0239	0,0196	0,0158	0,0123	0,0092	0,0063	0,0036
	JE	212	0,0473	0,0444	0,0415	0,0386	0,0356	0,0327	0,0297	0,0267	0,0237	0,0206	0,0176	0,0145	0,0114	0,0083
	OI	311	0,0791	0,0598	0,0485	0,0404	0,0342	0,0291	0,0248	0,0211	0,0178	0,0149	0,0122	0,0098	0,0076	0,0055
	BU	413	0,0526	0,0409	0,0341	0,0293	0,0255	0,0224	0,0199	0,0176	0,0156	0,0139	0,0123	0,0108	0,0094	0,0082
	HR	511	0,0161	0,0173	0,0181	0,0186	0,0191	0,0195	0,0198	0,0201	0,0203	0,0206	0,0208	0,0210	0,0212	0,0213
	PL	612	0,0648	0,0368	0,0264	0,0209	0,0174	0,0150	0,0132	0,0118	0,0107	0,0099	0,0091	0,0085	0,0080	0,0075
	TL	711	0,0523	0,0394	0,0319	0,0266	0,0225	0,0191	0,0162	0,0138	0,0116	0,0096	0,0079	0,0063	0,0048	0,0034
	ML	811	0,0523	0,0394	0,0319	0,0266	0,0225	0,0191	0,0162	0,0138	0,0116	0,0096	0,0079	0,0063	0,0048	0,0034

Preglednica: Pregled jam

Ident.št.	Ime jame	Režim vstopa	Odsek
40230	Brezno Konec Šiške poti	3	31006
40254	Kurent	3	31015
40255	Golobinka pri Bezuljaku	3	31016
40302	Podražarjevo brezno	3	31014
40378	Gabrovška jama	2	31015
40597	Brezno 1 v Gošči	3	31012A
40598	Kavčevo brezno	3	31011A
40599	Mivčevo brezno	3	31012A
40600	Francetovo brezence	3	31013
40601	Oglarjev Kevdrc	3	31013
40602	Ulenca	3	31013
40604	Brezno pod Gabrovško jamo	3	31015
40605	Jama na Velči ravni	3	31016
40606	Jama na Bezovski gmajni	3	31002
40607	Martincovo brezno	3	31002
40612	Tomažičev kevderc	3	31005
40613	Bonačevo brezno	3	31005
40614	Mihcovo brezno	3	31004
40615	Trantarjevo brezno	3	31004
40616	Vidrihovo brezno	3	31004
40617	Puntarjevo brezno	3	31006
40618	Jankotovo brezno	3	31005
40619	Mivči Kevdrc	3	31008
40620	Brejnice	3	31015
40621	Tavžljevo brezno	3	31015
40622	Brezno 1 na Bezovski gmajni	3	31016
40623	Brezno 2 na Bezovski gmajni	3	31016
40624	Milavčevo brezno	3	31001
40625	Brlog nad Rakekom	3	31001
40626	Vidmarjeva Luknja	3	31001
40702	Pizdica	3	31010
40703	Majaronovo brezno 2	3	31010
40704	Majaronovo brezno 3	3	31010
40705	Medenovo brezno	3	31008
40713	Švigljevo brezno 2	3	31010
43842	Brezno 3 v Goščiču	3	31012A
44321	Šinova jama	3	31006
44335	Papeževa jama 1	3	31006
44336	Malo Papeževo žrelo	3	31006
44337	Spodmol 1 pri Šiški poti	3	31006
44338	Spodmol 2 pri Šiški poti	3	31006
44868	Brezno pod Štritovnikom	3	31005

Priloga I; Ostale priloge

Ident.št.	Ime jame	Režim vstopa	Odsek
45055	Medenovo brezno	3	31005
45056	Papeževa jama 2	3	31006
45096	Brezno v Puščah	3	31008
45276	Vadnjalovo brezno	3	31004
45277	Ržiško brezno	3	31004
45278	Spodnje Puščino brezno	3	31007A
45279	Puntarjevo brezno 2	3	31006
45280	Nova jama ob Ržiški cesti	3	31006
45289	Žarničevo brezno	3	31002
45495	Bajtnikovo brezno	3	31015
45739	Spodnje Puščin kevdrč	3	31007A
45911	Stražišarjeva jama	3	31005
45912	Kevderc pod Štritovnikom 1	3	31007A
46186	Pikasta jama	3	31010
46187	Papeževa jama 3	3	31006
46188	Škratova jama ob Ržiški poti	3	31010
46267	Veliko Papeževo žrelo	3	31006
46466	Brezno pod skalo	3	31010
46467	Lisičje brezno	3	31010
46634	Vodiško brezno	3	31003
46837	Velika Košenična	3	31014
47283	Rogačevo brezno	3	31010
47285	Klemново brezno	3	31010
47589	Pikasta jama 2	3	31010
49019	Gnezdavo brezno	3	31005
49070	Jama ob Škalčni poti	3	31010
49071	Brezno pri skalnih vratih	3	31006
49072	Brezno za dva	3	31004
49201	Pipca	3	31006
49648	Brezno pod skalo	3	31005
49650	Usad v Pušči	3	31004
49657	Anžetov ših	3	31011A
49658	Ksenjina špranjica	3	31011A
49660	Brezno v Čokovi dolini	3	31005
49661	Meletovo brezno	3	31005
49695	Jazbina nad Brejnicami	3	31015
50555	Brezno 3 na Bezovski gmajni	3	31016
50556	Milavčev podmol	3	31003
50567	Brezno 2 v Čokovi dolini	3	31005
50670	Gobova lukna	3	31009

Opombe: Številka režima vstopa pomeni: 2 - odprta jama z nadzorovanim vstopom, 3 – odprta jama s prostim vstopom

Preglednica F1: Popis funkcij gozdov

ZAP.ŠTEV.	FUNKCIJE	ŠIFRA	UTEMELJITEV	PRIMERNOST	OGROZENOST	POTREBNI UKREPI	NUJNOST	OPOMBE
31L0001	010	rtp*e	Pa, Rd, Tf, Ep	1		na vseh objektih vzdrževanje poti in znakov, odstranitev sečnih ostankov s poti	1	učna pot Menišija
31L0002	010	r**e*	Rd, Tf, Ep	1			1	evropska pešpot E7
31L0003	020	rte	Rd, Tf, Ep	1			1	planinska pot
31L0004	020	rte	Rd, Tf, Ep	1			1	kolesarska pot
31L0005	020	rte	Rd, Tf, Ep	1			1	kolesarska in planinska pot
31P0001	222	vhb	Vc, Hc, Bf, La, K	1				naklon 15-25°
31P0002	222	hb	Hc, Bf, La, V, K	1				kras
31P0003	222	vhbd	Vc, Hc, Bn, De, La	1				N2k, EPO, naklon 15-25°
31P0004	222	hbd	Hc, Bn, De, La, V	1				N2k, EPO
31P0005	121	v*b*hd	Vd, Ba, La, Hc, Db	1		upoštevanje NV smernic	1	NV 2313 Zgornja Volčja dolina, skalovitost 50-70%
31P0006	121	v*b*hd	Vd, Ba, La, Hc, Db	1		upoštevanje NV smernic	1	NV 2314 Spodnja Volčja dolina, skalovitost 50-70%
31P0007	121	b*hd	Bl, La, Hc, De, V	1		košnja	1	laz, EPO
31P0008	122	b*hd	Bl, Hc, De, La, V	1		košnja	1	laz, EPO
31P0009	122	b*hd	Bl, Hc, De, La, V	1		košnja	1	laz, zimovališče, EPO
31P0010	221	j*hb	Jb, Hc, Bd, La, V	1		vzdrževanje grmišča	1	grmišče
31P0011	121	v*hbhd	Vd, La, Hc, Bd, De	1				skalovitost nad 70%
31P0012	221	vhbd	La, Vi, Hc, Bd, De	1				zimovališče, EPO
31P0013	221	hbd	La, Hc, Bd, De, V	1				zimovališče, EPO
31P0014	222	vhbd	Vi, Hc, Bd, De, La	1				skalovitost 50-70%
31P0015	222	hbd	Hc, Bd, De, La, V	1				kras
31P0016	123	v*hbhd	Vd, Hc, Bd, De, K	1				skalovitost nad 70%
31P0017	221	vhbd	La, Vc, Hc, Bf, De	1				EPO
31P0018	121	v*hbhd	Vd, La, Hc, Bf, De	1				skalovitost nad 70%
31P0019	221	vhbd	La, Vi, Hc, Bf, De	1				EPO
31P0020	221	hbd	La, Hc, Bf, De, V	1				EPO
31P0021	222	vhbd	Vc, Hc, Bf, De, La	1				naklon 15-25°
31P0022	222	vhbd	Vi, Hc, Bf, De, La	1				skalovitost 50-70%
31P0023	222	hbd	Hc, Bf, De, La, V	1				kras
31P0024	123	v*hbhd	Vd, Hc, Bf, De, K	1				skalovitost nad 70%
31P0025	121	v*hbhd	Vd, La, Hc, Bd, De	1				skalovitost nad 70%
31P0026	221	vhbd	La, Vi, Hc, Bd, De	1				mirna cona, EPO
31P0027	221	j*vhbd	Jb, Vc, Hc, Bd, De	1		vzdrževanje grmišča	1	grmišče, N2k, EPO
31P0028	221	j*hbhd	Jb, Hc, Bd, De, La	1		vzdrževanje grmišča	1	grmišče, N2k, EPO
31P0029	121	v*b*hrdn	Vd, Ba, La, Hc, Rh	1		upoštevanje NV smernic	1	NV 2315 Gladovec, skalovitost 50-70%
31P0030	121	b*hrdn	Bl, La, Hc, Rh, De	1		košnja	1	laz, EPO
31P0031	121	b*j*hd	Bl, Ja, Hc, De, La	1		košnja	1	laz, EPO
31P0032	121	b*j*hd	Bl, Ja, Hc, De, La	1		košnja	1	laz, zimovališče, EPO
31P0033	221	j*vhbd	Jb, Vc, Hc, Bd, De	1		vzdrževanje grmišča	1	grmišče
31P0034	221	j*hbhd	Jb, Hc, Bd, De, La	1		vzdrževanje grmišča	1	grmišče

Priloga I; Ostale priloge

ZAP.ŠTEV.	FUNKCIJE	ŠIFRA	UTEMELJITEV	PRIMERNOST	OGROZENOST	POTREBNI UKREPI	NUJNOST	OPOMBE
31P0035	121	v*hbdc	Vd, La, Hc, Bd, De	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0036	121	v*hbdc	Vd, La, Hc, Bd, De	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0037	221	vhbdc	La, Vi, Hc, Bd, De	1				zimovališče, EPO, KD
31P0038	221	vhbdc	La, Vi, Hc, Bd, De	1				zimovališče, EPO, KD
31P0039	221	hbdc	La, Hc, Bd, De, Ca	1				zimovališče, EPO, KD
31P0040	123	v*hbdc	Vd, Hc, Bd, De, Ca	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0041	121	v*hbrdn	Vd, La, Hc, Bf, Rh	1				skalovitost nad 70%
31P0042	221	vhbrdn	La, Vi, Hc, Bf, Rh	1				EPO
31P0043	221	vhbdc	La, Vc, Hc, Bf, De	1				EPO, KD
31P0044	121	v*hbdc	Vd, La, Hc, Bf, De	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0045	121	v*hbdc	Vd, La, Hc, Bf, De	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0046	121	v*hbdc	Vd, La, Hc, Bf, De	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0047	221	vhbdc	La, Vi, Hc, Bf, De	1				EPO, KD
31P0048	221	vhbdc	La, Vi, Hc, Bf, De	1				EPO, KD
31P0049	221	hbdc	La, Hc, Bf, De, Ca	1				EPO, KD
31P0050	221	hbdc	La, Hc, Bf, De, Ca	1				EPO, KD
31P0051	222	vhbdc	Vc, Hc, Bf, De, Ca	1				naklon 15-25°, KD
31P0052	222	hbdc	Hc, Bf, De, Ca, La	1				EPO, KD
31P0053	121	v*hbrdn	Vd, La, Hc, Bd, Rh	1				skalovitost nad 70%
31P0054	221	vhbrdn	La, Vi, Hc, Bd, Rh	1				mirna cona, EPO
31P0055	121	v*hbdc	Vd, La, Hc, Bd, De	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0056	221	vhbdc	La, Vi, Hc, Bd, De	1				mirna cona, EPO, KD
31P0057	222	vhbdce	Vc, Hc, Bn, De, Ca	1				N2k, EPO, naklon 15-25°, KD
31P0058	222	hbdce	Hc, Bn, De, Ca, Ea	1				N2k, EPO, KD
31P0059	121	v*hbrdcn	Vd, La, Hc, Bf, Rh	1				skalovitost nad 70%, KD
31P0060	221	vhbrdcn	La, Vi, Hc, Bf, Rh	1				EPO, KD
31P0061	222	vhbdce	Vc, Hc, Bf, De, Ca	1				naklon 15-25°, KD
31P0062	221	j*hbdce	Jb, Hc, Bd, De, Ca	1		vzdrževanje grmišča	1	grmišče, KD
31T0001	020	de	Dd, Ea	1		upoštevanje usme. za izjemna dre.	1	Papeževa jelka
31T0002	020	de	Dd, Ea	1		upoštevanje usme. za izjemna dre.	1	Obrezova smreka
31T0003	020	de	Dd, Ea	1		upoštevanje usme. za izjemna dre.	1	Lipa pri Štirnah
31T0004	020	de	Dd, Ea	1		upoštevanje usme. za izjemna dre.	1	Medenova jelka
31T0005	020	de	Dd, Ea	1		upoštevanje usme. za izjemna dre.	1	Gnezdova jelka
31T0006	100	h*b*	He, Bc	1	0701	čiščenje izvira	1	kraški izvir Brejnice
31T0007	100	h*b*	He, Bc	1	0701	čiščenje izvira	1	kraški izvir Rupa
31T0008	100	h*b*	He, Bc	1	0701	čiščenje izvira	1	kraški izvir Dovžek
31T0009	100	h*b*	He, Bc	1	0701	čiščenje izvira	1	kraški izvir Beč
31T0010	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 44321 Šinova jama
31T0011	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 44335 Papeževa jama 1
31T0012	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45056 Papeževa jama 2
31T0013	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 44337 Spodmol 1 pri Šiški poti
31T0014	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 44338 Spodmol 2 pri Šiški poti
31T0015	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46187 Papeževa jama 3
31T0016	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40230 Brezno Konec Šiške poti

Priloga I; Ostale priloge

ZAP.ŠTEV.	FUNKCIJE	ŠIFRA	UTEMELJITEV	PRIMERNOST	OGROZENOST	POTREBNI UKREPI	NUJNOST	OPOMBE
31T0017	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 44336 Malo Papeževo žrelo
31T0018	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46466 Brezno pod skalo
31T0019	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46267 Veliko Papeževo žrelo
31T0020	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46467 Lisičje brezno
31T0021	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46188 Škratova jama ob Ržiški poti
31T0022	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46186 Pikasta jama
31T0023	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40617 Puntarjevo brezno
31T0024	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45280 Nova jama ob Ržiški cesti
31T0025	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 47589 Pikasta jama 2
31T0026	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40704 Majaronovo brezno 2 oz. 3
31T0027	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45279 Puntarjevo brezno 2
31T0028	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45739 Spodnje Puščin kevdrc
31T0029	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45278 Spodnje Puščino brezno
31T0030	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45911 Stražišarjeva jama
31T0031	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 47285 Klemново brezno
31T0032	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 47283 Rogačevo brezno
31T0033	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40613 Bonačevo brezno
31T0034	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45912 Kevdrc pod Štritovnikom
31T0035	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40616 Vidrihovo brezno
31T0036	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45096 Brezno v Puščah
31T0037	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 44868 Brezno pod Štritovnikom
31T0038	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40618 Jankotovo brezno
31T0039	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45276 Vadnjalovo brezno
31T0040	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40705 Medenovo brezno
31T0041	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40713 Švigljevo brezno 2
31T0042	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40615 Trantarjevo brezno
31T0043	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46634 Vodiško brezno
31T0044	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45277 Ržiško brezno
31T0045	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40619 Mivči Kevdrc oz. Jama pri Medenovi koči
31T0046	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40614 Mihcovo brezno
31T0047	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40702 Pizdica
31T0048	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40612 Tomažičev kevdrc
31T0049	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40625 Brlog nad Rakekom
31T0050	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45055 Medenovo brezno
31T0051	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45289 Žarničevo brezno
31T0052	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40624 Milavčevo brezno
31T0053	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40606 Jama na Bezovski gmajni
31T0054	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40626 Vidmarjeva Luknja
31T0055	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40607 Martincovo oz. Martinovo brezno
31T0056	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40620 Brejnice
31T0057	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40598 Kavčevo brezno
31T0058	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40621 Tavžljevo brezno
31T0059	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 45495 Bajtnikovo brezno
31T0060	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40623 Brezno 2 na Bezovski gmajni

Priloga I; Ostale priloge

ZAP.ŠTEV.	FUNKCIJE	ŠIFRA	UTEMELJITEV	PRIMERNOST	OGROZENOST	POTREBNI UKREPI	NUJNOST	OPOMBE
31T0061	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40622 Brezno 1 na Bezovski gmajni
31T0062	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40604 Brezno pod Gabrovško jamo
31T0063	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40605 Jama na Velči ravni
31T0064	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40597 Brezno 1 v Gošči
31T0065	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40378 Gabrovška oz. Fežnarjeva jama
31T0066	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40254 Kurent
31T0067	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40255 Golobinka pri Bezuljaku
31T0068	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40599 Mivčevo brezno
31T0069	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40601 Ogjarjev Kevdr
31T0070	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40600 Francetovo brezence
31T0071	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40602 Ulenca oz. Olenca
31T0072	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 46837 Velika Košenična
31T0073	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40703 Majaronovo brezno 2
31T0074	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49019 Gnezdavo brezno
31T0075	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49070 Jama ob Škalčni poti
31T0076	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49071 Brezno pri skalnih vratih
31T0077	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49072 Brezno za dva
31T0078	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49201 Pipca
31T0079	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 50670 Gobova lukna
31T0080	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 50567 Brezno 2 v Čokovi dolini
31T0081	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 50555 Brezno 3 na Bezovski gmajni
31T0082	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 43842 Brezno 3 v Goščiču
31T0083	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49648 Brezno pod skalo
31T0084	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49660 Brezno v Čokovi dolini
31T0085	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49650 Usad v Pušči
31T0086	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49661 Meletovo brezno
31T0087	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49695 Jazbina nad Brejnicami
31T0088	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49658 Ksenjina špranjica
31T0089	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 49657 Anžetov šiht
31T0090	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 40302 Podražarjevo brezno
31T0091	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje NV smernic	1	NV 50556 Milavčev podmol
31T0092	010	d*e*	Dd, Ee	1		upoštevanje NV smernic in	1	ZO NV 550 Cerkvena lipa v Dobcu
31T0093	010	d*e*	Dd, Ee	1		usmeritev za izjemno drevo	1	ZO NV 554 Lipa pod cerkvijo v Bezuljaku
31T0094	020	re	Rk, Ef	1		vzdrževanje okolice objekta	1	lovska koča LD Begunje
31T0095	010	d*e*	Dd, Ee	1		upoštevanje usme. za izjemna dre.	1	lipa pri cerkvi Sv. Lenarta - Dobec
31T0096	010	d*e*	Dd, Ee	1		upoštevanje usme. za izjemna dre.	1	oreh v Dobcu
31T0097	101	b*j*	Bl, Ja	1	0802	košnja	1	laz
31T0098	001	j*	Jk	1		vzdrževanje objekta	1	krmišča, njive, jasli
31T0099	101	hb*j*	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
31T0100	001	n*	Ne	1		pospeše. avtohto. medonos. vrst	1	stojišče čebelnjaka
31T0101	100	b*	Bc	1	0201	upošte. smer. za narav. zatočišča	1	naravno zatočišče
31T0102	201	bj*	Bd, Jb	1		vzdrževanje grmišča	1	grmišče

PRILOGA II